

RAPPORT DA GESTIUN 2023

Gemeinde/Vischnaunca
Disentis/Mustér

Cuntegn

6 Actividad politica

- 6 Cuminonza dils votants
- 6 Cussegl da vischnaunca
- 7 Suprastanza communal
- 7 Direcziun communal
- 7 Administraziun communal

8 Segirtad publica

- 8 Uffeci funsil
- 8 Pumpiers Sursassiala
- 11 Polizia da fiug
- 11 Protecziun dalla populaziun

11 Scolaziun e formaziun

- 11 Equipa d'instrucziun/persunal
- 12 Diember da scholars 2023/2024
- 12 Svilup dil diember da scholars

14 Cultura e temps liber

- 14 Pleiv catolica
- 16 Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi
- 16 Fundaziun «Tür auf – mo vinavon»
- 18 Biblioteca populara Disentis/Mustér e contuorn
- 19 Fortezia Ragisch a Mumpé Medel
- 19 La cascharia a Clavaniev – ina perdetga da temps vargai
- 20 In'attracziun amiez il vitg – la galleria d'art digl artist indigen Linus Flepp
- 20 Club da tennis Mustér
- 20 Scola da bikes dallas scolass dil sport da neiv da Mustér e Sedrun
- 20 Center Fontauna

22 Sanadad

- 22 Fundaziun PUNTREIS

23 Construcziun

- 23 Lavurs specificas
- 23 Fatgs da baghegiar
- 24 Planisaziun locala
- 26 Straduns e vias cantunalas
- 27 Vias communalas
- 28 Sendas ed infrastruttura turistica
- 29 Traffic public
- 30 Attractivitat dil Vitg/signaletica

31 Ambient

- 31 Canalisaziun
- 31 Serenera
- 31 Economisaziun da rufids
- 31 Center da rimnada a Raveras
- 32 Santeri
- 32 Malauras, flums ed uals

32 Economia

- 32 Agricultura
- 33 Meglieraziun
- 33 Apicultura
- 33 Uniun Center sursilvan d'agricultura
- 34 Stiva Salaplauna a Mustér
- 34 Academia Vivian
- 34 In'ovra fotovoltaica sin l'Alp Run

35 Menaschi tecnic

- 35 Introducziun e lavur quotidiana
- 36 Manteniment dall'infrastructura communal
- 36 Uaul e prighels dalla natira
- 38 Projects
- 38 In sguard el futur

39 Finanzas

- 39 In bien quen 2023
- 39 Preventiv 2024
- 39 Survesta dil preventiv 2024
- 40 Engraziament

41 Quen 2023

- 41 Survesta situaziun finanziaria
- 42 Quen da gudogn e sperdita
- 47 Quen d'investiziun
- 49 Quen dalla circulaziun dils mieds finansials 2023
- 50 Bilanza
- 51 Deivet netto
- 52 Entradas da taglia, atgna finanziaziun e tscheins d'aua
- 53 Center Fontauna
- 54 Annexa al quen 2023
- 61 Meglieraziun Disentis/Mustér: Quen 2023
- 62 Rapport dalla cumissiun da gestiun
- 63 Sedrun Disentis Tourismus SA: Quen 2023

65 Informaziuns generalas

- 65 Autoritads communalas 2023
- 67 Nossas senioras e nos seniors
- 70 Nos defuncts
- 71 Naschientschas
- 71 Novas votantas e novs votants
- 72 Moviment dalla populaziun
- 73 Structura da vegliadetgna
- 74 Informaziuns

René Epp
president communal

Stimadas convischinas,
preziai convischins

«Plascher dalla lavur ei decisiv per far president communal»

Igl onn 2020 ha la perioda d'uffeci 2020-2024 dallas autoritads politicas communalas entschiet e cun uonn va quella perioda legislativa gia alla fin. Per mei persunalmein ha giu entschiet ina nova sfida professiunala. Suenter haver fatg politica varga 15 onns pli u meins agl ur dil temps da lavur, hai jeu grazia a Vies sustegn e Vossa confidanza astgau presidiar ils davos quater onns nossa vischnaunca. Per mei eisi stau ina midada naven dalla legislativa ell'executiva communal. Quei pass ei staus cumbinaus cun massa responsabladad e grond engaschi. Cun respect e plascher hai jeu entschiet miu post politic sco president communal. Bugen s'exprimel jeu davart entginas experientschas fatgas ils davos quater onns.

Jeu hai giu menziunau en miu emprem rapport annual che far politica professiunala drovi bia perseveranza, engaschi e temps. Quei ei en mintga cass semussau. In bien start en quei uffeci pretensius ei fetg impurtont. Il sustegn dallas collaboraturas e dils collaboraturs ei decisivs per far buna lavur. Ei dat numnadamein differentas tensiuns. Las speugas dallas vischinas e dils vischins ein immensas. E la politica bia memia plauna. La lavur dil maun public ei deplorablamein mo pauc cumparegliabla cun la lavur ell'economia privata. Las decisiuns che vegnan pridas han bia gadas influenza sil generalegger e buca sulet sin in'in-

terpresa privata. Bia persunas, cummissiuns e differentes gremis plaidan e cundecidan enteifer il process da decisiun. Quei fa vegnir igl apparat politic empau immovibels. Il medem mument ein ils pensums vegni pli complexs e la trasparenza digl agen agir s'augmenta cuntinuadamein. Las prestaziuns dil maun public duein plinavon esser speditivas, efficientas, da buna qualidad e favoreivlas. Bia gadas eisi buca pusseivel d'ademplier gest tuttas finamiras. Plinavon ston las vischnauncas surprender dafertontier novas incaricas che vegnan delegadas ni surdadas da confederaziun e cantun. Quei pretenda resursas persunalas e finanzialas. Quei pretenda denton era cuntinuadamein ina pli stretga collaboraziun denter las vischnauncas vischinontas. Sper tut quella lavur munglassen las vischnauncas ella periferia el futur oravontut era s'occupar pli intensivamein cun la tematica digl agen svilup ed empruar da promover cunzun l'attractividad dil habitar ellas regiuns.

S'occupar cun las numerusas informaziuns ed activitads ellas differentas spartas ei fetg interessant, denton era cumbinau cun massa temps. Differenziar denter caussas essenzialas e meins impurtontas ei buca adina aschi sempel. Saver far quei vegn el futur denton adina pli impurtont. Pertgei tut va oz pli spert, las midadas ein omnipresentas ed il temps ei da cuorta durada. Quei ch'ei oz aunc actual, ei damaun gia vegl. La dinamica ei gronda. Ins senta che la societad semida e che buca tuttas persunas san suandar a quellas midadas. Era la toleranza tschesa empau. Enstagl d'adina pli pau-

cas leschas e reglaments, vegn tec a tec pretendiu dapli controllas e restricziuns. Bia gadas va ei strusch pli senza in accumpignament giuridic. Era il respect enviers las autoritads, ils uffecis e l'administraziun sesmunescha plitost. La politica ei expunida pli che mai alla critica mediale. Ina consequenza dallas medias ei il scandalisar, quei che meina che eventuais sbagls vegnan immediat ella publicitad. Ins sto da tut temps ponderar bein tgei ch'ins scriva, tgei ch'ins di e co ins sedeporta. Ei sa numnadamein vegnir interpretau falliu ni ch'ins sa spert vegnir malcapius. Perquei vegn la communicaziun communal interna ed externa adina pli e pli impurtont. Da principi ein quellas tendenzas plitost da deplorar, denton sesprovan ins adina puspei danovamein da s'adattar, s'accordar ed acceptar quels moviments tenor meglier saver e puder.

Las sfidas e la lavur d'in president communal ei gronda, il calender da termins pleins. Igl ei pretensius. Tutina. Jeu mirel anavos sin in bi e fetg interessant temps cun massa bials muments. Per mei ein la lavur e las obligaziuns ch'ei cumbinadas cul presidi communal buca in «stuer», mobein in «astgar». Jeu fetsch bugen quella lavur. Aschia che la hectica da mintgadi daventa buca stress, mobein ch'ins sa che tut quei ch'ins emprova, organisescha e prepara ei pil bien dil generalegger e porta la vischnaunca e la regiun, ella quala era jeu vivel, in pass vinavon. Era il contact cun las vischinas ed ils vischins, cun autras instanzas politicas, la vasta discussiun ed igl anflar bunas e persistentas sligiazions per in bien prosperar da nossa vischnaunca fa plascher a mi. Jeu sun in carstgaun positiv. Mia pli gronda motivaziun ei da saver muentar activamein il svilup ell'atgna vischnaunca, leu nua ch'ieu habiteschel e vivel. Gest sco

giuven bab schai il futur da nossa vischnaunca, da nossa regiun fetg a cor a mi.

Ensemen cun Vus tuts, stimadas vischinas, prezias vischins, selegrel jeu da vinavon astgar s'engaschar cun

tutta forza pil beinstar da nossa vischnaunca. In sincer Dieus paghi per Vies sustegn e Vossa confidenza.

Quei ch'ins fa, duei buca adina esser sempel, mo ei duei cunzun far placher.

Cordialmein

Vies president communal
René Epp

Actividad politica

Helga Probst-Linder, presidenta dil cussegl da vischnaunca
«Wir können den Wind nicht ändern, aber die Segel anders setzen.» (Aristoteles)

Cuminonza dils votants

Egl onn da gestiun ha la cuminonza da votantas e votants decidu davart suandonts projects:

Votaziuns communalas

18 da zercladur 2023 (participaziun 67.6%)

- Credit da maximalmein frs. 390'000.00 per la realisaziun dil project «la pendenza»
gie 448 (45%) na 537 (55%)

22 d'october 2023 (participaziun 61.7%)

- Conceder el senn digl art. 71a dalla lescha federala d'energia (LEn) all'ovra solara Solar Alpin Disentis il consentiment per la realisaziun d'in stabiliment fotovoltaic da gronda dimensiun sigl intschesch dall'Alp Run (parcella 2548)
gie 389 (44%) na 497 (56%)
- Conceder el senn digl art. 71a dalla lescha federala d'energia (LEn) all'Ovra Solara Magriel il consentiment per la realisaziun d'in stabiliment fotovoltaic da gronda dimensiun sigl intschesch dall'Alp Magriel (parcella 2541)
gie 595 (66%) na 300 (34%)

Referendum facultativ

Al referendum facultativ ein las

suandontas fatschentas vegnidas suttamessas:

1. Revisiun totala dalla lescha da pumpiers sco era la revisiun parziale dils statuts Pumpiers Sursasiala
2. Credit da frs. 390'000.00 per la realisaziun dil project «la pendenza»
3. Rapport da gestiun ed il quen 2022
4. Preventiv 2024
5. Contract da dretg da baghegiar e da servitud cun las Pendicularas Mustér SA

Encunter il credit per la realisaziun dil project «la pendenza» ei vegniu inoltrau il referendum, aschia che quella fatschenta ha stuiu vegnir suttamezza alla cuminonza dallas votantas e dils votants per decisiun. Enviers ils ulteriurs referendums ha negin pretendiu ina votaziun dil pievel, aschia che quella fatschenta han contonschiu vigur legala.

Cussegl da vischnaunca

2023 – in onn emplenius cun catastofas dalla natira, crisas economicas arisguard la terrada dalla banca CS, uiaras ed elecziuns federalas.

La Credit Suisse sto suenter 167 onns serrar sias portas e vegn surprida

per in prezi ridicul dalla pli gronda concurrenta sil marcau da finanzas, numnadamein dalla banca UBS.

Brinzeuls, in vitget en nies cantun Grischun, sto muort prighel d'ina pli gronda bova vegnir evacuaus. 84 persunas ston bandunar lur dachasa per in temps incert.

Medemamein ein las lunas dalla natira da sentir en biars loghens pigl entir mund entuorn. Tiaratriembels en Terchia ed en Siria caschunan varga 50'000 unfrendas.

Era il 2023 porta buca pasch denter la Russia e l'Ucraina. L'uiara cuntinuescha ed in'ulteriura uiara arva igl october in capetel stgir el proxim orient. 1200 persunas anflan la mort a moda barbara. Per quella mazzacrada ein terrorists dalla Hamas responsabels. Quei agir provoquescha ina cuntrareacziun davart dils Israelits.

Arisguard las elecziuns federalas dils 22 d'october ha nies sistem politic teniu petg sut las circumstanzias da crisa muort Corona, uiaras e crisas sil marcau da finanzas.

Cusseglial federal Alain Berset terminescha suenter 12 onns siu uffeci en Casa federala. Siu successur dachventa Beat Jans.

Nus dil cussegl da vischnaunca, pia Vos representants, astgein mirar anavos sin in intensiv onn 2023. Du-

ront miu onn presidial hai jeu astgau tgamunar 8 sedutas, en las qualas nus vein tractau 19 fatschentas, essan s'occupai da 15 messadis ed 8 protocols.

Denter las impurtontas fatschentas digl onn passau ein franc e segir ils dus projects solaras e «La punt pendenta» stai.

La seduta «extra muros» ha giu liug dils 15 da settember el Center Fontauna ella nova sala Cuflons, quei cun prender investa dallas lavurs exequidas el Center Fontauna. La pli speciala seduta ei stada la davosa che ha giu liug el «Peter Kaiser Saal» en Clastra Mustér cun tscheina finala, embellida cun ina cuorta presentaziun dalla grupp «Acrobatica» dall'Uniun da gimnastica CADI.

Suenter quei onn da presidi astgel jeu dir cun buna satisfacziun ch'igl ei stau bi da tgamunar las sedutas e da collaborar cun in cussegl da vischnaunca aschi multifar, cun la suprazion communal, la cumissiun da gestiun sco era cun l'administra-

Il 07-12-2023 ha il cussegl da vischnaunca eligiù siu tgamun pigl onn 2024. Da seniestera a dretg: Ignaz Venzin, president 2024; Helga Probst-Linder, presidenta 2023; Adrian Flepp, vicepresidente 2024

ziun communal.

Sco finiziun engrazièl a Vus, preziasdas convischinas e prezias convischins per Vies engaschi, seigi quei en uniuns, organisaziuns, uffecis, e.a.v. Quei engaschi da mintgin ei veramein fetg impurtonts per nossa vischnaunca.

Suprazion communal

La suprazion communal ha danovamein absolviu in vast pensum da lavur. Duront 19 (17) sedutas ha

ella tractau 220 (193) fatschentas. Ils protocols da tuttas sedutas dattan in cudisch cun buca meins che 392 (302) paginas.

Direcziun communal

La direcziun communal ei seradunada igl onn da gestiun 2023 a 20 (15) sedutas, duront las qualas ella ha deliberau 122 (93) fatschentas. La suprazion communal ha access als protocols dalla direcziun, aschia ch'ella ei adina informada davart las decisiuns da tempra operativa.

Andri Hendry, canzlist communal

«Fai stem da tes patratgs, pertgei els davanter plaid.
Fai stem da tes plaid, pertgei els davanter ovras.»
(tenor in proverbi chins)

Administraziun communal

Il fidau persunal dall'administraziun communal ha prestau el 2023 fetg buna lavur. Las collaboraturas ed ils collaboraturs dattan tutta breigia da dar damogn allas incaricas administrativas che davanter pli e pli numerusas e complexas. Sco exempel ei en quei connex da menziunar l'applicaziun e la controlla dallas disposiziuns davart las habitaziuns secundaras che fan a beinenqual vischnaunca turistica rumpatgau. Plinavon ha l'introducziun dil niev sistem dallas taxas fundamentalas da rumien caschunau, oravontut alla

contabilista Rita Genelin, bia lavur supplementara. Entras siu engaschi supplementar sper tut sia lavur da mintgadi ei l'introducziun reussida fetg bein. Grond engraziament persuerter.

Ursin Flepp ha finiu ils 15 da december 2023 cun success la scolaziun «Grundlagen der digitalen Transformation». Gia miez 2023 ha el terminau alla Scol'aula specialisada dil Grischun la scolaziun «FHGR in Grundlagen des General Managements». Cordiala gratulaziun per quei success. Entras quella scolaziun ha Ursin Flepp recaltgau la savida e

la sensibilitad da buca munchentar tendenzas digitalas.

La fin da fenadur 2023 ha gl'emprendist Tino Cadruvi terminau cun l'excellenta nota da 5.6 siu emprendissadi da commerciant cun maturitad professiunala. Cordiala gratulaziun per quell'oreifra prestaziun. Igl ei buca reussiu d'engaschar naven dalla stad 2023 ina nova emprendista ni in niev emprendist. Per cumpensar quella munconza da forzas da lavur e segidar da liquidar incaricas specialas, resta Tino Cadruvi fideivels all'administraziun communal entochen la fin da zercladur 2024.

Gion Tenner, cumandant Pumpiers Sursassiala
*Pumpiers beinscolai e fidai, bien equipament adequat,
mo era ina purziun cletg ein il garant per il beinreussir dad
ina intervenziun.*

Uffeci funsil

Igl onn 2023 ha igl uffeci funsil Cadi liquidau 1'323 fatschentas (2022: 1'494). Da quellas fatschentas pertuccan 420 (448) ni 32% la vischnaunca da Mustér. Il quen sia- ra cun in gudogn da frs. 277'854.80 (220'560.76). Da quei gudogn vegnan frs. 77'854.80 (120'560.76) attribui allas reservas e frs. 200'000.00 (100'000.00) reparti allas vischnauncas. La vischnaunca da Mustér obtegn frs. 72'139.65 (33'816.35).

Pumpiers Sursassiala

Igl onn 2023 ei staus in onn cun dabbia lavur ed intervenziuns. Denton vein nus era giu temps per optimar il menaschi.

Persunal, scolaziun e perfecziun

Suandonts pumpiers ein vegni incorporai 2023 ed han aschia cumpletau igl effectiv dad 85 (82) pumpiers:

- Lian Flepp, Curaglia
- Noah Giger, Segnas
- Loris Giossi, Sedrun
- Dario Müller, Camischolas
- Darius Toedor Spaneiu, Rueras
- Cédric Zanin, Disla

Tuts novizs han frequentau il cuors da basa a Rabius/Igniu.

Plinavon ein sescolai vinavon:

- Riccardo Monn, cuors da meinacziun a Tusaun
- Sandro Tomaschett, cuors da meinacziun a Tusaun
- Luca Cajacob, cuors per maschinists autoscala a Cuera e cuors agid tecnic a Domat
- Darius Flepp, cuors per maschinists autoscala a Cuera e cuors agid tecnic a Domat

- Giusep Lozza, cuors per salvament ord l'aua a Fideris
- Fabian Pally, cuors da meinagruppa a Tusaun
- Lucas Schnoz, cuors per salvament ord l'aua a Fideris
- Gion Tenner, cuors per cumbatter fiug tier Uffeci federal per la protecziun dalla populaziun a Thun

Il cuors da perfecziun pils meina- gruppas ha giu liug a Rabius ed ils officiers han giu la sera da perfecziun a Mustér.

Il november ei Pierino Bisquolm vegnius eligius dalla GVG sco succes- sur da Gion Tenner ella funcziun d'inspectur districtual per la Sursel- va. Nus selegrein zun fetg dad ha- ver era il futur inspectur ord nossas retschas e giavischein ad el tut bien. El vegn ad entscheiver siu survetsch igl 1. da fenadur 2024.

Medemamein ei Gion Tenner ve- gnius eligius il november sco vice lead auditor dalla Coordinaziun svizra da Pumpiers. Il survetsch en- tscheiva igl 1. da schaner 2024. Il camp da lavur cumpeggia la scola- ziun e la qualitat da quella pils pum- piers svizzers.

Aunc adina mauncan persunas da cader en Val Medel e Val Tujetsch. Per in seracass ein talas persunas indispensablas. Ad interim stuein nus procurar per sligiazions duront las empremas minutas. Quei vein nus fatg cun reparter auter las sec- ziuns. Da niev exerciteschan tuttas persunas che vegnan igl emprem mument en funcziun ensemen. Aschia savein nus adattar tier omis- duas secziuns il program da scola- ziun.

Adrian Flepp e Pirmin Monn cum- pleteschan nies team d'assistents da meinacziun che crescha aschia sin quater persunas. Els vegnan scolai per assister ad in seracass grond ed ein suttamess directamein alla GVG.

Exercezis culla sanitad ein ualti frequents, sco cheu a Salaplauna nua che nus vein simulau ina contaminaziun cun chemicalias

Naturalmein che era nus savein profiter da quella situaziun.

Ils pumpiers han absolviu en tut 141 (92) exerchezis. Igl augment seressulta dallas seras da preparaziun che vegnan da niev era quintadas sco temps da scolaziun.

Pil manteniment da vehichels e material ha ina gruppa da 10 pumpiers procurau. En tut han els prestau rondond 1500 uras da lavur.

Seracass ed intervenziuns

2023 vein nus giu 55 (49) intervenziuns. Il diember corrispunda alla media dils davos onns. Biaras intervenziuns ein da cuort cuoz. Pliras gadas essan nus vegni clamai per allontanar visprers. Deplorablamein essan nus vegni clamai tier plirs accidents mortals, in diember aschi ault sco aunc mai ella historia dils Pumpiers Sursassiala.

Intervenziuns pli grondas ha ei dau neginas, denton pliras zun hanadas. Mo grazia agl agir prudent da persunas che han alarmau immediat ils pumpiers, vein nus saviu evitar gronds incendis. Cletg el discletg ha propri accumpignau nossa lavur durent il 2023.

En tut vein nus prestau 561.78 uras (500.47) lavur d'intervenziun.

diemb.	sort d'intervenziun	uras
21	survetschs generals	72.00
13	cumbats encunter incendis	194.17
6	centralas d'alarm senza fiug	37.50
4	accidents sin via	111.50
4	intervenziuns ABC	74.38
3	agid tecnic	23.50
3	donns elementars	47.73
1	ulteriuras intervenziuns	1.00
55	total	561.78

diemb.	liug d'intervenziun	uras
12	casas da pliras famiglias	79.23
11	vias e plazs	196.88
5	uaul e pastira	88.00
5	spitals, casas da vegls, camps	34.50
5	menaschis agricols	55.00
4	restaurants e hotels	26.00
4	casas dad ina famiglia	7.00
2	indrezs da sport/temps liber	2.00
2	ulteriurs objects	61.67
1	casas da commerci/stizuns	4.50
1	scolas e scolettas	3.00
1	baghetgs publics	
1	cuolms e pastiras	4.00
1	deponias	
55	total	561.78

Prevenziun e planisaziun

Suandonts plans d'intervenziun ein vegni surluvrai:

- Plazzal da lavur Dieni – S. Brida
- Plazzal da lavur Stalusa – Punt Russein
- Plaz da transcargar carburont alla staziun Mustér
- Ventilaziun garascha sutterrana Catrina Resort
- Sennaria Surselva Salaplauna
- niev restaurant Caischavedra
- Mountains Lodge Rueras
- broschura per situaziuns d'urgenza Mustér, ensemen cullas autoritads communalas

2023 vein nus promoviu il sistem da SiBox. SiBox ei in sistem d'access per pumpiers che vegn duvraus ell'entira Svizra e lubescha in access controllau, semper e segir en objects. Il sistem ei dapi 2015 obligatoris per baghetgs survigilai d'ina centrala d'alarm. Ensemen culla GVG essan nus vidlunder da pretender in tal sistem era per objects pli vegls.

Reducziun dil diember da pumpiers 2015 ei stau la davosa gada che tuts pumpiers ein vegni alarmai, per quei che rondond 60% dallas intervenziuns vegnan sliadas cun ina pintga gruppa da 6–10 persunas, lu entras las gruppas d'emprema intervenziun e specialas. Las investiziuns tecnicas dils davos onns pretendan meins persunal ed aunc mai vein nus fatg diever dils pumpiers vischins per sustegn. Quels facturs lubeschan da reponderar il diember da pumpiers. In emprem pass vein nus fatg cun relaschar persunas che stattan tuttina a disposiziun tenor basegns. Ussa stuein nus mirar culla GVG co proceder senza reducir la segirtad ella regiun.

Sistem d'alarm

Alla fin digl onn vein nus cumpletau il sistem d'alarm. Il niev sistem lubescha denter auter da veser cons

2023 ei stau in onn cun plirs grevs accidents sin via, quei di schizun dus el medem mument

Battarias ed autos brischan adina pli savens – era tier nus ei quei stau il cass

La locomotiva a vapor ha caschunau in incendi a Scharinas/Tschamut. Grazie alla planisaziun preventiva ei quei stau negin problem dad intervegnir spert

pumpiers ch'ei disponibels, il liug dil seracass e la navigaziun a quel, il material necessari, sco era la posiziun dils vehichels. Cunzun per persunas ch'ei buca schi bein cu-dischadas culla geografia ed en vesta da seracass che daventan adina pli e pli complexs, ei il niev sistem in grond agid e lubescha intervenziuns pli spertas ed effectivas.

Collaboraziun 117 e 144

La collaboraziun cun polizia e sanitad ei danovamein vegnida intensivada. Per l'emprema gada ha giu liug ina occurrenza INSIEME a Castrisch nua ch'ils treis partenaris da cazzola blava ein s'entupai ensemen cu'gl uffeci da construcziun bassa. Mintga organisaziun ei se-presentada ed ha saviu ofniar giaschis e spetgas. Tier nus en Sursasiala funcziunescha la collaboraziun fetg bein. Nus segidein cu ei fa da basegns culla polizia che ha da sbatter cun problems persunals e

Dapi entgins onns collaborein nus stretgamein culs pumpiers dad Andermatt, cunzun sil sector d'accidents da via e viafier

collaborein fetg stretg cul Salvament Surselva (shuttle). Era vein nus mintg'onn plirs exerchezis communabels nua ch'il decuors dall'intervenziun vegn exercitau. Las intervenziuns communablas demuossan il success dalla collaboraziun.

Vehichels e material

Dus novs vehichels pil transport da material e persunas ein en produziun e vegnan furni ell'emprema mesadad da 2024. Plinavon posizionescha la GVG ensemen cullas vischnaucas in auto da commando en nossa regiun. Quel stat a disposiziun agl inspectur districtual ed als assistents da meinacziun. Duront ils exerchezis savein nus medemamein far diever dil vehichel che survescha sco post da commando movibel per seracass gronds.

Cun excepziun da dus vehichels ein ussa tuts vegni remplazzai ils davos 10 onns. Consequentamein ein ils cuosts da reparaturas sesbassai considerablamein. Denton vegn igl autoscala a ver 2025 ina revisiun obligatoria che vegn a caschunar aults cuosts.

La MGB ei actualmein vidlunder da planisar l'intervenziun sil Pass Alp suenter ch'il transport dad autos ei buca pli en funcziun. Tgunsch se-

lai quei problem sligiar il pli simpel cun in camion che sa carrar sillas rodaies. Ils emprems pass ein instradai.

Nova lescha

Suenter tschun onns eis ei finalmein stau pusseivel dad adattar la lescha da pumpiers per tuttas vischnaucas. Era il niev concept dalla GVG ei ius en vigur. Pils pumpiers semida ton sco nuot, denton han entgins passus saviu vegnir precisai. Plinavon ei la clav da repartiziun dils cuosts vegnida adattada.

Occurrenz specialas

Ils pumpiers vegnan visitai mintg'onn da pliras gruppaziuns: Ils confirmands dalla Baselpa reformada, la Giuventetgna Cadi, camps da vacanzas, scolars. Era persunas privatas visetan adina puspei nies menaschi. Il medem fagein nus denton era. Nus essan stai envidai dils pumpiers da Brüssel ed Oostende en Belgia. En quei connex vein nus era visitau la fabrica dad autoscals a Karlsruhe.

Engraziament

Alla fin da miu rapport engraziel jeu a tuts pumpiers pigl engaschi durant igl onn. Da tuttas uras vegnan els clamai per porscher agid a tgi ch'ei en miseria. Jeu engraziel allas instanzas politicas ed a nos partenaris per la buna collaboraziun.

A tuts pumpiers ch'ei vegni relaschai ni han bandunau nossa regiun admettel in engraziament per la buna lavur prestada.

Informaziuns detagliadas davart las intervenziuns, l'organisaziun ed il menaschi dil Center d'intervenziun Sursassiala anfleis Vus sut www.pumpiers.ch.

Polizia da fiug

El decuors digl onn 2023 ha la polizia da fiug concediu totalmein 48 (33) lubientschas per baghetgs, scandaments e stabiliments per gas. Ulteriurmein han giu liug 35 (34) col-

laudaziuns e 7 (4) collaudaziuns supplementaras. Igl onn 2023 han giu liug 23 (34) controllas periodicas e 2 (5) controllas supplementaras.

Igl onn 2023 eran 2'258 (2'249) baghetgssiglintschessdalla vischnaunca da Mustér assicurai tier l'Assicuranza da baghetgs cantunala per ina valeta totala da frs. 1'460'471'515.00 (frs. 1'345'895'145.00).

Protecziun dalla populaziun

Ei para che la malsegirtad el mund entir seigi carschida. L'uiara ell'Ucraina furiescha vinavon. Ils conflicts el mund s'augmentan ed il basegns

dalla populaziun suenter segirtad vegn a crescer. Consequentamein era la necessitad da mantener ils stabiliments dalla protecziun civila.

Igl atun ha il stab directiv, era per incarica dil stab directiv cantunal, incumbensau ina grupp da lavur da sefatschentar cun damondas en connex cun la munconza d'energia. Ils resultats dalla grupp da lavur ein vegni sutmess al stab directiv per enconuschientscha. Igl ei semussau per necessari da far aunc entginas purificaziuns.

Scolaziun e formaziun

Jris Lombris, geraua scolaziun

«In affon – in scolast – in cudisch – in rispli – san midar il mund»

Marina Cavelti-Mathiuët, meinascola

«La formaziun ei sco in viadi en in ballun d'aria calda: ei pre-tenda engaschi, curascha e perseveranza per sesalzar si els aults. Schispert che nus essan denton si ell'aria sesarva nies horizont, lai veser nus il mund cun tut sia diversitad e dat a nus la libertad da sgular sur cunfins che parevan nunsuperabels. En quei mund plein pusseivladads e midadas resta ina constanta: L'impurtonza d'ina buna scolaziun che fa ragischs en nossa scola.»

«Sco nova menadra da scola da Mustér hai jeu entschiet in viadi plein tensiun. Jeu sesentel veramein in tec sco en in ballun d'aria calda; en vosta a novs horizonts sgulein nus comunablamein cun grondas spetgas e speranza e vein gia suenter cuort temps absolviu in detg tschancun cun biaras novas impressiuns, biaras experienzas ed ideas.» Quels plaids da nossa menadra da scola, Marina Cavelti-Mathiuët ein d'anflar sill'emprema pagina da nossa scola. Casualitad ni buc? All'entschatta dil niev onn da scola decoravan balluns en tuttas colurs e grondezias las finiasstras dalla scola Cons. Il start cul bal-

lun d'aria ei gartegiaus cumpleina-mein – cussegl da scola, scolasts/scolastas e cunzun nos affons ein satisfatgs dalla lavur prestada dalla nova meinascola Marina.

Il medem vala pils successurs da nos anteriurs pedels Corina e Gion Zazzi. Livio Zanetti e sia gidontra Delia Bass ein semess en plein curascha e plascher alla lavur sco pedels da nossa scola. Era els dus ein s'integrai bein el team e menaschi da nossa scola e sesprovan da tener «en Schuss» ils baghetgs da scola che muossan cul temps tscheu e leu munconzas da vegliadetgna.

Il matg ha la Lia Rumantscha envi-dau scholaras e scholars da tuttas quarter regions linguisticas ad in «Brat quadriling» a Mustér. A quella sentupada han fatg part affons dad Acquarossa, Appenzell, Cressier e da Mustér. Quei brat ei vegnius organisau sin iniziativa dil president dil Cussegl nazional Martin Candinas.

Sper il pulpiu e variont program che nossa scola porscha sur onn als scholars vein nus astgau organisar igl atun per l'emprema gada in di d'ecologia – in di da project communal cul menaschi tecnic.

Equipa d'instrucziun/persunal

Igl onn da scola 2023/24 occupescha la vischnaunca 23 personas en pensum cumplein ni parzial. Duas mus-sadras da scoletta, otg scolastAs primarAs, duas pedagogas curativas, duas catechetas, tschun personas d'instrucziun pil scalem superiur, duas scolastas per zambergiar textil e scolaziun da tenercasa e persunas d'instrucziun pil sustegn da lungatg e per l'assistenza en differentas classas.

El cerchel scolastic ha ei cun il niev onn da scola 2023/24 dau differents midadas. Olinda ed Aluis Hosang ein la stad 2023 i ella bein meritada pensiun, quei suenter 23 onns. Era Corina e Gion Zazzi ein vegni pensiunai suenter 12 onns. Sabrina Capaul-Sgier e Roger Tuor han terminau lur engaschi. Niev vein nus saviu beneventar el team Marina Cavelti-Mathiuët (meinascola), Valeria Hendry (2. primara), Gionina Spescha (5. primara), Regina Giger-Caminada

(pedagoga curativa), Stefan Hagenbuch (superiura), Livio Zanetti (pedel) e Delia Bass (gidontra pedella).

Scolasta Ladina Venzin ei stada naven dallas vacanzas d'atun en concedi da maternitad. Sia substituziun han las scolastas Manuela Dermon Febres, Toja Maissen e Carla Flury-Nay surpriu.

Pedel Livio e pedella Delia procuran di per di che las duas casas da sco-

la, la scoletta, la halla Cons ed igl entir contuorn seigien schubers ed in-tacts.

Las suandontas personas han astgau festivar in giubileum da survetsch: Catarina Steger (35 onns), Michel Andriuët (30 onns) e Stefania Ritter (10 onns). Cordiala gratulaziun ed engraziël fetg pil grond engaschi e per la fideivladad!

Diember da scholars 2023/24

Classa	Scolast e scolasta	Medel	Buobs	Buobas	Total
Scoletta	Petra Pally		14	8	22
Scoletta	Pia Condrau	3	9	13	22
Sustegn da lungatg	Andrea Schmed				
Total scoletta		3	23	21	44
Scola primara					
1. classa	Ladina Venzin		13	11	24
2. classa	Valeria Hendry		10	7	17
3. classa	Dina Pally	1	9	10	19
4. classa	Michel Andriuët	2	10	11	21
5. A classa	Gionina Spescha		9	8	17
5. B classa	Gion Tenner	1	9	7	16
6. classa	Sandro Tomaschett	1	8	10	18
Total		5	68	64	132
Pedagoga curativa, talian	Stefania Ritter, Regina Giger-Caminada				
Att: art textil e tecnic	Irena Flepp / Catarina Steger				
Religiun/etica	Corina Defuns / Regina Giger-Caminada				
Sustegn da lungatg	Riccarda Bass				
Scola superiura					
1. reala	Fabian Tschuor		2	4	6
2. reala	Kai Hinrichsen		6	1	7
3. reala	Fabian Tschuor	1	2	1	3
Total		1	10	6	16
1. secundara	Christoph Berger		3	5	8
2. secundara	Gabriel Venzin		4	2	6
3. secundara	Adrian Pally		5	4	9
Total			12	11	23
Pedagoga curativa	Stefania Ritter				
Att: art textil e tecnic / ELT	Catarina Steger / Irena Flepp				
Sustegn da lungatg	Stefan Hagenbuch				
Total scholars (incl. scoletta)		9	113	102	215

Svilup dil diember da scholars

2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
175	179	194	200	183	196	202	215

Igl onn da scola 23/24

Il motto da quest onn da scola senumna balluns d'aria caulda. En vesta a novs horizonts sgulein nus comunablaein cun grondas spetgas e speronzas e vein gia suenter cuort temps absolviu in dètg tschancun cun biaras novas impressiuns, biaras experientschas ed ideas.

Las scolaras ed ils scolars emplenchan cun lur interess e meraviglias nossa scola cun veta e color. Il grond inscunter da balluns sin nies maletg digl onn da scola 2023/24 muossa mintga classa cun la persona d'instrucziun da classa. Quella meina – ensemen cun tut las personas d'instrucziun dil menaschi – il ballun sil dretg cuors e procura ch'ils scolars sgolien/emprendien a moda segira e cun finamiras claras. Ils geniturs empleinan ils balluns cun amur, sustegn ed encuraschament per lur affon. Ils scolars ein ils passagiers en nos balluns, mintgin cun sia premissa persunala, sia perspectiva unica e ses siemis. Nossa scola duei esser il liug, nua ch'ils scolars san – sco part d'ina cuminonza – sviluppar lur habilitads cun contonscher novas altezias e novas finamiras. Tuts ensemen nezegian il vent – seigi el ruasseivels ni magari burasclus – il meglier pusseivel adina a favur dallas scolaras e dils scolars.

Sco mintg'onni ei la scola stada activa en differents secturs ed ha enrihiu igl emprender dallas scolaras e dils scolars cun realisar dis da project, separticipar ad occurrenzas, far excursiuns e bia auter. Per mo numnar entgins exempels: la rimnada da pupi, ils dis da sport d'unviern ni l'jamna da skis, il cantar dils retgs e dallas reginas da Buania, las visetas en Puntreis / Aua Viva cun cant e scuntrada, igl embelliment dil til da tscheiver, decoraziun dallas finiastras pil temps d'advent,

venditas da differents products per sustener instituziuns caritativas, schubergiar cultura en vischnaunca e bia, bia auter.

Sper tut las occurrenzas, ils viadis da scola ed auters projects, ha l'entira scola quest onn era passentau ensemen cul menaschi tecnic in di da mesiras verdas: el center steva igl ambient e sia impurtonza per nus carstgauns. Las scolaras ed ils scolars han schubergiau sendas, praus ed igl uaul da nossa vischnaunca. Els han eliminau neofitas, plantau plantas indigenas, rimnau pupi vegl ni han survegniù investa el menaschi dalla serenera e dil recicladi.

La Savva classa ei costumada sco Martin Candinas al til da tscheiver a Mustér

Di d'ecologia ensemen cul menaschi tecnic

Cantar dils retgs e dallas reginas da Buania en PUNTREIS

Il motto senumna «balluns d'aria caulda»

Di da skis

Pleiv catolica

Gia dapi dus onns regia ina sgar-scheivla uiara en l'Ucraina, in'uiara che ha caschunau gronda miseria ed in enorm diember da fugitivs. Encunter la fin digl onn ha ei plinavon dau ina mazzacra en Tiara Sontga e dapi lu exista ina nova uiara denter ils Palestines ed ils Israelis. Vitier vegnan tut ils ulteriurs conflicts e problems ch'existan sin nos tschun continents. Tals conflicts mettan in grond diember da carstgauns en fetgas e pitgiras, caschunan grond fomaz ed in enorm problem per-tuccont ils fugitivs. Schegie che la solidaritad humana cun quels carstgauns ei gronda, han ins tuttina il sentiment ch'igl agid e sustegn seigien pauc auter ch'in daguot ella mar. Nus reagin per part cun temas, malsegirtad e resignaziun. Nus savein mo sperar che la politica e la societad anflien cul temps ina via per menar a fin quellas dispetas. En nossa pleiv ed en nossa patria astgein nus esser zun engrazieivels da saver viver en pasch e ventira.

La pastoraziun

Dapi gleiti tschun onns ei sur Matthew Kurian plevon en nossa pleiv. Nus essan zun engrazieivels ch'el ei cheu tier nus sco pastur dallas olmas. Pastoraziun en pleiv ei ac-cumpignament, in agid enteifer la cuminonza che sebas sin plirs dif-fereints survetschs. En nossa pleiv astga nies plevon sebasar sin dabiarras gidontras e gidonters durant ils survetschs divins en baselgia ed en casa da tgira Puntreis, lu a caschun da visetas als malsauns ed a persunas attempadas, sco era ad ulteriurs survetschs socials.

Collaboraziun denter las pleivs

La situaziun actuala basegna ina collaboraziun denter las treis pleivs. Igl ei da supponer che nus stuein a liunga vesta secuntentar mo cun in

plevon a Sursassiala. Quella mun-conza da plevons pretenda mida-das dallas structurass existents. Egl avegnir pretenda ella denton era in pli grond engaschi da commem-bras e commembers dalla pleiv. Ina gruppa da lavur discussiunescha e tscherca propostas per ina colla-boraziun regiunala. En treis fasas duei la collaboraziun sesviluppar en direcziun, dad haver la pussei-vladad da saver installar in'assisten-za pastorala en nossa regiun. Quel-la finamira pretenda denton aunc in grond engaschi ed aunc dapli ac-ceptanza.

Nova constituziun per la pleiv

A caschun dalla davosa radunonza generala han parochianas e paro-chians approbau ina nova constitu-zion per la pleiv. La nova constitu-zion risguarda la situaziun actuala ella pleiv. Ella corrispunda era cun la nova constituziun dalla Baseldgia cantunala che vegn en votaziun quest'atun. La nova constituziun ei accessibla sin la homepage dalla pleiv.

Instrucziun religiosa

Mintg'onni fagein nus attents sin la gronda ed impurtanta lavur che las catechetas e plevons prestan per ina buna scolaziun religiosa da nos affons. Per l'emprema ga vein nus astgau surdar al plevon refor-mau Christoph Zingg l'instrucziun da duas classes dalla scola superiu-ra. Nus selegrein ch'ei reussescha da viver il spert ecumen ed engra-ziein alla pleiv evangelica dalla Cadi per siu sustegn ed engaschi en fa-vur dall'instrucziun religiosa. Dunna Regina Giger-Caminada ha surpriu la scolaziun dallas empremas duas classes. La catecheta Corina Defuns prepara ils affons mintgamai per la fiasta dall'emprema sontga com-muniun e per la creisma. Cun grond plascher astgein nus era menziun-

nar che dunna Ursina Murer absol-va dapi igl atun 2023 la scolaziun da catecheta.

Fiestas ecclesiasticas

Puspei eis ei stau pusseivel da s'en-tupar regularmein a caschun da nossas fiestas ecclesiasticas, las qua-las han gronda muntada per nossa pleiv. Ils survetschs divins a caschun dallas quaterfiastas, da Dumen-gia alva, da Sontgilcrest ensemen cun la claustra, da s. Gion Battista e las perdanonzas dallas diversas capluttas e baselgias, ein caschuns d'exprimer la communitad cristia-na. In grond engraziament s'auda als chors baseldgia s. Gions e Segnas, alla societad da musica, all'unioni da giuventetgna ed a tuttas ulteriuras uniuns per lur impurtanta e biala participaziun. Cun grond plascher beneventein nus mintg'onni la cu-minonza claustrala ad in survetsch divin a s. Gions e suenter messa ad in apero avon casa Puntreis.

Ministrantas e ministrants

Solaras e solaras dalla tiarza classa surprendan mintgamai il survetsch da ministrar quei onn ch'els astgan retscheiver l'emprema sontga com-muniun. Legreivlamein stattan era suenter quei onn adina puspei in per dad els vinavon a disposiziun per survir messa. Per lur bi ed im-

*Sentupada cugl uestg a caschun dil di da ministrantAs a Cuera
foto: Corina Defuns*

Diu dat forza e curascha

purtont survetsch tier las sontgas messas, engraziein nus ad els da cor. Ils 21 da zercladur 2023 ha la pleiv envidau ministrantas e ministrants ad ina excursiun cun auto da posta sur il pass Lucmagn ella stiva da sulegl. Communablamein han els astgau guder in bellezza di da recreaziun e divertiment sil Monte Tamaro.

Ils 21 d'october 2023 ha igl uestgiu envidau ministrantas e ministrants ad in di da sentupada a Cuera. In bi diember da nossas ministrantas e nos ministrants ha dau suatientscha a quei invit ed han visitau la capitale. Cun musica, ina cuorsa atras il marcau, enzatgei bien per il magun e cun ina devoziun finala cun nies uestg, han els passentau in di da cuminonza extraordinari a Cuera.

Salid dil Segner

«Pass per pass cun Diu», quei ei stau il tema central da nossas devoziuns dil Salid dil Segner. Aschia ein ils affons s'occupai uonn duront las devoziuns cun historias che raquentan co carstgauns semettan sin via cun Diu. Biars plaids ord ils psalms demuossan co ins sa sefidar dil Segner e suandar el plein speranza. Ils affons han creau e baghegiu mirs e fontaunas, vias, refugis e schurmetgs per capir quels plaids ord la bibla. Dumengia, ils 17 da december 2023, han ils affons purtau la glisch dalla pasch en baselgia e rugau ellas supplicas per pasch e reconciliaziun denter ils carstgauns sigl entir mund.

Biars affons dalla scoletta entochen

la tiarza classa visetan cun plascher e grond engaschi las devoziuns che han liug ina gada il meins, naven dall'entschatta digl onn da scola entochen dumengia da palmas.

Sin la pagina d'internet san ins s'informar davart las devoziuns e contemplar fotografias dallas sentupadas: www.saliddilsegner.ch

Pelegrinadi a Sachseln tier fra Clau da Flia

Ils 21 da settember 2023 ein 32 parochianas e parochians dallas treis pleivs da Mustér, Medel e Tujetsch semess da cuminonza sin viadi sco pelegrinas e pelegrins tier fra Clau da Flia. El vala sco grond promotur dalla pasch, cun irradiaziun mundiala e s'auda aunc oz tier in dallas grondas persunalitads dalla Svizra. Ils 15 da matg 1947 eis el vegnius numnaus sogns. Suenten in survetsch divin cun sur Ernst Fuchs ella baselgia da pelegrinadi a Sachseln e suenter in bien gentar vein nus saviu visitar la caplutta cun la fossa, sco era la casa paterna da fra Clau. Punct culminont ei la viseta el Ranft stada. Leu ha sur Giusep Venzin fatg ina devoziun pils pelegrins. La via teissa anavos viers Flüeli ha pretendiu da tuts, suenter bia vivonda spirtala, in sforz corporal. Sur Ernst

Fuchs ha dau cun siu accompaignament agl entir pelegrinadi la valor d'in ver pelegrinadi tier fra Clau da Flia.

Di da suppa

Dumengia, ils 3 da mars 2023 ha il Cussegl pastoral dalla Pleiv s. Gions en collaboraziun cun la pleiv evangelica dalla Cadi organisau in di da suppa. Suenten il survetsch divin ei in grond diember da parochianas e parochians s'entupaus en halla Cons tier in gentar da suppa comunabel. Il recav ei vegnius transferrius en favur da diversas instituziuns ell'India.

Creisma 2023

Per la davosa gada ha la catecheta Olinda preparau las giuvnas ed il giuvens per lur grond di da creisma. Ina gronda raspada ha accompignau ils 15 giuvenils da nossa pleiv al sacrament dalla creisma. Els ein vegni unschi e sigilai cul dun da Diu, il sogn Spért, e vegnan cheutras rinforzai per lur veta en nossa societad sco era per lur via el ravugl dalla baselgia cristiana. Cun plascher vein nus beneventau avat Vigeli, sco cresmader. Cun tuts ensem ha el celebrau il survetsch divin cul tema «Nus lein secolligiar cul sogn Spért».

*Avat Vigeli, la catecheta Olinda ed ils 15 niev cresmai
foto: Paul Duff*

Ils premcommunicants 2023

Emprema sontga communion

Dumengia alva, ils 16 d'avrel 2023 han 13 affons dalla tiarza classa astgau retscheiver l'emprema sontga communion. La catecheta Corina ha duront in onn preparau els duront las lecziuns da ductrina per lur grond di da fiasta. «Jesus, la fontauna d'aua per la veta», ei stau il tema dalla dumengia alva. Cun bials texts e cun bialas canzuns han els enrihiu lur fiasta. Plinavon han scolaras e scolar dalla quarta entochen la sisavla classa embelliu supplementarmein la fiasta cun cant. Suenter il survetsch divin ha la pleiv enviadu tuts presents ad in aperitiv avon casa da tgira Puntreis.

Engraziament

Sco mintg'on ha la pleiv d'engraziar a biaras e biars denter Vus, e quei fagein nus bugen e cun grond plascher. In zun grond Dieus paghi a tut quellas e tut quels che han fatg dil bien a nossa cuminonza ed ein segidai en ina moda ni l'autra. Quei engaschi vegn pli e pli impurtonts per nossa pleiv e demuossa che nus lein esser ina cuminonza cristiana. Nus sperein d'astgar sebasar era el futur sin quella collaboraziun e sil sustegn da biaras e biars. A nus tuts giavischel per igl onn vegnent sanadad, cuntentientscha e la benedicziun dil Tutpussent.

Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi

Fundaziun «Tür auf – mo vinavon»

La Fundaziun «Tür auf – mo vinavon» mira sin in onn 2023 da grond success, denton dalla vart persunala e finanziaria tonaton pretensiussa. La «Kita Lumpazi» ha festivau siu 10avel anniversari ed ei stada trasatras fetg bein occupada. La «Giuventetgna Cadi» ha puspei saviu scolar ina gruppa da giuvnas menadras e giuvens menaders da giuventetgna. «Camps Cadi» ha dau la pusseivladad a rodond 40 giuvenils da far in viadi nunemblideivel a Hamburg. «Mbara Ozioma» ha iniziav l'installaziun digl agen menaschi puril tenor ils principis da «Songhai». La meisa da retrer virtualias per personas

en situaziuns materialas precaras ch'ei vegnida recepida gl'atun 2023 sco 155avla ella Svizra en la reit da «Tischlein deck dich», ei vegnida integrada sco post da consigna. Propi in onn commuentont e plein speranza.

Canorta d'affons Lumpazi: bein occupada, denton ei maunca forzas specialisadas

La «Kita Lumpazi» festivescha duront igl onn da rapport siu 10avel anniversari. Cun 10 occurrenz, adina il 10avel di da giubileum, ei vegniu accentuau specialmein differents aspects da quei giubileum special: sco per exempel cantar ensem culs affons, participaziun al til da tscheiver, seras da geniturs cun damondas pedagogicas e bia auter. Quei giubileum ei vegnius termi-

Tischlein deck dich

naus ils 8 da november 2023 cun ina gronda occurrenza da donaturas e donaturs, ensemen cun l'instituziun purtadra che concluda cheutras las festivitats per siu 33avel anniversari.

Durant igl onn da rapport ei la «Kita Lumpazi» stada occupada senz'au-ter fetg bein e vess pudiu retschei-ver aunc dapli affons. Deplorabla-mein eisi fetg difficil d'anflar las personas qualificadas culs certificats professiunals sco prescret. Ton pli engrazieivels essan nus che nus an-flein adina puspei collaboraturas e collaboraturs bein qualificai e che la promptadad da s'engaschar da nos-sas collaboraturas e da nos collabo-raturs ei surproporzionalmein aulta. La «Kita Lumpazi» ha in num excel-lent, sco liug da scolaziun.

Durant igl onn da rapport ei la cu-schina dalla «Kita Lumpazi» vegnida renovada. Ussa cuschinan ei ense-men culs affons, quei che fa grond plascher a tut ils participonts e ch'ei in levgiament beinvegniu era dil concept d'assistenza.

Giuventetgna Cadi

Ils treis loghens da sentupada dalla Giuventetgna Cadi ein adina stai vi-sitai fetg bein durant igl onn da rap-port ed igl atun vargau han tschun novas menadras e novs menaders da giuventetgna puspei saviu ve-gnir scolai. Cun quei surprendan ils giuvs sezs la responsablidad per las purschidas dalla Giuventetgna Cadi - ina qualificaziun preziosa. Las uras da conversaziun che Gabriela Cabalzar porscha alla glieud giuvna, ein frequentadas claramen pli ferm ch'ils onns precedents. Passadis dal-la scola alla veta professiunala, te-mas emoziunals, denton era temas ch'ei vegni caschunai dalla brutalitad incredibla dalla uiara en l'Ucraina e la damonda dil clima ein temas che fatschentan ils giuvs e las giuv-nas e che influenceschan lur senti-ment da veta. Diversas activitats da

Gidonters da montar la meisa da bigliard

temps liber sco p.ex. ir cun go kart ni a sittar cun Paintball, complete-schan la purschida dalla Giuvente-tgna Cadi.

Ultra da quei s'engascha Gabriela Cabalzar culs giuvenils pertuccont damondas socialpoliticas. In project da treis onns, cun damondas dalla participaziun da giuvenils en las vischnauncas ed en las regions, ei ve-gnius terminaus cun success. Me-demamein ei la Giuventetgna Cadi separticipada alla campagna cantu-nala da sensibilisaziun davart il diffi-cil tema dalla violenza a casa.

Camps Cadi

Il viadi da Camps Cadi ha menau igl atun 2023 a Hamburg cun ina excursiun a Bremen: tier il Michel, l'Alsater ed il port da Hamburg. Mo era la multiculturalitad e l'acti-vitad da construcziun curaschusa ch'ei orientada viers igl avegnir en la citad dalla Hansa, ha svegliau il gia-visch dils varga 40 giuvenils ch'eiin parti el vast mund ed enviers la mar ed ha aschia procurau a tut las participontas e tut ils participonts per ina grondiusa jamna da viadi!

Mbara Ozioma

Ad Umunumo ei vegniu dau l'en-tschatta d'installar in bein puril te-nor ils principis da Songhai. La filo-sofia da Songhai tscherca igl equi-liber denter ecologia ed economia

e scaffescha cheutras ina aschi gronda persistenza sco pusseivel ella cultivaziun agricola. Cun Songhai – farma vegn buc mo prestau ina contribuziun impurtonta pil pro-vediment da victualias dils loghens da scolaziun dalla «Mbara Ozioma Foundation» ad Umunumo ed en lur independenza, la farma porscha era plazzas da scolaziun impurton-tas per dunnas che vegnan scoladas ell'agricultura da Songhai. Aschia ch'ellas san trer a nez questa savida en lur famiglias, en lur vitgs ed en lur vischnauncas.

Emprema grupp da scolaziun

El rom dalla «Arena» ei vegniu lan-tschau igl atun 2022 ina meisa per victualias tenor igl exempel da «Tischlein deck dich» e ch'ei vegni-da sviluppada cuntinuadamein vi-navon. Ils 4 d'october ei la meisa da victualias vegnida aviarta ufficial-mein sco 155avel post da consigna en l'organisaziun «Tischlein deck dich» el center communal Aua Viva. La meisa da victualias che ha liug adina la mesjamna, ei vegnida vi-sitada igl emprem cunzun da fugi-

tivs dall'Ucraina, denton eis ei era persunas dalla Siria, digl Afganistan, dalla Terchia e da differentas tiaras africanas che nezegian la pusseivladad da descargar lur budget precar cun bunas virtualias. E pli e pli ei quei era dunnas ed umens indigens che vegnan descargai tier la meisa da virtualias en vesta als prezis che creschan ad incuntin per biars mieds dil basegns quotidian, dall'energia e dalla sanadad. Varga 25 voluntarias e voluntaris garanteschon che questa purschida impurtonta possi vegnir aviarta mintga mesjamna!

Ultra da quei engaschament social vegn la fundaziun era nezegiada culturalmein: L'exposiziun «Frühlingserwachen» cun purtrets dil pictur medelin Gion Candinas, ha cattau buna atenziun, il parc da sculpturas plein forza ch'il sculptur e creader Sergio Marques da Disla ha endrizzau en ed entuorn il center communal Aua Viva, ha carmalau neutier bia visitadras e visitaders.

Buc d'emblidar astg'ins l'emprema presentaziun dil «Neue Zürcher Orchester» il fevver 2023 – in concert ch'ei daventa pusseivels, grazia al sustegn dalla vischnaunca e d'instituts da finanzas locals e che ha attratg in vast ed engrazievel publicum.

En general pon ins dir che la fundaziun contribueschi essenzialmein

alla qualitat da viver, al liug ed al risguard sociala ella regiun. Mo gest durant igl onn da rapport eisi semussau, ch'ei drova novas forzas per render visiblamein la fundaziun e sias prestaziuns d'ina populaziun pli vasta. La midada da generaziun ei en piena forza. Il giubileum 33 onns

«Fundaziun Tür auf – mo vinavon» che vegn festivaus igl onn 2024, duei vegnir duvraus per svegliar e promover da niev il plascher e la luschetia dalla populaziun regiunala da questa organisaziun.

In engraziament a tuttas collaboraturas e tuts collaboratur, a tuttas gidontas e gidonters voluntaris, allas persunas dil cussegl da fundaziun e dallas cumissiuns specialisadas sco era a tut quellas e quels che s'engaschan finanziamein ed idealmein per la fundaziun. Senza tut quellas persunas da vast horizont, pudess la fundaziun buc prestar tala contribuziun substanziala. Cordial engraziament e Dieus paghi!

Biblioteca populara Disentis/ Mustér e contuorn

Tenor la statistica digl onn 2023 ha la biblioteca populara e contuorn empristau 10'234 medias a 992 utilisaders activs (incl. las classas da scola). Alla clientella stattan 11'695 medias (cudischs, DCs, DVDs e figuras da Tonie) a disposiziun.

L'incumbensa dalla biblioteca ei buca mo d'empristar cudischs, mobein ella duei era esser in liug da sentupada e da brat cultural. L'esperienza ha mussau che nossa clientella appreziescha cunzun auturs e temas regiunals. Aschia ha il team dalla biblioteca organisau ils 18 da schaner 2023 ina sentupada cun Flavio Huonder. Flavio Huonder, redatur ed archivar tier RTR, ha presentau a numerus hosps da quella sera, la plattafuorma nossa-istorgia.ch e mussau fotografias veglias e films historics dalla regiun. A caschun dil BiblioWeekend dils 25 da mars 2023 ha Damian Berther, in giuven sportist da barca a vela, presentau ad in intressau publicum siu sport preferiu, il navigar. Ils 25 d'october 2023 ei igl autur Guido Tomaschett staus hosp en biblioteca. El ha prelegiu ord siu roman «Cavardiras».

Tier quellas occurrenzas porscha la biblioteca adina in pign apert – ina caschun da s'entupar e discussiunar cun referents e hosps.

Per la promozion da leger gioga la biblioteca ina zun impurtanta rolla. Aschia ei la purschida dalla biblioteca pils affons era egl onn 2023 stada multifara. Entschiet cun il «Buchstart» pils pli pigns cun lur geniturs (4 ga ad onn), cuntinuau dil zun schazegiau kino da cudisch da malletgs, Mats la miur, pils affons che san gia tedlar tier bein (7 ga ad onn), tochen tiel kino da cudisch da malletgs per il MuPi. Bein frequentaus ei era il program pils affons da scola staus, sco p.ex. leger avon il tgaun, prelecziun digl autur Boni Koller ed el november la viseta annuala dil Casparet per la scoletta e l'emprema classa primara. Ina speciala occurrenza ei stada il di dallas portas aviartas, ils 6 da settember 2023, en collaboraziun cun la ludoteca. Igl atun han las introducziuns dallas classas da scola giu liug en biblioteca. Durant igl onn da scola viseta la magistraglia cun sias classas regularmein la biblioteca per empristar ora cudischs. In grond plascher per il team ed ils visitaders dalla biblioteca ei staus la bellezia decoraziun da Pastgas, messa a disposiziun da Nicoletta Marino e ses scolarAs da Tujetsch.

Damian Berther cun sia barca a vela

Logo da giubileum da 33 onns «Fundaziun Tür auf – mo vinavon»

Scolars sin viseta en biblioteca

Uonn ha ei dau entginas midadas ella cumissiu dalla biblioteca. La geraua Iris Lombris e Simona Simonet representan vinavon la vischnaunca da Mustér. La nova menadra da scola Marina Cavelti-Mathiu et remplaza igl anteriur meinascola Roger Tuor ella cumissiu. La vischnaunca da Tujetsch vegn representada da Lea Berther e la vischnaunca da Medel da Victoria Flepp-Schmed. Il team dalla biblioteca informescha regularmein la cumissiu dalla biblioteca, e s'inscuntra minimalmein ina gada ad onn cun ella.

Fin zercladur ha Susanna Venzin bandunau il team dalla biblioteca. Durent 10 onns ha ella luvrau cun grond engaschi per la biblioteca. Tuttas collegas deploreschan sia demissiu, engrazian denton ad ella da tut cor per la liunga ed emperneivla collaboraziun.

In special engrazia fetg va allas vischnauncas purtadras per lur sustegn finanziel dalla biblioteca e naturalmein era a nossa fideivla clientella.

Igl onn 2023 han duas fideivlas collaboraturas da nossa biblioteca saviu festivar giubileums. Dunna

Manuela Venzin ei dapi 10 onns collaboratura e semetta en cun grond anim, cunzun pertuccont purschidas pils affons pigns (Mats la miur) e per ina buna collaboraziun cun nossas scolass.

Dunna Ulrike Lechmann lavura gia dapi 20 onns per nossa biblioteca. Avon entgins onns ha ella surpriu il post da menadra dalla biblioteca. Cun gronda experientscha, bia savida e grond plascher meina ella ensemen cun siu team la biblioteca che funcziunescha oreifer. La cumissiu dalla biblioteca astga prender enconuschientscha da biaras interessantas activitads durent igl entir onn ora e nos convischins schazegian fetg la grondiusa purschida. Allas giubilaras Manuela ed Ulrike gratulein nus cordialmein per lur giubileums ed engraziein zun fetg per lur engaschi en favur da tuts lecturs e lecturas da Mustér e cunturn.

Cultura

La suprastanza ha schau elaborar in concept da cultura e temps liber, quei culla finamira da promover e sustener pli fetg tuttass activitads da nossas uniuns e personas privattas sin camp cultural e sportiv. Per-

sunter fuss vegniu engaschau inA promotura da cultura e mess a disposiziun dapli daners dalla cassa communal. Il cussegl da vischnaunca ha denton renviu il concept. Igl ei da biaras uniuns che stattan sin combas falombras, quei per motivs d'ina digren da commembers ni che negin vul pli s'engaschar en posts da suprastanza. Sche nus lein denton mantener vinavon nossa cultura e nossas uniuns drova ei voluntariAs.

Fortezia Ragisch a Mumpé Medel

La Fortezia Ragisch sut Mumpé Medel ei da niev en possess dalla vischnaunca da Mustér. L'uniun Fortezia Stalusa, sut l'egida da Fredy Caminada ha affittau ella. L'uniun quenta far accessibels quei stabiliment militar, erigius igl onn 1972, alla publicitad naven dalla stad 2024. Schi gleiti che «la pendentia» ei en funcziun, savess quei museum esser in motiv dapli da visitar igl uclaun da Mumpé Medel.

*Fredy Caminada spel fieraminas schumellin ed ina granata che vegneva sittada cun quel
foto: Hans Huonder*

La cascharia a Clavaniev – ina perdetga da temps vargai

Avon dus onns ha la vischnaunca cumprau dalla famiglia Flepp la cascharia veglia a Clavaniev. Igl anteriur proprietari Victor Flepp ha fatg entginas lavurs da sanaziun ed adattaziuns cun preits da veider. Aschia ein ils objects exponi protegi, ein denton tuts bein veseivels. Per ch'il pign museum seigi adina accessibels ha la vischnaunca schau endriz-

zar in sistem automatic pigl esch. Ei vala la peina da cumbinar ina spasegiada a Clavaniev cun far ina viseta a quei pign bischu.

In'attracziun amiez il vitg – la galleria d'art digl artist indigen Linus Flepp

Il pictur-artist Linus Flepp ha aviert ils 11 da november 2023 ina grondusa galleria d'art alla Via Alpsu. En ina part da quella muossa el sias ovras, en in'autra dat el la pusseivladad ad artistas ed artists indigens e d'ordlunder d'exponer lur ovras. Pil vitg da Mustér ei quei in'attracziun per interessents digl art, mo era per scolas, indigens e turists. Linus Flepp malegia mintga di duront quater tochen tschun uras. El malegia tut quei ch'el vesa, auda ni senta. Sch'el lavura buca vid caricaturas cun cuntegns actuals malegia el cun ieli sin teila. Igl artist selegra da mintga viseta en siu atelier e sin buns discuers. La suprastonza engrazia era per quella nova purschida en nossa vischnaunca.

Linus Flepp en sia galleria
foto: Hans Huonder

Uniuns da sport

Club da tennis Mustér

Igl onn 2023 ha il Club da tennis Mustér saviu festivar siu giubileum da 50 onns. Quei ha el fatg cun in tschuppel arranschaments ed ina fiasta l'entschatta november. La historia dil club ei impressiunonta e grazia al Club da tennis ei Mustér

Giubileum da 50 onns

staus biars onns il mecca dil tennis el Grischun cun radiaziun naziunala ed internaziunala. Stars sco Monica Seles e Jakob Hlasek ein stai da veser a turniers e Davis Cup. Igl emprem han ins dau tennis sils plazz dil Disentiserhof e pli tard ad Acla da Fontauna. In impurtont tierm ei lu stau l'avertura dalla halla da tennis. Il menaschi da tennis vegn lu pér da dretg en moviment. Ed era ussa sesanfla il club en ina buna fasa da svilup. Quei muossan inaga la carschen da commembers e da l'autra vart il grond diember d'arranschaments che l'unien porscha sur onn per pign e grond. Cordiala gratulaziun per quei bi giubileum e grond engraziament per tut il prestau en favur dil sport da tennis.

Scola da bikes dallas scolas dil sport da neiv da Mustér e Sedrun

Il boom da bikes cuntinuescha. Quei svilup vegn attribuius inaga al temps da corona sco era al diember carschent dad e-bikes. Cun risguard sin quella tendenza han las vischnauncas Tujetsch e Mustér investiu ils davos onns considerabels mieds finansials ella reit da bikes. E pli e pli biars velocipedists brattan lur velo cun in e-bike. La forza digl e bike vegn meinsvart sutschazejada, quei che sa caschunar accidents. Perquei porscha la scola da bikes cuors da perfecziun dad ir cun

velo ni cun e-bike. La finamira dalla scola da bikes ei inaga da promover in'ulteriura purschida a hosps ed indigens duront la stad, mo era da saver porscher als scolasts da skis era in'occupaziun duront la stad. In bravo per quella bun'idea allas scolas da skis Mustér e Tujetsch.

Center Fontauna

Igl onn 2023 ei stau in onn cun bia truscha el Center Fontauna. Igl ei vegniu baghegiu e renovau da camifo. Aschia ei la finala ina part suentar l'autra era vegnida a fin ed ha saviu vegnir aviarta per la publicitad. Il fenadur han las novas localitads dalla cafetaria sco era las localitads da fitness cun gardarobas e duschas el plaunterren saviu vegnir aviartas. Duront la stad eis ei lu stau in tec pli ruasseivel ed aschia han ins lu saviu entscheiver igl atun culas lavurs pertuccont la halla da tennis e la halla da reiver. Duront treis meins ein quellas purschidas stadas serradas. Gest avon Nadal han omisduas purschidas saviu vegnir aviartas. Ellas han carmalau neutier ton indigens sco hosps da vacanzas che han schau plascher las midadas. Miez december ei era igl implont fotovoltaic sin tetg e vid las fatschadas encunter sid vegnius prius en funcziun. Dapi lu sa il Center Fontauna profitar dall'energia che vegn producida sigl agen intschess.

Era ordadora fa il CF cun sias novas fatschadas e las installaziuns da fotovoltaica buna pareta

La cafeteria envida da far in sitg e star da cumpignia

La halla da tennis cun il niev plantschiu e la nova illuminaziun

Era sil sector da purschidas ei vegniu fatg in proxim pass. Igl ei vegniu amplifitg la purschida da fitness cun la trenadra da fitness Jaqueline Duarte. Aschia eis ei pusseivel da schar cusseglia el sector da fitness ed era da far trenaments persunals cun la trenadra da fitness. Era per la halla da reiver ei cun Peter Grob vegniu anflau ina persuna versada per la tgira dalla halla da reiver. Ensem cun in team da voluntaris organischa el la midada dallas rutas en halla da reiver, sco era en las stanzas da bouldrar. Cheutras vegn l'attractivitat dallas purschidas el Center Fontauna augmentada.

Las novas stanzas da bouldrar ein ina attracziun per pign e grond

Il Center Fontauna ha era igl onn vargau puspei dau sottetg ad ina ro-scha camps ed ha cunquai generau varga 15'000 pernottaziuns. Sper il sport dallas scolas sco era dallas uniuns, han era differentas occorrenzas pli grondas saviu vegnir organisadas ellas localitads dil Center Fontauna. Malgrad ils disturbis ed il manco da purschidas pervia dallas lavurs da baghegiar, eis ei tuttina stau pusseivel d'augmentar las entradas en differentes secturs ed aschia reducir considerablamein il deficit previu.

Jris Lombris, geraua sanadad ed ovras socialas
*«Cunquei ch'ei rinforza la sanadad, sundel sedecidius dad
 esser cuntents.»*
 (Voltaire)

La fin fevrer 2024 vegn fundau officialmein la Reit da sanadad Surselva, quei suenter treis intensivs onns da preparaziun. 19 vischnauncas ed instituziuns s'uneschon ad ina regiun da sanadad integrada. Prioritad ha il provediment fundamental en nossas regiuns muntagnardas e spatitschadas, quei cul focus da procurar ina purschida optimala da miedis da casa, spitex, casas da tgira e buc il davos da rinforzar il Spital regiunal Surselva. Indigens sco era hosps ston ver la segirtad d'obtenir immediat agid medicinal en cass d'urgenza. Quei pertucca oravontut il survetsch d'urgenza e l'ambulanza. Il survetsch d'urgenza ei vegnius reglaus da niev naven da Laax entochen al Pass Alpsu. E cunquei ch'il cantun ha contribuì otg milliuns francs dapli pil survetsch da salvament, vegn veramein sperau dad haver staziunau in'ambulanza suronn e quei duront 24 uras a Mustér.

Participaziun d'affons e giuvnils en nossa vischnaunca

La fin d'uost ha giu liug la seduta fi-

nala cullas responsablas dil cantun Grischun en connex cul project sut il patrunadi dall'UNICEF «Participaziun d'affons e giuvnils ellas vischnauncas dalla Cadi». La cumissiun giuventetgna Cadi ha saviu profiter zun fetg da quei support ed ordlunder ein naschi ils suandonts projects concrets per la vischnaunca da Mustér:

- Sentupadas denter suprastonzas communalas e giuvnils
- Carnet da duers pils geraus da giuventetgna cun francar la giuventetgna en lur departament
- Discussiuns e resultats positivs per meglierar la situaziun dil trafic public en nossas valladas
- Realisaziun d'in pumppark, quel duess vegnir mess en funcziun la primavera 2024
- Ideas per ina midada d'intent dalla casa da scola Segnas en habitaziuns per giuvnils
- Megliera integraziun dalla lavur da giuventetgna en nossa scola
- Dis communabels denter scolas e menaschis da nossa vischnaunca

Seniora-Ca

A caschun dalla tractaziun dil preventiv 2024 ha il cussegl da vischnaunca sin proposta d'in cusseglier alzau la contribuziun dalla vischnaunca per fatgs da promozion e sanadad per nos attempai a frs. 10'000.00. Quels daners duessen vegnir impundi plitost per far aunc pli attractivs e pli vasts il program per nos seniors, quei forse era cun agid d'in coordinatur per l'organisaziun e la realisaziun da talas occurrenz. Ozildi eis ei fetg grev d'anflar persunas sco Linus Maissen ed Jürg Riesen che s'engaschan voluntaria-mein e senza indemnizaziun per ina tala impurtanta organisaziun. Tgisà sch'ins sto egl avegnir era porscher a talas persunas in'indemnizaziun adequata?

Dapli informaziuns davart dalla purschidas ed activitads da Seniora-Ca ein publicadas silla pagina d'internet dalla vischnaunca da Mustér sut il link seniora-ca.

Fundaziun PUNTREIS

L'instituziun Center da sanadad Puntreis a Mustér ei indispensabla e da fetg gronda muntada per nos convischins attempai, mo era sco instituziun che porscha occupaziun a rondond 90 collaboraturs. Entuorn 55 attempai da nossa regiun astgan guder in grondius tractament ed accumpignament social en Casa Puntreis. A tut ils responsabels e collaboraturAs dalla Casa Puntreis seigi engraziaun zun fetg per tut.

Il rapport annual 2023 dalla Fundaziun Puntreis ei publicaus per investa da tuts en fuorma extendida sin la pagina d'internet dall'organisaziun www.puntreis.ch.

Cheu anfleis vus era ils ulteriurs survetschs ch'il Center da sanadad Puntreis porscha a nos seniors.

Sentupada denter la suprastonza communal e la giuventetgna en halla Cons

Wendelin Jacomet, gerau infrastruttura e baghegiar
«Igl onn 2023 han las damondas dad indrez solar dominau. il temps porta midadas e las sfidas daventan multifaras. Lein esser aviarts per novaziuns per aschia menar tier in bien svilup.»

Ervin Maissen, menader infrastruttura
Intrigants muossan mo darar lur vera fatscha

Marco Tomaschett, menader uffeci da baghegiar
Il temps va...

Midadas

Nus essan accumpignai cuntinuadaimein da midadas. Aschia ha il menader uffeci da baghegiar comunicau la fin da november 2023 sia abdicaziun cun la fin da mars 2024. Marco Tomaschett ei entaus en uffeci l'entschatta settember 2017. Igl uffeci da baghegiar ei in'incarica cumbinata cun ina massa sfidas ed ins ei exponius. Buca adina han ils petents capientscha per las pretensiuns ch'ei necessarias per ch'ina documentaziun da baghegiar seigi cumpleta. Nus engraziein a Marco Tomaschett per siu engaschi a favur dalla vischnaunca, da vischinas e vischins e giavischin ad el per sia veta professiunala e privata tut bien, cletg e satisfacziun.

A vesta dil fatg ch'il menader digl uffeci infrastruttura e baghegiar va la fin da mars 2025 en pensiun, ha la suprastanza communal decidu da publicar primarmein la plazza dil menader infrastruttura. En connex cun las proceduras da baghegiar duei la piazza d'in ulteriur collaboratur che duei sefatschentar primarmein dallas proceduras da baghegiar vegnir publicada el decuors dall'emprema mesadad 2024 en connex cul rapport da restructuraziun dall'administraziun.

Lavurs specificas

La planisaziun dil territori sesviluppescha ad in tigher administrativ e giuridic cun dimensiuns senza fin. Ils 27 da settember 2023 ha igl uffeci pil svilup dil territori tarmess alla vischnaunca il rapport da preexaminaziun. En in document da 37 paginas scriva igl uffeci tgei ch'ei aunc da midar ed adattar en connex cun la proposta che la vischnaunca veva suttamess il settember 2022 agl uffeci. Ei para che buca mo vischinas e vischins hagian breigia da capir igl agir dallas autoritads cantunalas e federalas. Pli e pli fatschentan era las consequenzas dalla lescha federala davart las habitaziuns secundaras igl uffeci infrastruttura e baghegiar. Ina sfida ei la controlla ch'ils edificis da habitar vegnien utilisai tenor las prescripziuns dalla lescha davart habitaziuns secundaras e las disposiziuns dallas autoritads. La lescha davart secundas habitaziuns ei in tigher senza funs e las dertgiras cun combras federalas mordan cuntinuadamein vid quel senza anflar soluziuns per las regiuns pertucadas. La munconza da habitaziuns primaras ei in construct, sedaus dallas prescripziuns concernent las habitaziuns tenor vegl dretg (altrechtliche Wohnungen). Cantun e vischnauncas vessen la pusseivladad d'intervegnir. Deplorablamein impedeschan las opportunitads po-

líticas, mo era igl interess davart investurs, activitads davart dil maun public sin quei sector. Il cantun Tes sin ei in dils paucs cantuns che ha relaschau igl onn 2023 mesiras davart quei sector. Las mesiras transitorias ch'il parlament federal ha mess en vigur l'entschatta october 2022, muntan schibein pigl uffeci communal sco era per las autoritads ina sfida extraordinaria. Igl onn 2023 eis ei stau da far las preparativas e contractivas necessarias per saver cuntinuar sin palancau communal cun las proceduras d'approbaziun. Igl onn 2024 vegn en quei senn a muntar ina sfida supplementara. Savens ein nos parlamentar buca per tscherts dils fastedis ch'els caschunan aschibein a Berna sco a Cuera, cun decisiuns alla sperta senza trer en consideraziun las consequenzas per l'execuziun. Ulteriurmein han las vias, canalisaziuns, l'economisaziun dils rufids, baghetgs ed in entir tschuppel d'incarcas sil sector dall'infrastructura communal fatschentau igl uffeci infrastruttura e baghegiar.

Nus desistin d'enumerar tuttas activitads specificas sil sector dall'infrastructura e la construcziun e sere-strenschin sin entgins singuls fatgs. Quei era a vesta dil fatg che vischinas e vischins vegnan informai reglarmein davart las activitads dalla vischnaunca el magazin official «Detg denter nus».

Fatgs da baghegiar

Egl onn 2023 ha igl uffeci da baghegiar registrau 209 proceduras da baghegiar. Da quellas ein 89 suttamessas alla procedura ordinaria ed 88 tractadas sco annunzia. Plinavon ei vegniu tractau 3 damondas per reclamas ed inscripziuns e 27 damondas da principi. Ultra da quei eis ei stau necessari d'introducir en dus cass ina procedura da cuntra-

venziuns pertuccont las prescripziuns da baghegiar. Tier la tractaziun da quellas fatschentas vegn rispundiu a moda digitala sco era per telefon fetg bia damondas en connex cun proceduras da baghegiar e leschas vertentas. Il cantun ha decidiu d'introducìr la digitalisaziun dallas proceduras da baghegiar. Duront igl onn 2023 ei vegniu discussiunau cun las vischnauncas grischunas davart l'introducziun dallas proceduras da baghegiar digitalas. Las empremas vischnauncas da model han entschiet il november 2023 cun la digitalisaziun. Per la vischnaunca da Mustér ei l'introducziun previda miez digl onn 2024. Ina sfida supplementara per nossa vischnaunca! La vischnaunca da Mustér ha gia introducìu igl onn 2012 in program da baghegiar digital cumpatibels culs ulteriurs programs dall'administraziun communal. Quei program ei secumprovaus e la sfida vegn ad esser da colligiar il program dil cantun cul program communal. Per l'administraziun digl uffeci infrastruttura e baghegiar eis ei indispensabel che

quels dus programs sappien comunicar in cun l'auter.

Sco gia menziunau 2022 ei la lubientscha da baghegiar per la surbaghegiada Acla da Fontauna entrada en vigur legala. Ils 26 d'ust 2023 ha giu liug in di dallas portas aviartas per la populaziun. El decuors digl atun ha l'istanza da baghegiar saviu dar liber las lavurs da spazzada che han entschiet ils 8 da november 2023. El decuors dalla stad 2024 duei il hotel esser spazzaus cumpleinamein ed ils investurs vegnan a saver cuntinuar cun las lavurs da construcziun.

Actualmein occuora la procedura da baghegiar per la secunda etappa per la producziun tecnica da neiv. Cheu dat ei aunc da sliagir entgins obstachels.

Planisaziun locala

Project per la revisiun dalla planisaziun locala

Lentschatta settember 2022 ei il project per la revisiun dalla planisaziun locala vegnius inoltraus al cantun per preexaminaziun. Ins spitga-

va il rapport da preexaminaziun gia el decuors dalla primavera 2023. Il rapport ei denton s'entardaus muort l'examinaziun dil project per zonas da mistregn cun habitaziuns pintgas. Igl uffeci cantunal ha pretendiu da saver cumbinar quell'examinaziun. Cun la zona da mistregn cun habitaziuns pintgas less la suprastanza communal descargar la pressiu che regia actualmein sil sector dallas habitaziuns primaras, cunzun habitaziuns pil persunal. Il resultat dil rapport ei ch'il cantun sustegn l'introducziun dallas zonas da mistregn cun habitaziuns pintgas e ch'el sa s'accordar da far per quei intent ina revisiun parziale. Per quei intent ha la suprastanza communal instradau ladina mein l'exposiziun da cooperaziun. Prevedentamein duei la fatschenta vegnir suttamessa ils 9 da zercladur 2024 alla cuminonza da votantas e votants. Concernent la reducziun dallas surfatschas en zona da habitar ed en zonas da habitar mischedadas enconuscha il cantun pauca capientscha. Cheu ei la planisadra lundervi da surluvrar la documentaziun e da suttametter propostas, quei cun

Lavurs da manteniment en connex cun la casa da scola, donns da canalisaziun

Hotel Acla da Fontauna, las lavurs da spazzada progredeschan

risguardar il svilup sil sector da construcziun dils davos onns. Relevant per la dimensiun dallas zonas da habitar e zonas da habitar mischedadas ei pil cantun il svilup dalla populaziun ch'ei negativs. Tenor la lescha davart il svilup dil territori ei bein la vischnaunca purtadra dalla planisaziun locala, denton di il cantun tgei ch'el ei la finala prompts d'approbar. Prevedentamein duei l'exposiziun da cooperaziun vegnir instradada el decuors dalla primavera/stad 2024.

Igl onn 2023 han las pendicularas inoltrau la damonda da baghegiar per la realisaziun dalla scursalera a Caischavedra e l'uniun «la pendent» la damonda da baghegiar per la realisaziun dalla punt pendent da Sontga Gada a Ragisch. Cun empau breigia eis ei stau pusseivel da lubir quels dus projects. Cun «la pendent» han ins saviu dar l'entschatta el decuors digl unviern 2024. Medemamein vegn ins a saver entscheiver cun la scursalera el decuors dalla primavera 2024. Cheu eis ei denton aunc da far atenziun da certs spazis da schurmetg per l'utschleglia.

Zona da mistregn

Dapi entgin temps sefatschenta la vischnaunca cun la zona da mistregn a Pignola. La revisiun dil plan da zonas ei inoltrada al cantun per preexaminaziun. Cheu ha la vischnaunca survegniu la primavera 2023 posta negativa digl uffeci cantunal. La sligiazion proponida satisfat tenor il cantun buca allas prescripziuns vertentas. Actualmein ein pliras interpresas interessadas d'investir a Marias/Pignola. Las contractivas han giu liug cun quellas interpresas comunablamein culs sorprendiders ed architects. La vischnaunca ha lu sviluppau entginas variantas. La varianta, la pli cunvegna a tuts pertuccai ei vegnida inoltrada la fin da fevver 2024 al cantun per preexaminaziun. Ils 18 da mars 2024 ha la suprastanza communal retschert in'ulteriura proposta negativa. La vischnaunca spera d'anflar aschi spert sco pusseivel ina sligiazion co la problematica duess vegnir sligiada.

Sper quels projects sefatschenta la vischnaunca era davart las zonas dil spazi d'aua, nua ch'ei occuo-

ra actualmein ina revisiun parziala en connex cun la Val da Cuoz e la Val Sogn Placi. Ulteriuramein occuora la revisiun dallas zonas per la protecziun dallas tschaffadas d'aua, nua ch'ins ha la finala anflau ina sligiazion en connex cun Gendusas. La posiziun digl uffeci per la natira ed igl ambient ei positiva, aschia ch'ins sa cuntinuar cun quella procedura. La revisiun parziala per introducir ina zona per explotaziun da crappa a Ragisch ei vegnida approvada alla votaziun communal dils 3 da mars 2024.

Ulteriurs projects en lavur

Ils conflicts d'interess denter ils bassegns turistics, las pretensiuns davart la planisaziun dil territori ed ils conflicts cun las organisaziuns digl ambient ein evidents. La Svizra se-mova sin quei sector en ina direcziun che dat da ponderar. Sco gia menziunau ha il parlament federal scaffiu igl atun 2022 in'interessanta situaziun sil sector dalla producziun energetica. Quei senza ponderar las inequalities che sedattan ordlunder. Cunzun la revisiun digl artechel 71a, concernent stabiliments fotovoltaics, vegn a fatschentar la vischnaunca intensivamein ils onns vegnents.

Augmentar l'attractivitad dil Vitg

Igl october 2022 ha la suprastanza communal saviu informar davart las mesiras elavuradas dalla cumisiun accumpignonta e dalla Metron AG. Las mesiras duein vegnir realisadas en pliras etappas, quei era en cumbinaziun cun auters projects communs e digl uffeci da construcziun bassa. Per la planisaziun da duas mesiras ha la suprastanza communal gia surdau l'incarica da projectaziun, numnadamein la mesira quater el contuorn dalla casa communal e la mesira dus el contuorn dalla Via Sursilvana cul Nani Bazar e las sfidas cunfinontas. Cheu han era giu liug las contracti-

Desertasol Mustér ei gia ius baul ordavon cugl exempel ch'ins dueigi esser innovativs

vas cun la polizia cantunala stradala ed igl uffeci da construcziun bassa. Las contractivas cul cantun ein stadas empermettentas.

La mesira nov, previda a Cons, sa per motivs dallas finanzas buca vegnir realisada sco previu. Singuls impuls che san vegnir risguardai en connex cul project dalla via e che caschunan praticamein negins cuosts supplementars duein vegnir realisai en cumbinaziun cun la sanaziun dalla Via Cons. En mintgacass eis ei da tener quen alla situaziun dils parcadis, aschiditg ch'ei sa buca vegnir schaffiu dapli parcadis.

Dapi liung temps occuoran discuors bilaterals culs proprietaris dalla parcella «Couchepin» per anflar ina sli-giaziun pigl acquist da quella parcella. Quels discuors progredeschon buca sco spitgau. En connex cun la revisiun totala dalla planisaziun locala ein denton era mesiras da mobilisaziun previdas.

Planisaziun directiva

Ferton ch'il cantun sesanfla en cuntinuau cumbat cun la confederaziun concernent il plan directiv cantunal, cunzun la sparta colonisaziun, sesviluppescha la planisaziun directiva regionala plitost brauselet. Las ponderaziuns dils onns vargai ein restadas.

Plans d'areal e da quartier

Igl onn 2023 ei vegniu instradau la revisiun parziala dil plan da quartier Alvezza. Muort in recuors alla Dertgira administrativa s'entarda quella procedura. Buca tuts han capientscha per adattaziuns che duessen facilitar ad investurs la pusseivladad da nezegiar il spazi che la planisaziun locala lubess. Lein sperar ch'ins anfli cheu ina soluziun che lubeschi da cuntinuar cun la procedura.

Habitaziuns

Dapi entgins onns sefatschenta la

suprastonza communal davart ils fastedis cun la lescha federala davart las habitaziuns secundaras. Mesiras che freneschon quei svilup exagerau fussen pusseivlas, politicamentein deplorablamein buca opportunas. La midada dalla lescha davart habitaziuns secundaras dils 15 da mars 2024 vegn probablamein ad accelerar il problem. Il cantun e las vischnauncas havessen la pusseivladad d'intervegnir. Allas vischnauncas manca il sustegn politic davart dils exponents dall'economia ed al cantun pari buca necessari d'intervegnir.

Ferton che la fiera da habitaziuns tenor vegl dretg siglienta ils prezis ensivars, s'augmenta il prezi da terren a vesta dallas pretensiuns da cantun e confederaziun, da reducir las surfatschas en zona da habitar. Cun la revisiun dalla planisaziun pon ils prezis da terren da baghegiar evtl. secumadar empauet.

Straduns e vias cantunales

Via Sursilvana: Igl onn 2023 ha igl uffeci da construcziun bassa preparau il project per la sanaziun dil tschancun denter la Punt Russein e la Stalusa. Igl atun ein las empremas lavurs per installar il plazzal succedidas. Sil tschancun denter Sumvitg e Mustér ein las lavurs per segirar il trassé dalla Viafier retica vegnidas cuntinuadas.

Via Alpsu: Igl onn 2023 ha igl uffeci da construcziun bassa cuntinuau cul project per la sanaziun dalla cuvrida dalla Via Alpsu sil tschancun naven dalla cruschada amiez il Vitg entochen a Funs. Igl ei semussau ch'ei tonscha probablamein buca mo cun la sanaziun dalla cuvrida. La suprastonza communal ei cheu en discuors cugl uffeci da construcziun bassa. Quellas lavurs stattan era en connex cul project da meglierar l'attractivladad dil Vitg sco era il concept pil traffic public.

*Donns vid l'infrastructura communal.
Sa tgi che quei ei stau?*

Via Lucmagn: El decuors digl onn 2023 ha il cantun cuntinuau cul project per la sanaziun dil tschancun Ruinas entochen alla punt dil Rein da Medel. Pertuccont il «Tunnel Grond» ei vegniu entschiet cun las lavurs d'in niev tunnel. Ellas Ruinas ei ulteriuramein vegniu construïu in plazzal d'installaziun per saver transscargar il material che deriva dil tunnel niev.

Gia igl onn 2022 veva la suprastonza communal decidu che la realisaziun dil project sil tschancun Val Acletta entochen Via Sogn Gions dueigi vegnir refiersa en favur dallas mesiras previdas en connex cul project per l'attractivladad dil Vitg. En quei senn duei era vegnir fatg presiun sil cantun concernent la realisaziun d'ina untgida. Sil tschancun dalla Via Lucmagn denter la Via Cons e la Casa Cumin, ha la suprastonza communal surdau igl onn 2023 in'incarica da projectaziun. En in'emprema fasa duei l'etappa Via Cons entochen la cruschada miez il Vitg ed en in secunda fasa la part cru-

schada entochen Casa Cumin vegnir projectada e realisada. Igl onn 2023 han ulteriuramein giu liug contractivas cugl uffeci da construcziun bassa concernent il spazi e la lingia dalla Via Lucmagn e dalla Via Sursilvana.

Risguardond las novas directivas dalla lescha da traffic ha la suprazion communal sclariu las pussivladads d'instradar ina reducziun dalla spertadad da 50 km/h a 30 km/h. Cheu vegn differenziau denter mesiras da segirtad e mesiras da canera. Concernent las mesiras da segirtad, lavura la vischnaunca ensemen cun la polizia cantunala. La canera ei caussa digl uffeci da construcziun bassa. Pertuccont la segirtad ein ils criteris defini, la suprazion communal ha instradau la procedura da prolungir la zona 30 sil tschancun dalla Casa Mazzetta entochen alla Via da Scola. Cheu ein ils pareris sin meisa e la suprazion communal sa cuntinuar cun la procedura. Pertuccont la canera ha la suprazion communal inoltrau in'istanza agl uffeci da construcziun bassa e spetga aunc adina ina risposta en tgei direcziun che quella situaziun sa progredir. Denton han las combras federalas decidiu da cuort da reveder la pratica concernent l'introducziun da zonas 30 sin vias destinadas pil traffic.

Via Cavardiras: Il cantun ha terminau il project da sanaziun dalla Via Cavardiras. Cugl 1. da matg 2024 vegn la via surdada definitivamein alla vischnaunca. Agl uffeci da construcziun bassa astgan ins tener da quen che la via ei vegnida sanada sin l'entira lunghezia e che vegn surdada en in bien stan alla vischnaunca. Ina retscherca tier la populaziun da Cavardiras ha mussau ch'ils vischins prefereschon la varianta che colligia Cavardiras cul Vitg e che quella resti aviarta sur onn. La vischnaunca vegn ad instradar la submissiun concernent il survetsch d'unviern,

per sclarir tgei pussivladads ch'ein realisticas per garantir a vischinas e vischins da Cavardiras ina colligaziun segira durant temps d'unviern. Naven digl 1. da matg 2024 vegn la vischnaunca a stuer s'empitschar dil manteniment d'ina ulteriura via da comunicaziun. La suprazion communal ha giu contact cul cantun concernent il survetsch d'unviern ed il tener liber la Via Cavardiras sco untgida el cass d'ina serrada dalla Via Sursilvana H19. L'intervenziun ha denton buca purtau fretg.

Vias communalas

Manteniment: Era igl onn 2023 ha la vischnaunca impundiu ina gronda summa pil manteniment dallas vias communalas. Tuttina vegn ella buca da dar damogn als basegns avon maun.

Via Run/Via Funs-Dado: Igl onn 2023 ha la clav per la repartiziun dils cuosts saviu vegnir comunicada. Encunter quella comunicaziun ei vegniu inoltrau entginas protestas davart proprietaris da habitaziuns secundaras. Las protestas ein vegnidas tractadas ed han stuiu vegnir renviadas. La suprazion communal ha communicau la disposiziun che sa vegnir contestada avon dertgira.

Via Cons: Igl onn 2023 ha la suprazion communal envidau tschun biros d'inschignier da suttametter in'offerta da preparaziun e realisaziun dil project per la sanaziun dalla Via Cons. La finala ha la vischnaunca retschert duas offertas. In biro ei muort gronda lavur buca entaus en l'offerta ed ils dus ulteriurs biros han insumma buca seschau udir. El decuors digl onn ei il project vegnius preparaus e suttamess al cussegl da vischnaunca per decisiun. La cuminonza da votantas e votants vegn a decider el decuors dalla primavera 2024 davart il credit. Igl ei denton in fatg ch'ils cuosts sil sector da con-

strucziun ein carschi massivamein ils davos onns e che quei s'effectuescha era sin ils cuosts per la via. La grafica davart digl uffeci federal da statistica dat in maletg dil svilup dils prezis sil sector da construcziun dils davos 12 onns.

Finamira dalla sanaziun dalla Via Cons ei; sligar il problem dalla deflussiun, augmentar la segirtad pil traffic e pils pedunzs, mantener sche pussivel il diember actual da paradis e tener da quen allas mesiras proponidas davart da Metron, aschinavon che quei ei convegnent e necessari pil project dalla via.

Via Raveras: Encunter l'intenziun da tener ina procedura da contribuziun era vegniu instradau differentas protestas. Il cussegl da vischnaunca ha denton decidiu che la Via Raveras seigi ina part dall'avertura generala e buca part dall'avertura fundamentala e consequentamein seigi da cuntinuar cun la procedura da contribuziun. La suprazion communal ha instradau la procedura. Tuttina eis ei l'intenziun da saver realisar igl onn 2024 la cuvrada fina e da saver allontanar ils obstachels ch'impedeschan il traffic sin la Via Raveras – cunzun concernent la rumida da neiv.

Via Davos-Mustér: Il project ha saviu vegnir realisaus el decuors digl onn 2023 cun observar ils credits previ per quella sanaziun. Ils vischins han retschert la survesta cul quen final e la repartiziun dils cuosts.

Via Prau: Quella fatschenta ei s'entarda. Las contractivas davart la surprida da quella via entaus la vischnaunca s'entarda essend che la vischnaunca ha negin interess da sorprendere ella e ch'ils ulteriurs partenaris Repower AG e la viafier MGB ein dil meini che quella via seigi da sorprendere dalla vischnaunca. La procedura da contribuziun stada instradada ei sistida.

Vials da betun dattan tegn e sustegn allas surfatschas dallas vias da meglieraziun

Surprida da vias: En connex cun la surprida da vias existan sper la Via Prau ulteriuras vias. Entochen oz ei la vischnaunca senuspida da surprendre quellas e quei per buca crear pregiudezis. Ina surprida da vias sto esser bein ponderada. Deploablamein han auters projects ligiau las resursas avon maun, aschia che quella fatschenta ei restada pendenta.

Illuminaziun publica: Igl onn 2023 han ins saviu entscheiver pér tard igl atun cullas lavurs, quei muort munconza da capacitat davart las interpresas da baghegiar, aschia cuntinuan quellas la primavera 2024. Cun la realisaziun dil tschancun «Via Clis/Funs-Dado» vegn la davosa etappa illuminaziun realisada. Cheutras eis ei pusseivel da serender da di e notg naven dil Vitg enviers Acletta sin Via da Paders, Via Clavaniev e Via Sontga Catrina. In augment dalla purschida per hosps e per vischinas e vischins.

Da niev eis ei aschia che las vischnauncas ein obligadas da schar

controllar ils stabiliments dall'illuminaziun publica entras ina menaschi dil fatg. En nossa vischnaunca ei semussau che la Repower AG ei l'interpresa che sa far quellas controllas. Per prevegnir che buca tuttas cazzolas vegnien controlladas en in onn ei vegniu definiu in ciclus da tschun onns.

Parcadis: Il diember dils parcadis ha era fatschentau igl onn 2023 la sprastonza communal e vegn ad esser vinavon ina sfida, en connex cun la realisaziun dil project per augmentar l'attractivitat dil Vitg. La sfida ei buca mo da saver mantener in diember sufficient da parcadis, mobein dad augmentar l'attractivitat cun crear in liug attractiv da sentupada per hosps e populaziun, interessant pil commerci e pil traffic. Cun perseguitar interess particulars vegn la vischnaunca denton buca a saver realisar quei project. Cheu basegni il sustegn da tuts pertuccai, specialmein dils proprietaris da schischom che cunfineschan cun la Via Lucmagn e la Via Sursilvana.

Sendas ed infrastruttura turistica

Manteniment da sendas: Sco usitau ha il Club da skis prestau lavur cumina. Pliras singulas gruppas da giuventetgna, il Chor baselgia da Segnas ed entginas personas pensiunadas prestan fetg buna lavur en connex cul manteniment dallas sendas. Vischinas e vischins che s'engaschan activamein pil manteniment dallas sendas san bien grau per quell'occupaziun ed alla vischnaunca possibiltescha quei engaschi ina optimaziun dalla qualitat dallas sendas. A tuts gidonters seigi engraziu cordialmein per lur engaschi endinau en favur dall'infrastruttura turistica. Resuns positivs davart hosps ed indigens laian supponer che la lavur voluntaria da quellas personas vegni apprezzada grondamein.

Cun la fin digl onn 2023 han Casper e Regina Deflorin remess l'incarica da mantener las sendas entuorn il Crest Muntatsch e Crest dil Peter entochen Pardi ellas Vals Clavaniev ed Acletta. Cun gronda premura han els exequiu quella lavur e rapportau exactamein davart las lavurs exequidas. Ad els dus seigi engraziu grondamein per sia lavur e premura.

Vischinas e vischins che han interess da surprendre responsabladad pil manteniment d'ina senda ein cordialmein envidai da s'annunziar tiel menader infrastruttura.

La senda Marcus ei vegnida inaugurada, Cuolm da Vi-Stgeinas

Traffic plaun: Igl onn 2023 ei vegniu continuau cul project da realisar ina reit per velos da muntogna. Tenor persunas dil fatg ei la destinaziun Disentis Sedrun s'avanzada ad ina dallas impurtontas destinaziuns da bike en Svizra. En direcziun Laus ei era la vischnaunca da Sumvitg involvida. Cheu han pliras contractivas denter las duas vischnauncas giu liug. La vischnaunca da Sumvitg ei interessada da realisar la part da sia vart. Denton muntan ils darguns denter Sumvitg e Mustér ina gronda sfida ed igl ei buca sempel da realisar cheu ina sligiazion persistenta.

Sendas: La stad 2022 ha la vischnaunca da Sumvitg instradau ina procedura per realisar ina senda uffiziala naven da Cavrein Sura viers Russein, sur la Val Gliems e lu viers la camona dil CAS Punteglias sco colligiazion denter las camonas da Cavardiras e

Punteglias. La gronda part dils pertucchai san s'accordar cun la proposta. Certas reservas dat ei capeivla-mein davart dil puresser, en connex cun las mesiras da protecziun necessarias per lur muntaneras. Davart ils uffecis cantunals ha igl uffeci da catscha e pesca priu posiziun negativa concernent quei project. Culs menaschis d'alp pudess ei denton esser pusseivel d'anflar sligiazions cun risguardar ils basegns d'alpegiazion.

Ulteriurs projects da sendas ed en favur dil traffic plaun ein previ el rom dallas preparativas che sortan dil plan directiv regional, dil maletg directiv communal dil territori e dalla planisaziun locala. El rom dalla preexaminaziun ch'ei succedida ensemen cun la revisiun dalla planisaziun locala, dat ei denton grondas reservas davart digl uffeci da catscha e pesca pertuccont las me-

siras previdas. Per buca grevegiar la revisiun dalla planisaziun locala cun ballast buca necessari, vegn quei project persequitau separadamein.

Loipas: La cuorsa liunga catta adina dapli adherents, denton s'augmentan las prestaziuns davart dalla vischnaunca per saver metter a disposiziun ina purschida andanta. L'aura fa magari gronds fastedis, constat il quantum neiv eis ei da cum-batter cun l'influenza dil favugn e dalla bun'aura. Schebein quella purschida sa vegnir persequitada ils proxims onns en quella fuorma vegn il temps a mussar. Era uonn ha la vischnaunca susteniu la purschida da Nordic Segnas cun ina contribuziun finanziaria ed entras lavur substanziala davart dil menaschi tecnic.

En quei context eis ei necessari dad era engraziar als proprietaris ed en special als cultivaders dil terren che metta a disposiziun il terren per la buna collaboraziun.

Cun breigia vegn ins da recultivar scarpas els aults

Traffic public

Igl 1. da schaner 2023 ei la lescha cantunala davart il traffic public entrata en vigur. La lescha dat dapli pusseivladads da recaltgar contribuziuns dil stadi partenent il menaschi per in traffic public, conform al temps ed alla destinaziun turistica. Igl art. 7 dalla lescha cantunala differenziescha denter l'avertura da basa, in'avertura fundamentala ed in'avertura locala. Zuar schai la competenza da decider davart quellus fuormas tiel cantun, denton para ei apparentamein aschia ch'ei basegna aunc il consentiment dalla confederaziun. Denton ha igl uffeci dad energia e traffic cantunal suttemess sin fundament d'in concept agl uffeci federal da traffic ina damonda per surpender entginas comunicaziuns enviers ils uclauns sin la gliesta davart l'avertura fundamentala. Ina cundiziun per retrer contribuziuns davart dil stadi. La damonda

alla confederaziun ei buca vegnida risguardada pigl onn 2023, aschia ch'ei basegna ina nova damonda. La vischnaunca vegn ad intervegnir tiel cantun.

La fin digl onn 2023 ha la vischnaunca inoltrau al cantun il concept davart las fermadas pil bus local tenor las prescripziuns davart mesiras da construcziun a favur da personas impedidas. La vischnaunca ha entgins onns temps da realisar las mesiras previdas. Las empremas mesiras succedan prevedentamein en connex cun la sanaziun dalla Via Alpsu e dalla Via Sursilvana (el Vitg). Ina sfida ei la realisaziun da fermadas alla staziun RhB/MGB. Il problem ei ina sligiazion efficienta da semenar pils bus. La sligiazion actuala correspunda ni allas pretendiuns davart construcziuns a favur da personas impedidas ni allas pretendiuns dalla segirtad da traffic. Igl onn 2023 han giu liug discussiuns cun la Viefier retica co sligiar quei nuv. Davart dalla viefier existan entgins impediments, numnadamein la situaziun da spazi pil binari 1 e la posiziun dil stabiliment da reglar il traffic che sesanfla oz el plaunterren dalla «schuppa». Cun quei ch'ei cuoza aunc entgins decennis entochen che las investiziuns stadas fatgas en connex cun la renovaziun dalla staziun ils onns 1990 ein amortisadas, stuess la vischnaunca en cass d'ina dislocaziun da quei stabiliment surpender quels cuosts. In baghetg niev el liug dalla «schuppa» ei per motivs finanzials buca realistics. Ina sligiazion pudess semussar en connex cun in project privat che vegn planisau actualamein el contuorn dalla staziun.

Attraktivitad dil Vitg/signaletica

Quei project occuora en collaboraziun cun communicaziun.ch, Glion. Il preventiv 2024 cuntegn entginas mesiras che duein vegnir realisadas. El rom dallas pusseivladads finan-

zias duei la reit da sendas el contuorn dil vitg vegnir cumpletada e differents products vegnir instradai. Ulteriurmein duei la publicaziun dalla vischnaunca cun vischinas, vischins e hosps vegnir adattada al temps.

Tualettas publicas: Quei dependa vinavon dalla bunaveglia dils proprietaris da schischom per liung dalla senda. Ina tualetta publica a Clavaniev resp. a Segnas fuss fetg d'en-grau. A vesta dalla reducziun dil pei da taglia vegn quei project a s'entartar empau.

Museum: Il museum da cascharia a Clavaniev ha saviu vegnir prius en funcziun la stad 2023. El ha anflau buna accoglientscha tiels hosps. La vischnaunca ensemen cugl anteriur proprietari dalla cascharia ha saviu mantener in baghetg cun in tschuat iseglia che surveva pli baul per l'elavuraziun da latg.

Concessiun d'aua pendicularas: Finalmein ei il project per la concessiun d'aua sin meisa ed el ha saviu vegnir suttamess al cussegl da vischnaunca per tractaziun. Igl ei urgentamein necessari da reglar la retratga d'aua cun las pendicularas, cunzun per la produczion tecnica da neiv, mo era per ina pusseivla cumbinaziun partenent la produczion dad energia electrica. Ei setracta da reglar il retrer aua dils flums ed uals e buca dallas fontaunas e tschaffadas. Risguardond las stipulaziuns legalas para la sligiazion che sesanfla sin meisa dad esser dètg favoreivla per la vischnaunca.

Ovras fotovoltaias: Sco gia menziunau ha il parlament federal decidu che ovras fotovoltaias cun ina prestaziun sur 10 GWh san vegnir realisadas a basa d'ina procedura accelerada. En in emprem pass ha la suprastanza schau decider davart il consentiment dalla vischnaunca

In niev museum a Clavaniev

pertuccont ils projects previ sin l'Alp Run ed a Magriel. En quella fasa ha il suveran lubiu l'Ovra Magriel SA e snagau il consentiment pil project sin l'Alp Run. En ina secunda fasa vegn il pievel a decider la primavera 2024 davart il contract en dretg da baghegiar.

Igl uost 2022 veva la suprastanza communal decidu da perseguir la realisaziun da projects fotovoltaias sils tetgs dils differents baghetgs communs. Igl onn 2023 ha la vischnaunca realisau igl emprem object sil tetg dalla serenera a Raveras. Igl onn 2024 duein la scolletta e la halla Cons survegnir in installaziun correspudenta, aschinavon ch'igl ei pusseivel d'anflar in planisader che sa planisar quellas duas ovras per ch'ei seigi pusseivel da realisau ina procedura da contribuziun conforma allas prescripziuns dalla lescha davart la cunvegna intercantunala e las acquisiziuns publicas.

Paul Flurin Schmidt, genau ambient e segirtad
«*Mintgin da nus ha l'obligaziun da dismetter siu rufid senza surschar las consequenzas dil consum al convischin. La nova lescha d'economisaziun da rufids promova la responsabladad individuala e garantescha egl avegnir in quen ulivau.*»

Aluis Cabernard, causerenera
«*Theorie ist, wenn man alles weiss und nichts funktioniert; Praxis ist, wenn alles funktioniert, und niemand weiss, warum.*» (anonym)

Canalisaziun

La notg sils 26 d'uost 2023 ha pusppei mussau nua che las munconzas pertuccont la canalisaziun schai-an. Ina ei la Via Cons. Entochen che la canalisaziun d'aua tschuffa sa buca vegnir remplazzada e descargada cun ina canalisaziun nova per l'aua schubra eis ei buca pusseivel d'evitar donns el contuorn dalla casa communal e dalla Banca Raiffeisen. Medemamein ha ei era dau donns a Raveras, damai ch'igl ei aunc buca stau pusseivel da descargar la canalisaziun d'aua tschuffa ella Via Cons. Donns ha ei era dau a Buretsch. Pertuccont la Via Cons ei il project sin meisa e la primavera 2024 decidan las autoritads competentas davart il credit. A Buretsch preveda il preventiv 2024 ina sanaziun dalla situaziun. En omisdu

cass setracta ei da fatschentass urgentas. Fertion che la situaziun a Buretsch sa vegnir sligiada senza stuertrer en consideraziun vias, ei la sanaziun dalla deflussiun ella Via Cons pusseivla mo en cumbinaziun cun la renovaziun dalla via.

Serenera

Las auas piarsas che derivan dalla canalisaziun caschunan mintgaton disturbis mecanics alla serenera Raveras. Era las temperaturas bassas dalla canalisaziun, caschunadas entras las auas piarsas, ein per la biologia, las bacterias e la nitrificaziun ina gronda sfida. Per gronda part digl onn precedent ha la serenera ademplieru las pretensiuns.

Da niev vegn naven da quei onn il gliet drenau dalla serenera Raveras

transportaus a Cuera tier la TRAC per la proxima tractaziun.

Dils indrezs fotovoltaics installai la fin digl onn sil tetg dalla serenera Raveras duei vegnir produciu 92'800 KWh energia electrica per agen diever.

Actualmein ei igl uffeci per la natira ed igl ambient dil cantun Grischun lundervi da sclarir cun la confederaziun in niev sistem che pudess augmentar la capaciad biologica dalla serenera, dil qual ei dat denton mo aunc paucs projects en funcziun. El decuors dalla primavera 2024 duess la posiziun dil BUWAL esser enconuschenta, aschia ch'ins sa lu schar suandar ils proxims pass. Igl ei buca mo aschia ch'ils stabiliments han contonschiu il cuoz da veta, la serenera ha era contonschiu il cunfin da capaciad.

Economisaziun da rufids

La revisiun dalla lescha ed il sistem da taxas ha caschunau empau malaveglia. Sco davosa vischnaunca en Surselva ha la vischnaunca da Muster introducìu igl onn 2023 la taxa fundamentala che vegn incassada novissimamein, sco el rest dalla Surselva, a basa dalla valeta nova dils baghetgs, enstagl a basa da pauschalas. Cun installar da niev molocs enstagl dallas camonas da rumien, vegn il diember da transports reducius igl onn 2024 sin mintgamai in transport jamnil. Actualmein succedan las lavurs per installar ils molocs.

Center da rimnada a Raveras

La stadera nova a Raveras funcziuna meglier e meglier. Las adattaziuns muossan success. Il concept da molocs pren fuorma e vegn realisaus egl onn 2024.

Igl atun ein ils stabiliments da fotovoltaic vegni montai sils tetgs e preits dalla serenera Raveras

Santeri

Igl onn 2023 ein dils 31 (33) mortoris 21 defunct vegni satrai el santeri a Sogn Gions. Da quels 21 defuncts ein 3 (9) vegni satrai ella partiziun dallas urnas, 2 (8) urnas mintgamai en ina fossa existenta, e 2 (1) baras en ina fossa nova. 14 (14) defunctas resp. defuncts ein vegni satrai ella fossa communabla ed otg defuncts ein vegni satrai ordeifer vischnaunca resp. il santeri. El santeri claustral ha ei dau igl onn 2023 duas sepulturas.

Malauras, flums ed uals

Il project per la sanaziun digl Ual Aletta ei vegnius terminaus igl atun 2023. Ils cuosts semovan considerablamein sut ils cuosts tenor calculaziun. Cantun e confederaziun han pagau lur contribuziuns. Cheu astga la vischnaunca quintar cun in sustegn substantial davart dil Padrinadi svizzer da vischnauncas da muntogna. La contribuziun finala davart dil padrinadi ei denton aunc buca enconuschenta.

En lavur il niev plaz per la dismessa da pastg e caglias cun davos 8 novs molocs a Raveras

Economia

Clemens Berther, gerau forestalesser ed agricultura
«Ina tenuta negativa ei sco in pneu plat.
Cun omisduas caussas vai buca bein vinavon.»

Agricoltura

Igl avrel ha la famiglia Scheuber astgau persequitar il giudicament digl expert Josef Portmann da Schüpfheim el cantun Lucerna ch'ei era commember dalla direcziun dall'Associaziun dil Raz brin svizzer. Sis experts ein stai engaschai la primavera per giudicar las famiglias da

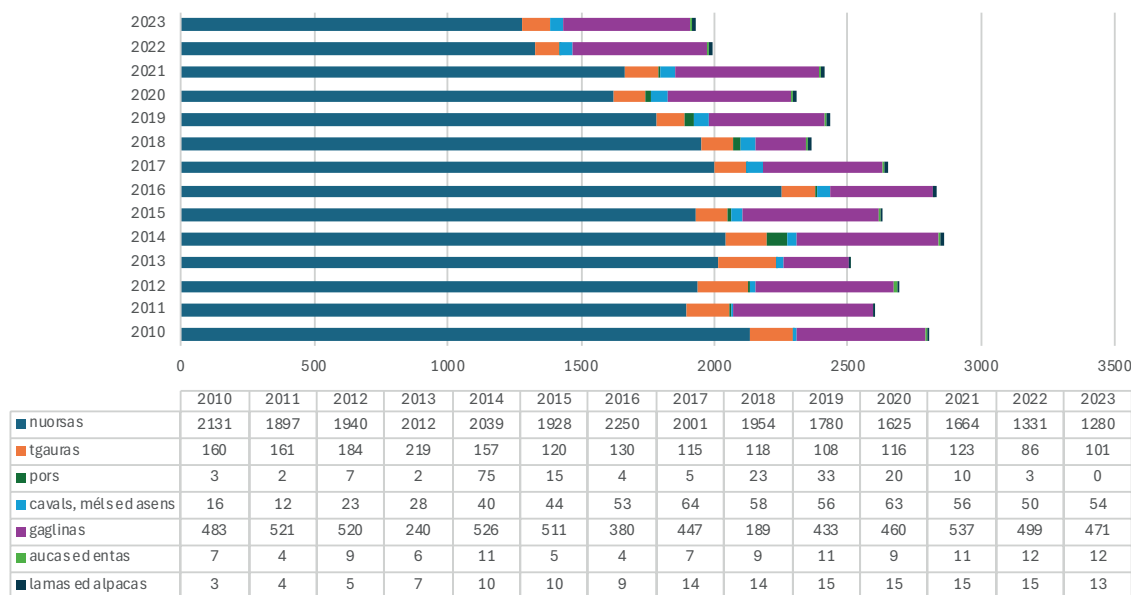
tratga dallas vaccas da lur raz. Tut en tut ei quei rodund 220 famiglias da vaccas ell'entira Svizra. Per la famiglia Scheuber ei quell'exposiziun buca stada l'emprema, mo tonaton danovamein speciala.

La primavera 2023 ei stada zun tumpriva ed igl ei vegniu entschiet gia il

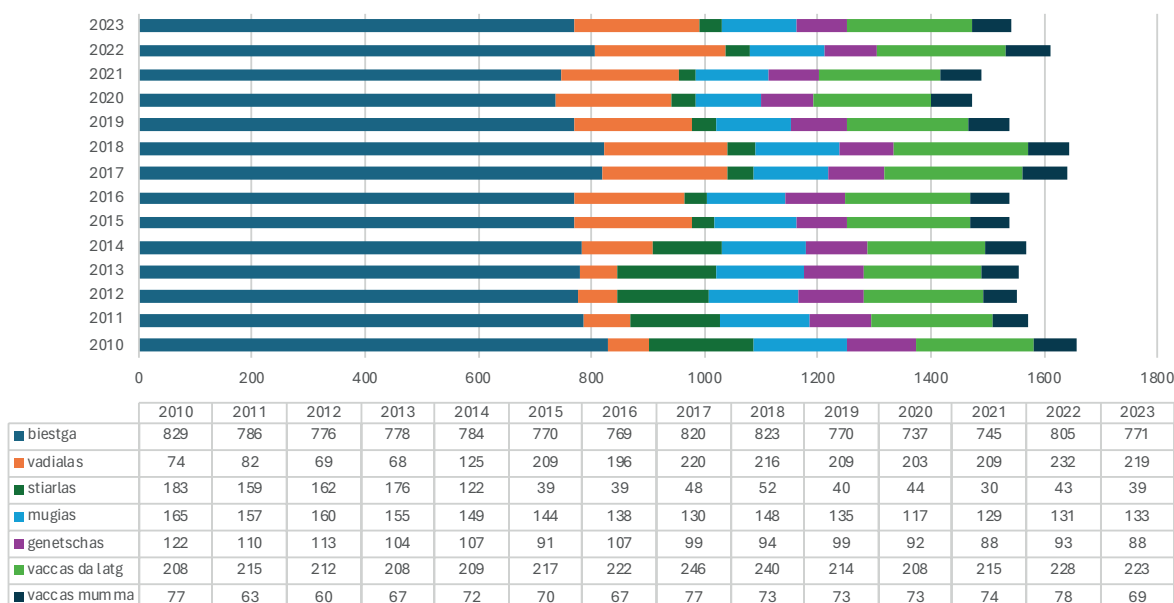
matg a far fein. La qualitat sco era la raccolta da fein ei stada oreifra. Muort la schitgira durant la stad ei la raccolta da risdiv stada fetg magra. Da mesa stad eran ils praus situai encunter il sid barschai bravamein dil sulegl. La desiderada plievgia dil settember ha liberau empau la situaziun ed ils cultivaders han perfin saviu far empau tersiel.

Las alps han saviu vegnir cargadas in'jamna pli baul muort la primavera tumpriva e la pouca neiv. Per

Tiers manedels vischnaunca da Mustér

Biestga vischnaunca da Mustér

Giudicament d'igl expert Josef Portmann da Schüpfeim

part han las alps giu il cletg da survegnir ina gada ni l'autra in urezi che ha levgiu la schitgira. Gest en la Val Russein ei quei stau in grond avantatg. Ils purs e las puras fan gronds quitaus per las pastiras d'alp, sche quellas schitgiras dalla stad serepetan cuntinuadamein. Mirau igl onn agricol en general, ha ei dau bien e bia fretg e la plievgia ei adina vegnida zun tard mo ha pudiu refrestgentar las alps da vaccas, da schetgs e d'animals manedels.

Meglieraziun

Cun quei che mo 9% dils possessurs(a) han dau suatientscha per arrundar prau affittau el perimeter da meglieraziun ha la cumissiun da meglieraziun buca persequitau vinavon quella pusseivladad. Minimum

50% havessen stuiu separticipar per che quei vessi giu in nez cuzzeivel. Ils possessurs(a) da terren vulan decider sez tgi ch'astga cultivar lur frusts e praus.

Lavurs da baghegiar:

Igl onn vargau ei la secunda part dalla via nr. 28A, Via Sur lert, vegnida erigida. Plinavon ei la construcziun dalla via nr. 12, Via Bovas, vegnida terminada. La construcziun dalla via da ca. 1.15 km ha cuzzau dus onns.

En connex cun la Via d'uau Uau Run ein las variantas el territori dalla meglieraziun ella Val Sogn Placi vegnidas surluvradas e presentadas als uffecis cantunals. Sco proxim pass succeda l'exposiziun dalla midada da project.

Ils 29 da matg eran ils praus enviers Segnas, Aletta e Mustér gia cultivai. Davostier sin la foto il Péz Cavardiras, il Péz Lumpegna, il Péz Alpetta ed il Péz Avat cun leva capetscha da neiv

Apicultura

Duront igl onn 2023 ein ils apiculturs(a) stai schanegiai da malsognas en nossa vischnaunca. La raccolta sco era la qualitat dil mèl ei stada oreifra. Ils vegls apiculturs schevan pli baul «per in bien onn da mèl ston ils risdivs barschar in tec». Apiculturas sco apiculturs ein vinavon zun activs ed il diember da pievels ei sco ils onns precedents.

Unìun center sursilvan d'agricultura

L'unìun center sursilvan d'agricultura s'engascha per l'agricultura

Preparau da betunar ils vials dalla via nr. 12, Via Bovas

Via nr. 28A, Via Sur Iert a Clavaniev

locala, per in turissem persistent, ina veta culturala ella regiun e per l'educaziun ambientala da nos affons. Egl onn 2023 ha l'uniun organisau 11 occurrenz culturalas ed informativas per la populaziun a Mustér ella «Stiva Salaplauna» ed en ed entuorn «L'Academia Vivian». Per gruppas organisescha l'uniun visetas ella stalla ni eveniments da caschar ni crear products da latg per far l'agricultura pli enconuschenta als visitaders. Sper quei retscheiva l'uniun era gruppas ni scolass a Stagias tier l'Academia Vivian per scolar davart la natira. Gl'onn 2023 han 1402 persunas visitau gl'areal a Salaplauna ni l'Academia Vivian a Stagias.

Stiva Salaplauna a Mustér

Il 2023 han tut en tut 723 persunas visitau ina dallas 25 occurrenz en la Stiva Salaplauna.

Tschun occurrenz ein vegnidas organisadas dil Center Sursilvan d'agricultura, denter auter ina sera da referat cun Martin Candinas ed in brat da vestgadira.

L'uniun ha saviu render a tscheins las localitads dalla Salaplauna 14 ga a persunas ni instituziuns externas per occurrenz ni sesidas. Gl'onn 2023 han giu liug 5 turas cun en tut rodund 80 persunas en la Salaplauna.

Academia Vivian

Era igl onn 2023 ha l'Uniun center sursilvan d'agricultura purschiu in program da stad ella tegia d'ual Academia Vivian a Stagias sin 1600 meters sur mar. L'Uniun ei responsabla pil menaschi dalla tegia d'ual «Academia Vivian». Ella organisescha occurrenz culturalas ed informativas sco era il program da kino «Cinema d'ual» ed ei responsabla per las affittaziuns dall'Academia Vivian. Il «Cinema d'ual» ha giu liug per la novavla ga la stad vargada. Sper il program da kino, cun quater seras da kino, han giu liug ulteriuras occurrenz cul tema «natira e cultura» durant la stad 2023. Dasperas ei l'Academia Vivian vegnida affittada 23 gadas a persunas ed instituziuns externas. L'Academia Vivian ei stada occupada 36 dis durant la stad; quei corrispunda a biebein 680 persunas che han visitau la tegia d'ual.

In'ovra fotovoltaica sin l'Alp Run

L'ovra «Solar Alpin Disentis» ch'ei stada planisada cumpigliava ina part dalla surfatscha dall'Alp Run sur la tegia d'Alp a Catan entochen sut il lag Crest Ault. Da vart seniastra cunfinava quella cun las lavineras e da vart dretga cun las plauncas dalla Scalina Gronda. Ina retschercha detagliada ha mussau ch'il liug previu fuss staus fetg adattaus: Aulta irradiaziun dil sulegl, paucs prighels da natira, neginas zonas custeivlas da schurmetg dalla natira e tuttas pretensiusas legalas fussen stadas ademplidas.

Sil territori planisau da rodund 333'000 m² (4% dalla surfatscha dall'Alp Run) dueva in'ovra fotovoltaica cun ina prestaziun d'entochen 27 megawat-peak (MWp) producir entochen 45 milliuns uras kilowat (kWh) per onn. Cun quella produziun vess saviu vegnir cuvretg il bassegn annual da rodund 10'000 casadas. L'ovra solara vess produciu

Ilis treis vischins da Medel, il Péz Muraun, Péz Cazirauns ed il Péz Caschleglia che tarlischan el sulegl dalla sera suenter ina buna plievgia d'atun

51 % dalla forza electrica solara durant ils meins d'unviern october entochen mars.

Grazia alla ferma irradiaziun dil sulegl e la reflexiun dalla neiv contonscheva l'ovra valurs da produziun per prestaziun installada (mesirau en kWh/kWp) ch'ins enconuscha schiglioc d'indrezs solars a Marocco. Quellas valurs mussavan la bun'adat-

Perimeter dall'ovra (blau) sin ina part dl territori dall'Alp Run (Fanzun AG)

taziun tecnica dil liug Alp Run. La forza electrica producida füss vegnida spigentada via ina lingia da forza electrica piazzada el terren cun l'ovra da colligaziun a Mustér ed ella reit da forza electrica.

Il cussegl da vischnaunca ha giu decidu ils 18 d'avrel 2023 da conceder in credit da frs. 119'000.00 per la realisaziun dalla secunda fasa da projectaziun. Quei cun la cundi-

ziun che la suprastanza communal elaboreschi in contract davart dalla cumpart dalla vischnaunca al rap solar da silmeins 30%. Quella cundiziun ei vegnida acceptada dils possessurs dall'Alp Run.

Ils 22 d'october 2023 han vischinas e vischins dalla vischnaunca da Mustér renviu il dretg da baghegiar l'ovra fotovoltaica sin l'Alp Run cun 497 na encunter 389 gie.

Menaschi tecnic

Simon Cathomen, selvicultur e cau dil menaschi tecnic
«Dapli armas, dapli casas, dapli beton, dapli daners, dapli dapli. Onn per onn vinavon catschar alla mort il mund – il carstgaun.»

Introducziun e lavur quotidiana

Igl onn da rapport 2023 vein muort igl ault credit davart subvenziuns per la tgira digl uaul da schurmetg tgirau e regiuvinau tonta surfatscha d'ual sco aunc mai. Ils uauls vegls e la midada dil clima, nua che nos uauls ston vegnir preparai cun ina pli gronda diversità da plantas, procuran per ina lavur fetg impurtanta ed urgenta. Igl unviern 2022–2023 ei staus fetg mediochers culs quantums da neiv. Il november–december ha Sogn Pieder dau ina buna entschatta pil proxim unviern, denton naven da Nadal ei l'aura pu-

spei stada fetg migeivla. Aschia vein nus saviu liquidar bunamein igl entir program da lavur previu. La lavur da cartaziun dils uauls per la revisiun dil plan da menaschi ha saviu vegnir terminada aunc avon Nadal.

Mutaziuns: Suenter in onn d'engaschi ha Claudio Albin abdicau la piazza. Nies anteriur bostger Marco Manetsch ei vegnius engaschaus sco collaboratur pil manteniment dalla infrastruttura ed ha entschiet siu engaschi cuagl 1. d'uost 2023. Damian Deplazes ha terminau igl atun la scolaziun da selvicultur. El ei ve-

gnius engaschaus pils proxims dus onns sco selvicultur da project.

Infrastructura menaschi tecnic: Egl onn da rapport ei vegniu acquistau in auto pil selvicultur. Il remplazzament dil bus da transport VW ei medemamein succedius, la furniziun dil niev vehichel ha denton buca saviu succeder egl onn da rapport. A Plaun da Diras sper ils silos da sal digl uffeci da construcziun bassa dil cantun ei vegniu affittau e tschentau in silo pil menaschi tecnic. Aschia sa vegnir spargnau lavur d'emplenir bien 50 tonnas sal a maun el stiarnasal.

Lavur publica: Il zercladur ha giu liug in di egl uaul culla scoletta. Igl atun durant il di dallas mesiras

verdas culla scola populara han 230 scolars e scolaras prestau lavur, sescolau els fatgs da natira, uaul ed ambient ed empiri d'enconuscher il team dil menaschi tecnic. Ella seria d'advent dalla gasetta Südostschweiz ei nies collaboratur Riccardo Manetsch vegnius portretaus cun la lavur dil survetsch d'unviern. Cuort avon Nadal ha la televisiun fatg ina viseta al selvicultur, meina-gestiun dil menaschi tecnic e cus-segliader per prighels dalla natira, Simon Cathomen e tematisau l'aura e neiv. Quella contribuziun ei vegnida mussada ella emissiun «Rondo Wetter».

Duront la stad ed igl october han differentas jamnas da project d'uaul da muntogna giu liug. In grond engraziament a tuts voluntaris che han segidau. Ils engaschis ein stai egl uaul – sillas lavineras dalla Val Clavaniev mo era per cumbatter neofitas invasivas. Avon Nadal ha giu liug il di dad ir per pigniel culla popola-ziun. En tut han biebein 380 persunas prestau rodund 4'300 uras da lavur voluntaria.

Manteniment dall'infrastructura communal

Igl onn 2023 ha il menaschi tecnic prestau 7'995 uras (7'326 uras igl onn 2022) da lavur davart il manteniment dall'infrastructura communal. 2'233 uras (1'800 uras igl onn 2022) ein vegnidas impundidas pil manteniment e menaschi dall'infrastructura turistica. Il survetsch d'unviern ha occupau il menaschi duront 1'366 uras (1'400 uras igl onn 2022). A Curschettas, Mumpé Tujetsch ei vegniu construïu entras il menaschi tecnic e la firma da baghegiar STRABAG la nova fueina. Vid la senda tematica dils Laruns che ei vegnida construïda igl onn 2012 ei uonn vegniu fatg enqual remedura. Per interessents envidan ils Laruns, piazza da ruassar sco era il begl cun ina fontauna singulara in e scadin per ina

Senda preparada culla fresa da loipa vid igl Iseki. Da Tujetsch entochen Madernal

Nova fueina si Curschettas

excursiun egl uaul. Da Caischavedra enviers Acletta ni era il cuntrari. La produziun da neiv tecnica per la loipa ha bein funcziunau fetg bein. Temperaturas idealas il november, la neiv nova entschatta december han fatg grond plascher. Silsuenter ha l'aura migeivla e plievgia procurau per fastedis che duessen buca serepeter mintg'on.

Uaul e prighels dalla natira

Malauras ed aura: Igl onn 2023 ha purtau 892 mm plievgia (onn precedent 705 mm). La summa da neiv mesirada igl unviern 2022–2023 munta a sulet 194 cm neiv nova (summa da mintga di). Cumparegliau cuagl onn avon 1 meter pli pauc, cumparegliau cun in «bien» unviern sulet $\frac{1}{3}$ dil

quantum. La primavera ei stada bletscha quei che ei stau d'avantatg per la natira. Duront la stad eisi plitost stau schetg e calira. Ils gronds quantums plievgia ha ei dau ils meins uost entochen october. Ils 21 da zercladur han fermes vents derschiu lena els uauls da Runfoppa, a Barcuns Dado mo era egl uaul Run. In eveniment extraordinari ei capitau ils 26 d'uost, ina dracca aunc mai s'udida ha purtau enteifer 1 ura 28 liters aua per m². Pumpiers e menaschi tecnic ein stai en acciun avon, duront e suenter la malaura.

Plontaziuns: Igl onn da gestiun ei vegniu plontau en nos uauls 2'601 plontinas. Quels plontadis sanflan egl Uaul Run, Runfoppa,

Lenna da bau ei per cletg stau ina caussa scarta igl onn 2023 e quei muort las caliras. Silla foto ina buora taccada, gest raccoltada il dretg mument.

Biala lenna ha stuiu vegnir pinada, per in bien project ed object da reputaziun fagein bugen quei. A Foppa Gronda havein raccoltau la lenna che muncava ord ils ulteriurs tagls. Per quei giavisch havein saviu trer a nez strusch 5% dalla lenna raccoltada igl entir atun.

Prau Pign e si la Val Clavaniev. Seivs da protecziun encunter donns da selvaschina ein vegnidas erigidas oravontut els uauls a Stagias, Plaun Grond, Uaul Run, Runfoppa, Plaun Menisch e Cresta da Cots. Cuosts totals per regiuvinaziun, plantadis e schurmetg da donns da selvaschina da frs. 71'933.30. Quei ein bien frs. 40'000.00 dapli ch'igl onn avon!

Tgira d'uaul giuven: Tgiras d'uaul giuven ein vegnidas exequidas ella Val Sogn Placi a Fontanivas ed a Marietta egl uaul dalla Claustra. Mesiras en favur dalla biodiversitad ein vegnidas exequidas cun remplazzar seivs si la Cresta da Cots ed els uauls el contuorn da Stagias. 533 aras uaul giuven ein vegnidas tgiradas durant igl onn 2023.

Donns sfurzai: Igl onn 2023 ha ei oravontut dau lenna sfurzada entras ils fermes vents. 882 m³ lenna ei seresultada da donns da vents, neiv ni lenna taccada dil bau scorsa. Bien 92 m³ ein vegni resgiai ensemen e schau scher egl uaul.

Tagls da lenna da tgira d'uaul: Tagls da lenna en connex cun la tgira digl uaul da schurmetg ein succedi en

Ina biala perspectiva, seiv per proteger las plantinas encunter murdida entras la selvaschina a Prau Pign

differentes loghens a Runfoppa ed ella Val Acletta, a Plaun Menisch, Braha ellas Ruinas dil Bostg. Oreifer il program da tgira d'igl uaul da schurmetg ein succedi tagls da lenna oravontut per la segirtad da vias da traffic, viafier sco era pil providiment d'electricitad. O la Foppa Gronda vein nus raccoltau enqual bi pégn pil project dil museum cultural la Truaisch en Tujetsch. En tut ein 5'673 m³ lenna vegnida vendida quei che munta a 150% dil tagl annual.

Fiera da lenna: Suenten in onn cun buns prezis ein tals puspei dai entschaler la primavera. Cunquei che dabia lenna ha gia avon saviu ir sin resgia ha quei ulivau empau la media dil prezi. Ils prezis da lenna da diever ein sminui visavi igl onn 2022 per minus 12%. La lenna da diever ei vegnida vendida ella Valtlina. Quella ei vegnida vendida ella media per frs. 85.00/m³. Lenna da stialas ha purtau in recav da frs. 33.00/m³ e quella da brisch frs. 52.00/m³.

Ei maunca per gronda part buns plazz da lenna per saver luvrar a moda efficienta. A Sogn Placi constat la surfatscha, la pendenza ei denton memia gronda.

Avon in onn tut mellen, uonn ina gada saunas e bialas plontinas

Projects

Si la Val Clavaniev ein las lavurs d'amplificaziun vid plantadis, drenadis e lavineras vegnidas exequidas sur il project SIS. Uonn ei vegniu remplazzau il passadi dalla deflussiun a Fussaus, cavau ora e manteniun ils sfoss da drenadi sils Fussaus e Truaisch, plantau 750 plantinas da pégn e 126 polizists vegni construi per schurmegiar las plantinas. Las lavurs ein vegnidas exequidas durant las jamnas dil project d'ual da muntogna sco era dil menaschi tecnic.

Projects da reparatura e segironza da donns da malaura: Igl onn da gestiun ein negins projects per reparaturas vegni exequi. Las reparaturas dallas malauras digl atun succedan igl onn proxim en connex cun in project da segironza e reparatura, sustenius digl uffeci d'ual e prighels dalla natira dil cantun Grischun.

Las investiziuns forestalas muntan igl onn da gestiun à frs. 21'854.65. Quei pertucca sclariments e projectaziun dil project d'avertura Val da Segnas – Uaul Run.

Manteniment e reparaturas pertuccont vias d'ual ed ovras da protezzion: Davart projects da segironza e reparatura ei vegniu impundiu igl onn vargau frs. 104'203.36 e quei partenent il project SIS 2023, lavineras Val Clavaniev. Il pei da contribuziun davart confederaziun e cantun davart quei project munta ad 80%. Vid il manteniment ordinari da vias d'ual ei sersresultau cuosts totals da frs. 98'436.68.

In sguard el futur

Vias d'ual: Pigl onn 2024 ei quintau da rugalar enqual donn da malaura digl uost 2023 sur in project da reparatura e segironza. Muort retardament entras biros da planisaziun surcargai s'entarda il plan da termins per entscheiver culla realisaziun dil project d'avertura Val Segnas – Uaul Run. Sin la fin digl onn 2024 ei la finamira ch'il project sappi vegnir approbaus entras la regenza dil cantun Grischun.

Tagls da lenna: Tagls da tgira ein previ a Marietta, ols Stocs, Raveras, Runfoppa, Plaun Menisch ed ora Mulinets.

Tgira d'ual giuven: Tgiras ein planisadas ella Val Sogn Placi, Prau Pign, Valentin, Uaul Run ed o Casarsa. El territori da Cresta da Cots, si Stagias, a Fontanivas e Sonduritg vegnan differentas seivs remplazzadas e renovadas. Plantadis en vesta alla midada dil clima per regiuvinar ils uauls succedan a Runfoppa ed egl uaul Run.

Finanzas

In bien quen 2023

Il quen da gudogn e sperdita 2023 siara cun cuosts da frs. 18'370'419.59 e recavs da frs. 18'574'031.57. Ord- lunder resulta ina surpli da recavs da frs. 203'611.98.

Ferton ch'ils recavs schaian var- ga frs. 512'000.00 sur la summa budgetada, ein ils cuosts suletta- mein frs. 161'000.00 sur il preven- tiv. La differenza da recavs enviers il quen 2022 ei cunzun d'attribuir alla vendita d'energia da participa- zion, malgrad ch'ils recavs budge- tai ein muort la meins produczion d'energia buca vegni contonschi. Perencunter sesanflan las entra- das dallas taglias communalas sur las summas budgetadas. Cunzun tier ils recavs dalla taglia da persu- nas giuridicas, dalla taglia sin gu- dogn da schischom e dalla taglia sin scumiada da maun schaian per rodund frs. 670'000.00 sur ils recavs budgetai. Quei vul dir ch'ei va bein cun noss'economia e che l'activi- tad sin la fiera d'immobillas dils da- vos onns ha cuntinuau gl'onn 2023. Quei legreivel svilup ha gidau da cumpensar las meins entradas da bunamein frs. 370'000.00 enviers ils recavs budgetai dils tscheins d'aua dallas Ovras Electricas Rein Ante- riur e dall'Ovra Russein. Per esser preparai sin onns cun meins buns resultats e vinavon possibilitar in- vestiziuns, fai perquei senn d'aug- mentar in'ulteriura ga la prefinan- ziazion dall'investiziun el Center Fontauna cun ulteriurs 1.8 milliuns francs (budgetau 1 milliun francs). Il quen d'investiziun siara cun cuosts da frs. 4'463'839.14 e recavs da frs. 439'769.29, pia investiziuns nettas da frs. 4'024'069.85. L'aulta expensa pertucca sco igl onn vargau igl aug- ment digl emprést al Center Fon- tauna pil project cumplessiv ell'al- tezia da netto 3.28 milliuns francs.

Ulteriuras investiziuns ein vegnid- as fatgas per il manteniment e la reno- vazion digl uor en Val Acletta, l'in- stallaziun d'indrezs fotovoltaics alla serenera Raveras sco era las contri- buziuns annualas alla baselgia clau- strala e la meglieraziun funsila.

Preventiv 2024

Il preventiv 2024 dil quen da gu- dogn e sperdita siara cun in surpli da recavs (gudogn) da frs. 245'600.00 (preventiv 2023: frs. 270'400.00). En cumparegliaziun cul preventiv 2023 ei previu in augment da cuosts sco era da recavs da rodund 0.6 milliuns francs. Igl onn 2024 ei quintau da contonscher in'atgna finanziaziun da frs. 1'453'700.00 (preventiv 2023: frs. 1'931'600.00) e far investiziuns nettas da frs. 7'219'000.00 (preven- tiv 2023: 7'417'500.00).

El preventiv 2024 eisi pre- viu da far investiziuns nettas da frs. 7'219'000.00. En cumparegli- aziun cul plan da finanzas mun- ta quei ad in sbassament da netto frs. 441'000.00. Il 2024 ei previu da finalmein far las investiziuns e las adattaziuns necessarias el baghetg dalla casa communal. Plinavon ei

tenor il concept d'augmentar l'at- tractivitad dil vitg planisau da dar l'entschatta alla realisaziun dallas mesiras «Cons» e «casa communa- la». La mesira «Cons» duei vegnir realisada en connex cun la sanaziun dalla Via Cons. En quei connex duei era vegnir examinau co ins sa cre- ar el contuorn dalla halla Cons e dil plaz scola in interessant ed attractiv center da sentupada per famiglias. La mesira «casa communal» duei vegnir exequida el medem mu- ment sco l'investiziun ella casa com- munal. Ulteriuramein ein planisai indrezs fotovoltaics sils tetgs dalla halla Cons e dalla scoletta. Era las duas fermadas da bus alla Via Alpsu «Cucagna» ed «Acla da Fontauna» duein vegnir realisadas. El sector dall'economisaziun da rumien vegn el decuors dalla primavera 2024 op- timau considerablamein ils loghens da rimnada, quei che lubescha d'optimar las taxas fundamentalas ch'ils proprietaris d'immobillas han da pagar. Plinavon sto la vischnaun- ca meglierar l'intervenziun d'in- cendis d'uaul cun helicopter. Quei project ei planisau cun brutto stru- sch frs. 500'000.00. Enviers il pro- gram d'investiziun 2023–2032 ein

Survesta dil preventiv 2024

Quen da gudogn e sperdita		Preventiv 2024	Preventiv 2023	Quen 2022
Recavs	frs.	17'965'600	17'853'200	17'217'887
Cuosts	frs.	18'066'200	17'582'800	17'073'035
Surpli entradas	frs.	100'600	270'400	144'852
Quen d'investiziun				
Investiziuns bruttas	frs.	8'377'000	8'604'300	5'241'529
Entradas	frs.	1'158'000	1'186'800	1'325'777
Investiziuns nettas	frs.	7'219'000	7'417'500	3'915'752
Atgna finanziaziun (cash-flow)	frs.	1'118'100	1'931'600	3'122'276
Grad d'atgna finanziaziun		15.49 %	26.04 %	79.74 %

neginas investiziun extraordinarias pli grondas previdas, aschia ch'ils principis interns dalla planisaziun da finanzas ein garanti.

Engraziament

Grond engraziament a tuttas persunas ch'ein s'engaschadas en ina u l'autra fuorma pil beinstar communal. In special engraziament drizzein nus a tuttas funcziunarias e tuts funcziunaris sco era allas collaboraturas ed als collaboraturs che s'engaschan

di per di pil beinstar general. Communablamein e da buna cuminonza dumignein nus las sfidas futuras e fagein nossa vischnaunca e la regiun pass per pass pli interessanta ed attractiva. Ensemen essan nus fermes e perschuadin!

Suprastonza communal
Disentis/Mustér

Il president: René Epp

Il canzlist: Andri Hendry

Quen 2023

Survesta situaziun finanziala

	Quen 2023	Preventiv 2023 actualisau	Quen 2022
1 Quen da gudogn e sperdita			
Cuosts	18 370 419.59	18 210 700	17 073 034.98
Recavs	18 574 031.57	18 063 000	17 217 886.62
Surpli cuosts			
Surpli recavs	203 611.98	147 700	144 851.64
2 Quen d'investiziun			
Investiziuns	4 463 839.14	8 604 300	5 241 529.17
Entradas investiziuns	439 769.29	1 186 800	1 325 777.30
Investiziuns nettas	4 024 069.85	7 417 500	3 915 751.87
3 Finanziaziun			
Surpli recavs quen da gudogn e sperdita	203 611.98	-147 700	144 851.64
Remessas	1 800 000.00	1 000 000	2 200 000.00
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	-79 868.07	-95 800	-75 546.84
Amortisaziuns facultad administrativa	527 968.59	615 900	556 832.54
Deposit en finanziaziuns specialas	217 545.46	51 100	296 138.62
Atgna finanziaziun	2 669 257.96	1 423 500	3 122 275.96
Investiziuns nettas	4 024 069.85	7 417 500	3 915 751.87
Avanzament da finanziaziun	-1 354 811.89	-5 994 000	-793 475.91
4 Deivets a miez e liung termin			
Emprests	9 000 000.00	13 994 000	8 000 000.00
Emprest Pendiculara Sedrun – Mustér	1 875 000.00	2 250 000	2 000 000.00
Total emprests	10 875 000.00	16 244 000	10 000 000.00
5 Cefras indicativas			
Atgna finanziaziun	2 669 257.96	1 423 500	3 122 275.96
Deivet net/facultad netta(-) absolutA	1 561 107.80	6 200 296	206 295.91
Deivet net/facultad netta(-) per habitont (2'009)	777.06	3 086	102.69
Grad d'atgna finanziaziun	66.33 %	19.19 %	79.74 %
Quota d'atgna finanziaziun	15.59 %	8.56 %	19.59 %

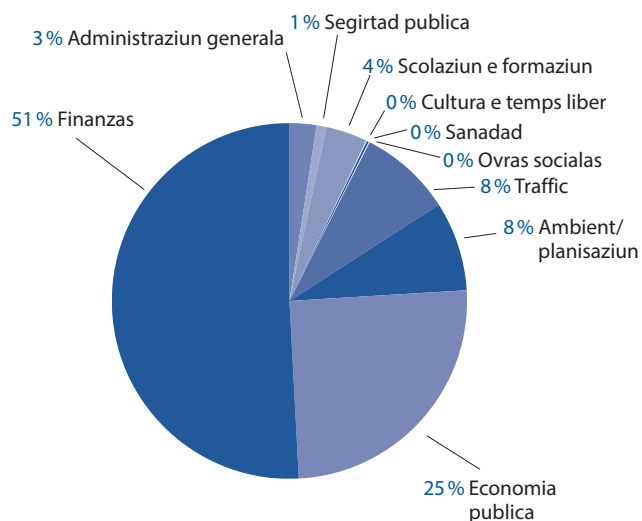
Quen da gudogn e sperdita en treis scalems

	Quen 2023	Preventiv 2023 actualisau	Quen 2022
30 Cuosts da persunal	5 298 503.10	5 369 300	4 998 858.51
31 Cuosts da material ed ulteriurs cuosts da menaschi	4 605 264.55	5 280 500	4 033 709.83
33 Amortisaziuns facultad administrativa	527 968.59	615 900	556 832.54
35 Deposits en fondos e finanziaziuns specialas	217 545.46	51 100	296 138.62
36 Cuosts da transfers	4 344 787.13	4 262 700	3 646 260.44
37 Contribuziuns transitorias	0.00	0	0.00
Cuosts da menaschi	14 994 068.83	15 579 500	13 531 799.94
40 Recav fiscal	8 461 736.60	7 423 700	8 777 534.76
41 Regals e concessiuns	1 438 767.30	1 811 300	1 176 983.85
42 Indemnisaziuns	4 789 338.18	5 088 800	3 632 249.76
43 Differents recavs	6 853.80	50 000	60 245.00
45 Prelevaziun ord finanziaziuns specialas e fundaziuns	79 868.07	95 800	75 546.84
46 Indemnsaziun dalla communitad publica	1 881 873.27	1 699 700	1 695 718.38
47 Contribuziuns transitorias	0.00	0	0.00
Recavs da menaschi	16 658 437.22	16 169 300	15 418 278.59
Resultat dall'activiad da menaschi	1 664 368.39	589 800	1 886 478.65
34 Cuosts finanzials	69 679.10	126 700	48 610.93
44 Recav finanziaziun	393 626.60	407 700	501 589.40
Resultat da finanziaziun	323 947.50	281 000	452 978.47
Resultat operativ (1. scalem)	1 988 315.89	870 800	2 339 457.12
38 Cuosts extraordinaris	1 858 959.46	1 074 000	2 215 265.48
48 Recavs extraordinaris	74 255.55	55 500	20 660.00
Resultat extraordinari (2. scalem)	-1 784 703.91	-1 018 500	-2 194 605.48
Resultat total quen da gudogn e sperdita (3. scalem)	203 611.98	-147 700	144 851.64

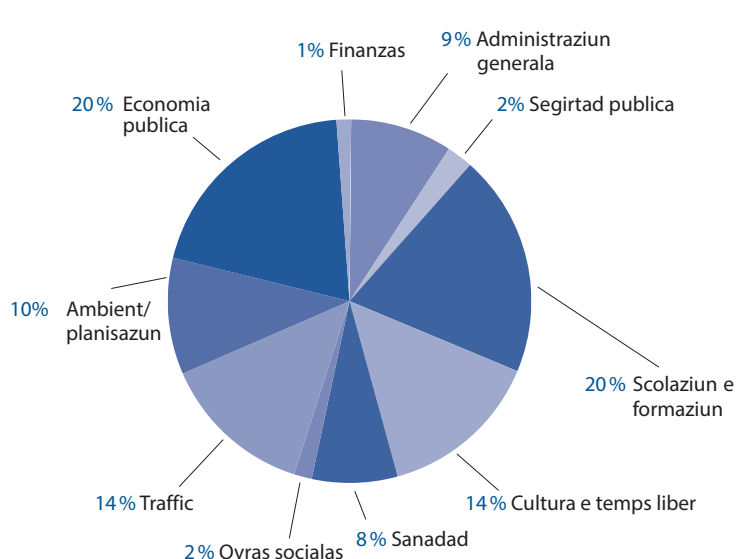
Quen da gudogn e sperdita

Survesta tenor funcziuns		Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
0	Administraziun generala	1 665 998.46	455 208.59	1 816 600	379 700	1 598 709.74	505 556.26
	Surpli cuosts		1 210 789.87		1 436 900		1 093 153.48
1	Segirtad publica	426 941.20	166 042.35	465 000	174 800	223 288.03	196 763.75
	Surpli cuosts		260 898.85		290 200		26 524.28
2	Scolaziun e formaziun	3 629 575.80	699 791.32	3 635 100	645 200	3 393 570.58	713 319.45
	Surpli cuosts		2 929 784.48		2 989 900		2 680 251.13
3	Cultura e temps liber	2 653 012.56	15 445.42	2 080 200	14 900	3 129 496.14	14 863.00
	Surpli cuosts		2 637 567.14		2 065 300		3 114 633.14
4	Sanadad	1 398 655.10	49 442.95	1 031 500	50 000	924 359.00	61 447.55
	Surpli cuosts		1 349 212.15		981 500		862 911.45
5	Ovras socialas	292 943.10		339 700	1 000	268 464.51	58 061.28
	Surpli cuosts		292 943.10		338 700		210 403.23
6	Traffic	2 487 522.69	1 567 100.35	2 646 000	1 556 600	2 259 277.83	1 476 957.58
	Surpli cuosts		920 422.34		1 089 400		782 320.25
7	Ambient/planisaziun	1 901 432.82	1 511 951.75	1 975 800	1 482 600	1 629 414.47	1 331 125.39
	Surpli cuosts		389 481.07		493 200		298 289.08
8	Economia publica	3 675 731.30	4 665 599.54	3 971 600	4 935 000	3 414 519.37	3 230 612.50
	Surpli cuosts						183 906.87
	Surpli recavs	989 868.24		963 400			
9	Finanzas	238 606.56	9 443 449.30	249 200	8 823 200	231 935.31	9 629 179.86
	Surpli recavs	9 204 842.74		8 574 000		9 397 244.55	
Total cuosts		18 370 419.59		18 210 700		17 073 034.98	
Total recavs			18 574 031.57		18 063 000		17 217 886.62
Surpli cuosts					147 700		
Surpli recavs		203 611.98				144 851.64	

Recavs

Cuosts

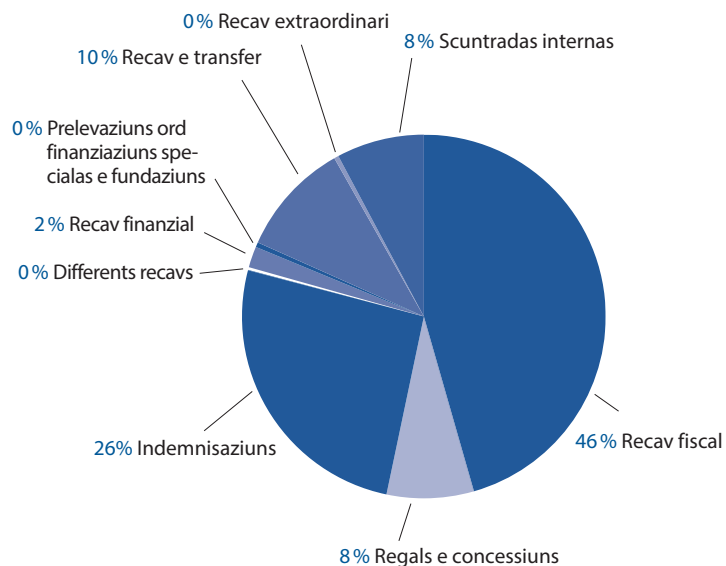

Quen da gudogn e sperdita

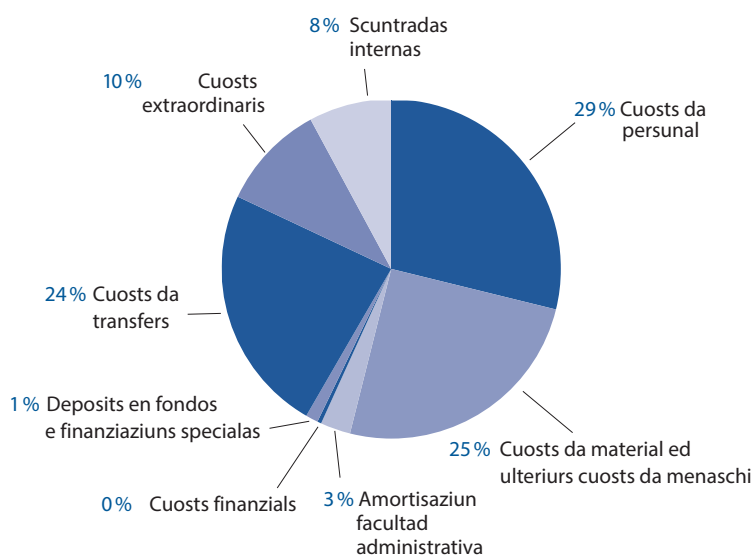
Structurau tenor gruppas da materia

	Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
3 Cuosts	18 370 419.59		18 210 700		17 073 034.98	
30 Cuosts da personal	5 298 503.10		5 369 300		4 998 858.51	
31 Cuosts da material ed ulteriurs cuosts da menaschi	4 605 264.55		5 280 500		4 033 709.83	
33 Amortisaziuns facultad administrativa	527 968.59		615 900		556 832.54	
34 Cuosts finanziaals	69 679.10		126 700		48 610.93	
35 Deposits en fondos e finanziaziuns specialas	217 545.46		51 100		296 138.62	
36 Cuosts da transfers	4 344 787.13		4 262 700		3 646 260.44	
37 Contribuziuns transitorias	0.00		0		0.00	
38 Cuosts extraordinaris	1 858 959.46		1 074 000		2 215 265.48	
39 Scuntradas internas	1 447 712.20		1 430 500		1 277 358.63	
4 Recavs		18 574 031.57		18 063 000		17 217 886.62
40 Recav fiscal		8 461 736.60		7 423 700		8 777 534.76
41 Regals e concessiuns		1 438 767.30		1 811 300		1 176 983.85
42 Indemnizaziuns		4 789 338.18		5 088 800		3 632 249.76
43 Differents recavs		6 853.80		50 000		60 245.00
44 Recav finanziaal		393 626.60		407 700		501 589.40
45 Prelevaziuns ord finanziaziuns specialas e fundaziuns		79 868.07		95 800		75 546.84
46 Indemnizaziun dalla communitad publica		1 881 873.27		1 699 700		1 695 718.38
47 Contribuziuns transitorias		0.00		0		0.00
48 Recav extraordinari		74 255.55		55 500		20 660.00
49 Scuntradas internas		1 447 712.20		1 430 500		1 277 358.63
Surpli cuosts				147 700		
Surpli recavs		203 611.98				144 851.64

Recavs

Cuosts

Quen da gudogn e sperdita		Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
Conto	Structura tenor funcziuns QGS	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
	Total	18 370 419.59	18 574 031.57	18 210 700	18 063 000	17 073 034.98	17 217 886.62
	Netto cuosts				147 700		
	Netto recavs	203 611.98				144 851.64	
0	Administraziun generala	1 665 998.46	455 208.59	1 816 600	379 700	1 598 709.74	505 556.26
01	Legislativa ed executiva	377 575.71	13 440.00	393 400	15 000	353 349.10	16 579.65
0110	Legislativa	120 719.20		142 300		128 924.55	
0120	Executiva	256 856.51	13 440.00	251 100	15 000	224 424.55	16 579.65
02	Survetschs generals	1 288 422.75	441 768.59	1 423 200	364 700	1 245 360.64	488 976.61
0210	Administraziun communal	863 475.66	236 847.79	907 000	237 400	841 644.07	254 946.06
0220	Uffeci da baghegiar ed infrastruttura	390 414.13	203 960.80	469 100	126 100	366 139.73	233 390.55
0290	Casa communal	34 532.96	960.00	47 100	1 200	37 576.84	640.00
1	Segirtad publica	426 941.20	166 042.35	465 000	174 800	223 288.03	196 763.75
11	Segirtad publica	18 724.30	7 500.00	25 500	7 000	17 663.05	8 224.00
1110	Polizia communal	18 724.30	7 500.00	25 500	7 000	17 663.05	8 224.00
14	Dretg general	80 030.95	33 816.35	60 000	45 000	23 338.45	54 406.75
15	Pumpiers	233 341.65	115 926.00	239 400	114 000	140 192.55	125 333.00
16	Defensiun	94 844.30	8 800.00	140 100	8 800	42 093.98	8 800.00
1610	Defensiun militara	55 000.30		56 800		2 270.00	
1620	Defensiun civila generala	39 844.00	8 800.00	83 300	8 800	39 823.98	8 800.00
2	Scolaziun e formaziun	3 629 575.80	699 791.32	3 635 100	645 200	3 393 570.58	713 319.45
21	Scola obligatoria	3 419 498.65	699 791.32	3 405 100	645 200	3 194 753.73	713 319.45
2110	Scoletta	290 340.21	56 303.40	230 300	54 700	222 482.55	53 415.00
2120	Scola primara	1 223 549.06	293 122.50	1 238 000	269 500	1 203 563.38	287 136.55
2130	Scola superiura	972 997.23	182 478.85	1 005 400	180 700	959 378.93	234 980.20
2170	Baghetgs da scola e halla Cons	410 796.71	34 958.60	403 400	16 600	311 764.31	16 445.00
2180	Tgira d'affons durant il di	22 292.00	7 937.85	19 000	4 900	21 767.00	8 124.40
2190	Direcziun ed administraziun da scola	206 142.29	62 776.25	213 200	60 300	171 901.76	59 625.00
2192	Ulteriur scola populara	293 381.15	62 213.87	295 800	58 500	303 895.80	53 593.30
22	Scolaziun speciala	92 419.30		94 800		88 478.05	
25	Scolas da formaziun generala	117 657.85		135 200		110 338.80	
2510	Scola gimnasiala	117 657.85		135 200		110 338.80	
3	Cultura e temps liber	2 653 012.56	15 445.42	2 080 200	14 900	3 129 496.14	14 863.00
32	Cultura, ulteriur	219 346.15	15 445.42	254 200	14 900	213 668.51	14 863.00
3210	Biblioteca populara Mustér e contuorn	49 893.30	15 445.42	51 500	14 900	50 682.48	14 863.00
3290	Cultura, ulteriur	169 452.85		202 700		162 986.03	
34	Sport e temps liber	2 333 439.01		1 725 800		2 815 616.43	
3410	Sport	95 698.00		100 700		97 780.40	
3411	Center Fontauna	2 237 741.01		1 575 100		2 715 289.78	
3420	Center dil vitg			50 000		2 546.25	
35	Baselgias e capluttas	100 227.40		100 200		100 211.20	

Quen da gudogn e sperdita		Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
Conto	Structurau tenor funcziun	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
4	Sanadad	1 398 655.10	49 442.95	1 031 500	50 000	924 359.00	61 447.55
41	Spitals e tgira d'attempai	1 242 212.45		830 500		764 102.80	
4110	Spitals	597 117.30		279 500		262 434.70	
4120	Tgira d'attempai	645 095.15		551 000		501 668.10	
42	Tgira ambulonta	94 545.45		87 000		85 498.50	
43	Prevenziun da sanadad	61 897.20	49 442.95	64 000	50 000	74 757.70	61 447.55
4330	Survetsch da sanadad en scola	61 897.20	49 442.95	64 000	50 000	74 757.70	61 447.55
49	Ulteriurs fatgs da sanadad			50 000			
5	Ovras socialas	292 943.10		339 700	1 000	268 464.51	58 061.28
54	Famiglia e giuventetgna	23 351.40		25 400		20 356.05	
5451	Tgira d'affons e canortas	23 351.40		25 400		20 356.05	
57	Agid social e fatgs d'asil	269 591.70		314 300	1 000	248 108.46	58 061.28
5720	Susteniments economics	139 027.45		160 000		99 239.16	58 061.28
5790	Divers susteniments	130 564.25		154 300	1 000	148 869.30	
6	Traffic	2 487 522.69	1 567 100.35	2 646 000	1 556 600	2 259 277.83	1 476 957.58
61	Traffic sin via	2 461 111.24	1 567 100.35	2 625 000	1 556 600	2 233 754.83	1 476 957.58
6150	Vias communalas	879 983.08	85 413.60	975 300	75 000	806 429.65	94 023.60
6190	Menaschi tecnic	1 581 128.16	1 481 686.75	1 649 700	1 481 600	1 427 325.18	1 382 933.98
62	Traffic public	26 411.45		21 000		25 523.00	
7	Ambient e planisaziun	1 901 432.82	1 511 951.75	1 975 800	1 482 600	1 629 414.47	1 331 125.39
71	Provediment d'aua	1 348.80		17 300		1 623.45	
72	Dismessa e purificaziun dall'aua	749 416.15	749 416.15	743 300	743 300	748 274.55	748 274.55
73	Economisaziun da rumien	702 924.99	659 335.80	688 500	653 400	543 301.54	519 907.59
7300	Economisaziun da rumien generala	48 759.29	5 170.10	39 700	4 600	28 210.75	4 816.80
7301	Dismessa da rumien	654 165.70	654 165.70	648 800	648 800	515 090.79	515 090.79
74	Rempars e punts	200 931.55	75 324.30	234 600	64 000	91 756.96	7 907.10
7410	Rempars e punts	81 531.06		112 900		46 374.70	
7420	Lavineras	119 400.49	75 324.30	121 700	64 000	45 382.26	7 907.10
77	Ulteriur schurmetg dalla natira	114 603.66	27 875.50	156 700	21 900	103 185.21	35 028.30
7710	Santeri e sepulturas	55 095.01	27 875.50	73 200	21 900	51 058.71	35 028.30
7790	Tualettas publicas	44 921.85		51 300		43 571.50	
7791	Ulteriura protecziun digl ambient	14 586.80		32 200		8 555.00	
79	Planisaziun dil territori	132 207.67		135 400		141 272.76	20 007.85

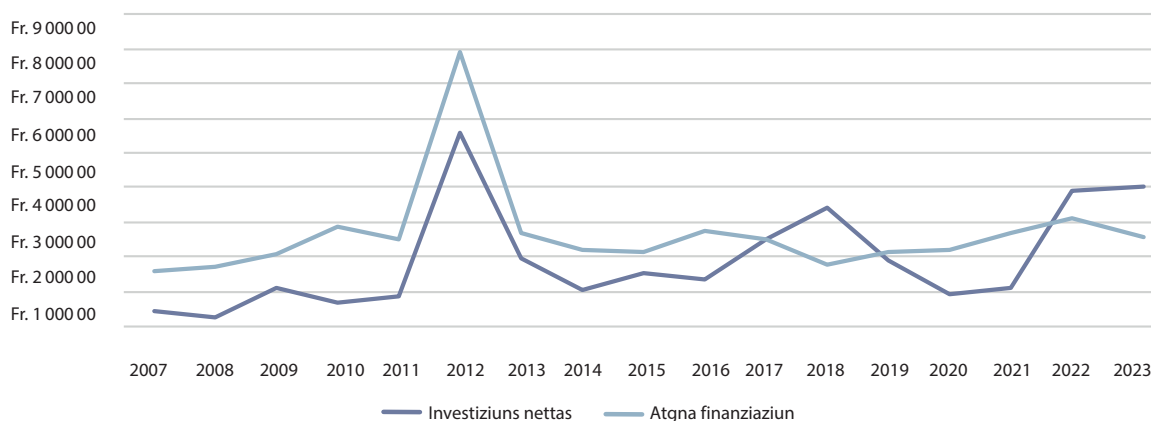
Quen da gudogn e sperdita

Conto	Structurau tenor funcziuns	Quen 2023		Preventiv 2023		Quen 2022	
		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
8	Economia publica	3 675 731.30	4 665 599.54	3 971 600	4 935 000	3 414 519.37	3 230 612.50
81	Agricoltura	79 466.17	4 673.50	101 200	5 000	64 225.53	4 704.80
82	Forestalessers	1 097 674.81	1 023 500.65	1 097 400	923 000	945 197.16	771 797.40
8201	Uaul da schurmetg	798 225.88	757 588.77	673 000	688 000	617 349.94	463 612.42
8203	Uaul d'economia	67 277.65	139 402.43	63 600	65 000	86 949.40	71 625.15
8205	Vias d'uaul	114 840.91	4 371.80	196 200		100 813.36	24 263.55
8250	Forestalessers, divers	117 330.37	122 137.65	164 600	170 000	140 084.46	212 296.28
84	Turissem	1 789 847.95	1 339 614.80	1 916 400	1 290 000	1 791 650.45	1 325 346.65
85	Mistregn e commerci	86 431.80	2 400.00	99 900	2 000	98 516.00	2 192.00
87	Energia	622 310.57	2 295 410.59	756 700	2 715 000	514 930.23	1 126 571.65
8712	Provediment e commerci d'energia	622 310.57	2 295 410.59	756 700	2 715 000	514 930.23	1 126 571.65
9	Finanzas	238 606.56	9 443 449.30	249 200	8 823 200	231 935.31	9 629 179.86
91	Taglias	132 556.92	7 122 121.80	62 000	6 133 700	141 441.70	7 452 188.11
9100	Taglias communalas generalas	32 556.92	5 058 371.55	62 000	4 577 700	41 441.70	5 054 350.81
9101	Taglias specialas	100 000.00	2 063 750.25		1 556 000	100 000.00	2 397 837.30
93	Ulivaziun da finanzas e grevezias		410 754.00		410 700		451 940.00
95	Recav da participaziuns	14 143.50	1 438 767.30	16 000	1 811 300	16 516.90	1 176 983.85
9500	Recav da participaziuns	4 335.00	9 770.00	3 500	7 600	3 590.00	8 480.00
9505	Recav da concessiuns e participaziuns	9 808.50	1 428 997.30	12 500	1 803 700	12 926.90	1 168 503.85
96	Administraziun dalla facultad e dils deivets	91 906.14	471 806.20	171 200	467 500	73 976.71	548 067.90
9610	Recav da facultad e tscheins	53 476.60	359 671.05	98 000	364 200	41 483.71	413 964.15
9630	Immobiliass dalla facultad finanziaria	38 429.54	112 135.15	73 200	103 300	32 493.00	134 103.75

Il quen detagliu ei publicaus sin www.disentis.ch sut «downloads – contabilitad» ni sa vegnir retratgs tier l'administraziun communal.

Svilup atgna finanziaziun 2007 – 2023

Quen d'investiziun		Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
Survesta tenor funcziuns		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
0	Administraziun generala			150 000			
	Surpli cuosts				150 000		
1	Segirtad publica						
	Surpli cuosts						
2	Scolaziun e formaziun						
	Surpli cuosts						
3	Cultura e temps liber	3 449 496.37	48 940.89	6 054 000	45 000	3 430 910.49	45 000.00
	Surpli cuosts		3 400 555.48		6 009 000		3 385 910.49
4	Sanadad						
	Surpli cuosts						
5	Ovras socialas						
	Surpli cuosts						
6	Traffic	87 629.00		728 000	109 000	42 511.30	142 819.00
	Surpli cuosts		87 629.00		619 000		
	Surpli recavs					100 307.70	
7	Ambient/planisaziun	699 116.72	322 604.70	1 350 300	1 032 800	870 200.35	708 662.00
	Surpli cuosts		376 512.02		317 500		161 538.35
8	Economia	227 597.05	68 223.70	322 000		897 907.03	429 296.30
	Surpli cuosts		159 373.35		322 000		468 610.73
9	Finanzas						
	Surpli cuosts						
Investiziuns bruttas		4 463 839.14		8 604 300		5 241 529.17	
Contribuziuns e subvenziuns			439 769.29		1 186 800		1 325 777.30
Investiziuns nettas			4 024 069.85		7 417 500		3 915 751.87

Quen d'investiziun		Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
Survesta tenor gruppas da materia		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
5	Cuosts	4 463 839.14		8 604 300		5 241 529.17	
50	Beins d'investiziun materials facultad administrativa	1 034 673.92		5 204 300		1 817 407.13	
51	Investiziuns a quen da tiarzas personas						
54	Emprests	3 329 165.22		3 300 000		3 324 122.04	
55	Participaziuns	100 000.00		100 000		100 000.00	
56	Atgnas contribuziuns d'investiziun						
58	Investiziuns extraordinarias						
6	Recavs		439 769.29		1 186 800		1 325 777.30
61	Restituziuns						53 079.35
63	Contribuziuns per agen quen		390 828.40		1 141 800		1 227 697.95
64	Restituziun emprasts		48 940.89		45 000		45 000.00
Investiziuns nettas			4 024 069.85		7 417 500		3 915 751.87

Quen d'investiziun		Quen 2023		Preventiv 2023 actualisau		Quen 2022	
Conto	Structura tenor funcziuns	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
	Total	4 463 839.14	439 769.29	8 604 300	1 186 800	5 241 529.17	1 325 777.30
	Netto Expensas		4 024 069.85		7 417 500		3 915 751.87
0	Administraziun generala			150 000			
02	Survetschs generals			150 000			
0290	Casa communal			150 000			
3	Cultura e temps liber	3 449 496.37	48 940.89	6 054 000	45 000	3 430 910.49	45 000.00
32	Cultura, ulteriur			54 000			
34	Sport e temps liber	3 349 496.37	48 940.89	5 900 000		3 330 910.49	45 000.00
3411	Center Fontauna	3 329 165.22	48 940.89	3 300 000	45 000	3 324 122.04	45 000.00
3420	Center dil vitg	20 331.15		2 600 000		6 788.45	
35	Baselgias e capluttas	100 000.00		100 000		100 000.00	
6	Traffic	87 629.00		728 000	109 000	42 511.30	142 819.00
61	Traffic sin via	87 629.00		728 000		42 511.30	142 819.00
6150	Vias communalas	87 629.00		728 000	109 000	42 511.30	142 819.00
7	Ambient e planisaziun	699 116.72	322 604.70	1 350 300	1 032 800	870 200.35	708 662.00
72	Dismessa e purificaziun dall'aua	216 504.86	138 391.10	200 300		296 873.59	240 475.40
73	Economisaziun da rumien	18 418.26		185 000		59 000.00	
74	Rempars e punts	464 193.60	184 213.60	965 000		514 326.76	468 186.60
7410	Rempars e punts	464 193.60	135 800.00	965 000	652 800	445 375.70	409 841.60
7420	Lavineras		48 413.60		10 000	68 951.06	58 345.00
8	Economia publica	227 597.05	68 223.70	322 000		897 907.03	429 296.30
81	Agricoltura	120 000.00		120 000		120 000.00	
82	Forestalessen	21 854.65	68 223.70	110 000		543 860.30	376 216.95
8205	Vias d'uaul	21 854.65	68 223.70	100 000		543 860.30	376 216.95
8250	Forestalessen, divers			10 000			
84	Turissem	85 742.40		92 000		234 046.73	53 079.35

Quen dalla circulaziun dils mieds finanzials 2023

Activitad operativa (calculaziun indirecta)			Conto	Summa en frs.	
Resultat dil quen da gudogn e sperdita (sperdita –, gudogn +)			quen da gudogn e sperdita	9000, 9001	203 611.98
+ Amortisaziuns facultad administrativa				33x	527 968.59
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)				3440	0.00
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns materialas FF (gruppa 108)				3441	0.00
+ Deposit en fonds e finanziaziuns specialas				35	217 545.46
+ Rectificaziun dalla valur emprests facultad administrativa				364	0.00
+ Rectificaziun dalla valur participaziuns facultad administrativa				365	0.00
+ Amortisaziuns contribuziuns d'investiziun facultad administrativa				366	0.00
+ Amortisaziuns supplementaras facultad administrativa				383	0.00
+ Amortisaziuns supplementaras emprests, participaziuns, contribuziuns d'investiziun FA				387	0.00
+ Amortisaziun deficit da bilanza				388	0.00
+ Deposits egl agen capital (prefinanziaziuns)				389	1 800 000.00
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)				4440	0.00
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns materialas FF (gruppa 108)				4443	0.00
– Revaletaziun facultad administrativa				4490	0.00
– Prelevaziuns da fonds e finanziaziuns specialas				45	–79 868.07
– Sligiament amortisaziuns supplementaras				483, 487	0.00
– Prelevaziuns digl agen capital (prefinanziaziuns)				489	0.00
Atgna finanziaziun				2 669 257.96	
– Augment / + Reducziun pretensiuns				bilanza	101
– Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita			1040		–288 335.94
– Augment / + Reducziun provisiuns e lavurs entschattas			106		–7 434.61
+ Augment / – Reducziun obligaziuns currentas			200		228 517.15
+ Augment / – Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita			2040		462 599.10
+ Augment / – Reducziun retenziuns a cuort termin			205		0.00
+ Augment / – Reducziun retenziuns a liung termin			208		0.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord activitad operativa				3 060 375.16	
Activitad d'investiziun ella facultad administrativa				Conto	Summa en frs.
– Expensas d'investiziun facultad administrativa			QI	50 - 58	–4 463 839.14
+ Entradas d'investiziun facultad administrativa				60 - 68	439 769.29
– Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen d'investiziun			bilanza	1046	0.00
+ Augment / – Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen d'investiziun				2046	0.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord activitad d'investiziun ella facultad administrativa				–4 024 069.85	
Activitad d'investiziun ella facultad finanziaia				Conto	Summa en frs.
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)			QGS	3440	0.00
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns materialas FF (gruppa 108)				3441	0.00
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102 + 107)				4440	0.00
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziun materialas FF (gruppa 108)				4443	0.00
– Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a cuort termin FF			bilanza	102	0.00
– Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a liung termin FF				107	165 000.00
– Augment / + Reducziun investiziun materialas facultad finanziaia FF				108	0.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord activitad d'investiziun ella facultad finanziaia				165 000.00	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord activitad d'investiziun FA e FF				–3 859 069.85	
Activitad da finanziaziun				Conto	Summa en frs.
+ Augment / – Reducziun obligaziuns finanzialas a cuort termin			bilanza	201	0.00
+ Augment / – Reducziun obligaziuns finanzialas a liung termin				206	875 000.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord activitad da finanziaziun				875 000.00	
Total circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) = midada mieds liquids				76 305.31	
Mieds liquids	Stan 01.01.2023	Stan 31.12.2023		Conto	Midada
Cassa	2 344.75	1 054.80	bilanza	1000	–1 289.95
Posta	26 550.34	20 814.79		1001	–5 735.55
Banca	167 649.21	250 980.02		1002	83 330.81
Investiziuns a cuort termin sin la fiera monetara	0.00	0.00		1003	0.00
Total (midada mieds liquids)	196 544.30	272 849.61			76 305.31

Bilanza

31-12-2022

31-12-2023

1	ACTIVAS	30 733 540.90	34 440 946.52
10	Facultad financiera	11 839 218.97	12 050 523.33
100	Mieds finanziaals liquids ed investiziuns da daners a cuort termin	196 544.30	272 849.61
1000	Cassa	2 344.75	1 054.80
1001	Posta	26 550.34	20 814.79
1002	Banca	167 649.21	250 980.02
101	Pretensiuns	2 889 337.85	2 893 566.35
1010	Pretensiuns da furniziuns e da prestaziuns enviers tiarzas personas	2 328 416.50	2 096 313.40
1011	Contos currents cun tiarzas personas	229 586.37	486 365.98
1012	Pretensiuns da taglia	295 607.16	309 469.37
1019	Ulteriuras pretensiuns	35 727.82	1 417.60
104	Cudischaziuns transitorias activas	4 615 061.61	4 903 397.55
1040	Cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita	4 615 061.61	4 903 397.55
106	Provisiuns e lavurs entschattas	18 663.36	26 097.97
1060	Rauba commerciala	18 663.36	26 097.97
107	Investiziuns finanziaals a liung termin	2 294 291.85	2 129 291.85
1070	Aczias e participaziuns	57 760.00	57 760.00
1071	Investiziun che portan tscheins	2 000 000.00	1 875 000.00
1072	Pretensiuns a liung termin	236 531.85	196 531.85
108	Beins d'investiziun materials facultad finanziaala	1 825 320.00	1 825 320.00
1080	Beins immobiliars facultad finanziaala	1 825 320.00	1 825 320.00
14	Facultad administrativa	18 894 321.93	22 390 423.19
140	Beins d'investiziun materials facultad administrativa	9 464 945.86	9 780 822.79
1401	Vias/vias da traffic	938 551.79	913 490.91
1402	Construcziuns hydraulicas	1 609 992.15	1 575 737.00
1403	Ulteriuras construcziuns bassas	2 610 636.62	2 775 478.66
1404	Construcziuns aultas	334 494.84	221 493.25
1405	Uauls	341 637.61	626 990.83
1406	Mobilias facultad administrativa	191 506.48	169 421.43
1407	Beins d'investiziun en construcziun facultad administrativa	3 438 126.37	3 498 210.71
144	Daners ad emprest	3 725 033.74	7 005 258.07
1444	Daners ad emprest ad interpresas publicas	3 725 033.74	7 005 258.07
145	Participaziuns	4 371 009.00	4 371 009.00
1455	Participaziuns ad interpresas privatas	4 371 009.00	4 371 009.00
146	Contribuziuns d'investiziun	1 333 333.33	1 233 333.33
1465	Contribuziuns d'investiziun ad interpresas privatas	1 333 333.33	1 233 333.33

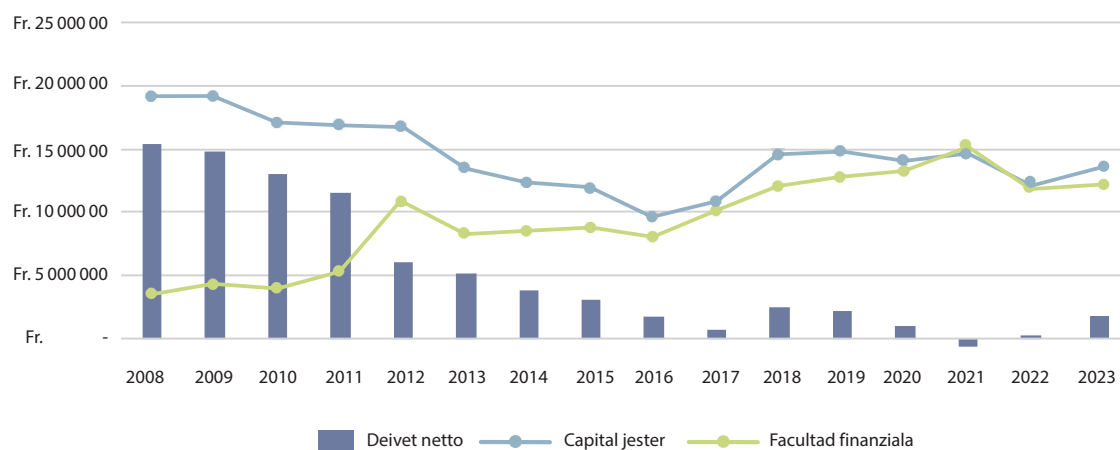
Bilanza

31-12-2022

31-12-2023

2	PASSIVAS	30 733 540.90	34 440 946.52
20	Capital jester	12 045 514.88	13 611 631.13
200	Obligaziuns currentas	1 636 884.58	1 865 401.73
2000	Obligaziuns currentas ord furniziuns ed ord pretensiuns da tiarzas persunas	1 596 398.79	1 850 305.46
2001	Contos currents cun tiarzas persunas	27 001.15	16 427.15
2002	Taglias	865.52	0.00
2004	Obligaziuns da transfer	12 626.62	-440.88
2005	Contos currents interns	-7.50	-890.00
204	Cudischaziuns transitorias passivas	408 630.30	871 229.40
2040	Cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita	408 630.30	871 229.40
206	Obligaziuns finanzialas a liung termin	10 000 000.00	10 875 000.00
2064	Daners ad emprest, certificats da deivets	10 000 000.00	10 875 000.00
29	Agen capital	18 688 026.02	20 829 315.39
290	Obligaziuns (+) respectivamein pagaments anticipai (-) enviers finanziaziuns specialas	215 923.82	267 000.76
2900	Finanziaziuns specialas egl agen capital	215 923.82	267 000.76
291	Fondos	3 451 725.08	3 538 325.53
2910	Fondos egl agen capital	3 451 725.08	3 538 325.53
293	Prefinanziaziuns	6 800 000.00	8 600 000.00
2930	Prefinanziaziuns	6 800 000.00	8 600 000.00
299	Surpli/deficit da bilanza	8 220 377.12	8 423 989.10
2990	Resultat annual	144 851.64	203 611.98
2999	Resultats cumulai dils onns precedents	8 075 525.48	8 220 377.12

Deivet netto

Entradas da taglia

Specificaziun		Quen 2023	Preventiv 2023	Quen 2022
Taglia sin entrada	frs.	3 308 733	3 117 000	3 404 282
Taglia sin facultad	frs.	650 127	620 000	680 702
Taglia alla fontauna	frs.	364 742	300 000	346 108
Taglia sin cumpensaziun da capital	frs.	88 893	90 700	123 621
Taglia da persunas giuridicas	frs.	645 876	450 000	499 638
Taglia sin schischom	frs.	1 014 477	975 000	1 139 940
Taglia sin gudogn da schischom	frs.	349 052	120 000	537 167
Taglia sin scumiada da maun	frs.	645 039	400 000	648 754
Taglia sin donaziuns ed iertas	frs.	42 867	50 000	60 407
Taglia da tgauns	frs.	12 315	11 000	11 570
Total	frs.	7 122 122	6 133 700	7 452 189

Entradas da taglia e tscheins d'aua dils davos 12 onns

Taglia sin entrada persunas naturalas	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	media annuala
Taglia sin entrada persunas naturalas	3 045 977	3 099 643	3 222 375	3 256 115	3 246 500	3 391 379	3 298 209	3 144 733	3 170 655	3 334 798	3 404 282	3 308 733	3 243 617
Taglia sin facultad persunas naturalas	483 792	484 461	484 061	559 576	700 099	612 063	638 660	634 684	669 463	612 443	680 702	650 127	600 844
Taglia alla fontauna	248 425	239 758	321 028	273 390	338 358	312 370	298 027	278 786	303 531	299 638	346 108	364 742	302 013
Taglia sin cumpensaziun da capital	139 601	63 098	152 877	74 572	95 302	108 668	118 414	140 522	134 555	98 888	123 621	88 893	111 584
Taglia da persunas giuridicas	499 365	658 053	477 915	502 972	401 261	436 956	448 784	467 216	502 994	526 623	499 638	645 876	505 638
Taglia sin schischom	858 110	789 151	873 307	838 110	867 532	866 973	900 769	846 478	942 246	1 008 516	1 139 940	1 014 477	912 134
Taglia sin gudogn da schischom	121 444	41 304	142 698	88 591	90 624	63 514	68 225	92 324	126 101	86 799	537 167	349 052	150 654
Taglia sin scumiada da maun	419 898	313 358	344 880	311 686	285 117	269 231	264 174	283 262	281 801	478 639	648 754	645 039	378 820
Taglia sin donaziuns ed iertas	90 384	43 796	4 042	69 837	365 090	65 723	28 070	135 901	7 765	36 610	60 407	42 867	79 208
Taglia da tgauns	9 280	8 990	8 430	9 410	10 560	10 138	11 078	10 860	10 811	10 761	11 570	12 315	10 350
Tscheins d'aua ovra Rein Anterior	1 330 813	1 309 222	1 241 072	1 378 942	1 097 126	1 031 288	1 153 124	1 290 105	1 154 788	1 305 983	666 094	901 099	1 154 971
Tscheins d'aua ovra Russein	91 510	39 111	0	232 460	205 567	239 509	237 089	268 135	252 131	237 352	201 540	236 137	186 712
Import total	7 338 599	7 089 945	7 272 685	7 595 661	7 703 136	7 407 812	7 464 623	7 593 006	7 556 841	8 037 050	8 319 823	8 259 358	7 636 545

Center Fontauna

	Quen 2023 01.01.2023 – 31.12.2023		Preventiv 2023 01.01.2023 – 31.12.2023		Quen 2022 01.01.2022 – 31.12.2022	
	cuosts	recavs	cuosts	recavs	cuosts	recavs
Menaschi general	230 648.04	31 455.14	270 200	34 000	210 737.11	41 879.61
Cafeteria	275 325.06	153 615.28	242 500	133 000	253 682.40	127 128.53
Hallas ed indrezs da sport	537 399.27	570 792.42	433 500	467 000	450 678.05	450 099.41
Indrezs da sport ordadora	80 917.06	87 758.68	110 000	75 000	62 575.03	84 751.05
Plazza da glatsch	102 060.34	51 783.80	137 300	35 500	104 958.50	41 183.85
Escape-Room	4 410.99	9 178.50	6 500	8 500	11 205.93	2 271.12
Missiun cristalla	746.49	3 611.25	0	0	0.00	0.00
Total cuosts	1 231 507.25		1 200 000.00		1 093 837.02	
Total recavs		908 195.07		753 000.00		747 313.57
Sperdita		323 312.18		447 000.00		346 523.45

Bilanza

		31-12-2023	31-12-2022
1	ACTIVAS		
10	Facultad finanziaria	1 706 427.35	297 394.54
100	Mieds finansials liquids ed investiziuns da daners a cuort termin	1 430 935.01	239 072.34
101	Pretensiuns	76 575.70	44 551.78
104	Cudischaziuns transitorias activas	191 301.64	7 105.42
106	Provisiuns e lavurs entschattas	7 615.00	6 665.00
14	Facultad administrativa	7 759 101.98	3 865 882.10
140	Beins d'investiziun materials facultad administrativa	6.00	6.00
155	Protecziun encunter incendis implont da protecziun civila	271 092.85	320 033.74
156	Pumptrack	80 000.00	0.00
160	Project valorisaziun Center Fontauna	7 408 003.13	3 545 842.36
	Total	9 465 529.33	4 163 276.64
2	PASSIVAS		
20	Capital jester	9 465 529.33	4 163 276.64
200	Obligaziuns currentas	1 036 000.38	422 435.51
206	Obligaziuns finansialas a liung termin	8 429 528.95	3 740 841.13
	Total	9 465 529.33	4 163 276.64

Annexa al quen 2023

1 Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanzaziun e valetaziun

Principi da presentaziun dalla contabilitad

La presentaziun dalla contabilitad ei conforma allas leschas da finanzas dil cantun Grischun (FHG, BR 710.100) sco era all'ordinaziun da finanzas per vischnauncas (FHVg, BR 710.200). Ella muossa in maletg dallas finanzas che corrisponda alla situaziun dalla facultad, alla situaziun finanziaria ed alla situaziun da rendita efectiva (true and fair view).

Principi da bilanzaziun e valetaziun

La facultad finanziaria cuntegn quellas valurs da facultad che san vegnir vendidas senza impediment digl adempiment dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 1 FHG). Ei vegn valetau il di da controlla da bilanza suenter ils principis commercialis. Excepiu ein parcelas e stabiliments che vegnan valetai silmeins mintga 10 onns (art. 26 FHG e art. 20 FHVg).

La facultad administrativa cuntegn las valurs da facultad che surveschan immediat ed a lunga vesta alla realisaziun dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 2 FHG). Valurs dalla facultad administrativa vegnan bilanzadas, sch'ei sa vegnir fatg diever sur plirs onns dad ellas e sch'ellas surpassan il cunfin d'activaziun che vala per la vischnaunca (art. 12 FHVg). La facultad administrativa vegn bilanzada tenor cuosts d'acquist ni da produczion. Sch'ei ha dau negins cuosts, vegn bilanzau tenor la valur da marcau. La facultad administrativa, che vegn reducida tras l'utilisaziun, vegn amortisada linear suenter categoria d'investiziun tenor il temps d'utilisaziun supponiu. Sch'ina reduziun permanenta che surpasa il diever ordinari per ina posiziun da facultad administrativa ei previsibla, vegn la valur contabilisada rectificada (art. 27, alinea 4 FHG). Emprests, participaziuns e parcelas vegnan buca amortisai, aschiditg ch'ei dat negina reduziun dalla valur.

2 Cumprova digl agen capital

La cumprova digl agen capital muossa ils motivs per las midadas el capital agen.

Conto	Num	01.01.2023	31.12.2023	Midada	Motiv dalla midada
2900	Finanziaziuns specialas	215 923.82	267 000.76	51 076.94	
29002.01	Canalisaziun e serenera	345 515.86	445 935.37	100 419.51	Deposit finanziaziun speciala
29003.01	Economisaziun da rumien	-129 592.04	-178 934.61	-49 342.57	Prelevaziun finanziaziun speciala
2910	Fondos dil capital agen	3 451 725.08	3 538 325.53	86 600.45	
29100.01	Fondo da cristallas	36 927.65	41 262.65	4 335.00	Art. 17 lescha cristallas
29100.02	Suga Wyssen	90 982.58	91 844.18	861.60	
29100.03	Suga Valentini	64 238.93	60 568.28	-3 670.65	
29100.04	Fondo orcan «Vivian»	690 328.95	689 328.95	-1 000.00	Per reservat Uaul Soliva
29100.05	Taxas da compensaziun per parcadis	113 600.00	114 200.00	600.00	
29100.20	Fondos per fossas	129 119.80	114 594.30	-14 525.50	Manteniment da fossas
29100.30	Incassament da plivalur	70 300.00	70 300.00	-	
29100.31	Fondo spazi da habitar per indigens	100 000.00	200 000.00	100 000.00	Niev fondo
29100.50	Reserva per energias regenerablas	2 156 227.17	2 156 227.17	-	
2930.00	Prefinanziaziuns	6 800 000.00	8 600 000.00	1 800 000.00	
29300.01	Prefinanziaziun Center Fontauna	6 800 000.00	8 600 000.00	1 800 000.00	Valurisaziun Center Fontauna
299	Surpli da bilanza	8 220 377.12	8 423 989.10	203 611.98	
	Total capital agen	18 688 026.02	20 829 315.39	2 141 289.37	

3 Survesta dallas retenziuns

Las retenziuns vegnan bilanzadas el capital jester. Ei vegn differenziau denter retenziuns a lunga ed a cuorta vesta. Las retenziuns e lur midadas ein da declarar ella survesta dallas retenziuns. La survesta dallas retenziuns cuntegn en special il stan dallas singulas retenziuns ed in commentari vitier (art. 14, alinea 3 FHVg).

Per la fin digl onn 2023 ha la vischnaunca da Disentis/Mustér neginas retenziuns aviartas.

4 Survesta dallas participaziuns

La survesta dallas participaziuns cuntegn emprests e participaziuns che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas. Plinavon cuntegn ella fuormas dalla collaboraziun intercomunala e purtaders externs, als quals la vischnaunca separticipescha sco commembra ni purtadra (art. 25, alinea 1 FHVg).

Emprests dalla facultad administrativa che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Per la fin digl onn 2023 ein suandonts emprests dalla facultad administrativa bilanzai:

Conto	Num e fuorma giuridica	Actividad	Valur 31-12-2023
14440	Center Fontauna	Project cumplessiv	6 734 165.22
14440	Center Fontauna	Indrezs protecziun cunter fiug ZSA	271 092.85
	Total		7 005 258.07

Igl emprést da 2.5 milliuns francs allas Pendicularas Mustér SA per la colligaziun Sedrun-Mustér ei bilanzaus ella facultad finanziaria. Quei emprést vegn tscheinsius ed amortisaus enteifer 20 onns. Il saldo per la fin 2023 munta a frs. 1 875 000.00.

Ils cuosts per la projectaziun dalla meglieraziun funsila ein vegni cudischai sco emprést dalla vischnaunca alla meglieraziun. Quei emprést vegn restituius sur 10 onns. Il saldo per la fin 2023 munta frs. 196 531.85.

Participaziuns dalla facultad administrativa che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Num e fuorma giuridica	Actividad	Diember	Valur nominala	Participaziun %	Valeta 31-12-2023
Ovra Russein SA	Energia	3 000	1 000.00	15%	3 000 000
Ovras Electricas Reinanterior SA	Energia	220	5 000.00	1.38%	1 371 000
Repower AG	Energia	481	1.00	< 1%	1
Grischelectra AG	Energia	10	100.00	< 1%	1
Cassa svizra da viadi Reka	Turissem	3	1 000.00	< 1%	1
Centro Sci Nordico Campra SA	Turissem	10	1 000.00	1.00%	0
Pendicularas Mustér SA *)	Turissem	3 695	700.00	< 1%	1
Plazza da golf Sedrun SA	Turissem	10	400.00	< 1%	1
Scola da skis e snowboard	Turissem	1	500.00	< 1%	1
Sedrun Disentis Tourismus AG	Turissem	50	500.00	50.00%	0
Viafier retica SA	Traffic	16	500.00	< 1%	1
Matterhorn Gotthard Bahn	Traffic	24	150.00	< 1%	1
Sennaria Surselva SA	Victualias	79	650.00	3.71%	1
Total					4 371 009

*) Dalls 3 695 accias ein 123 accias en possess dalla vischnaunca. Las ulteriuras 3 572 accias han las Pendicularas Mustér SA cediú alla vischnaunca sco pègn movibel pigl emprést da 2.5 milliuns francs per la construcziun dalla pendiculara denter Sedrun e Mustér.

Fuormas dalla collaboraziun intercommunal e purtaders externs

Num dall organisaziun	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Participaziun communal	Ulteriurs commembers
0 Administraziun generala				
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Prestaziun globala		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Cussegliaziun da bulius		vischnauncas Surselva
1 Segirtad publica				
Uffeci funsil Cadi	Corporaziun	Uffeci funsil		vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Uffeci civil		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	APUC Surselva (KESB)		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Uffeci da stumaziun		vischnauncas Surselva
Pumpiers Sursassiala	Corporaziun	Pumpiers		vischnauncas Medel/Lucmagn e Tujetsch
Uniun da tiradurs Sedrun-Tujetsch	Uniun	Tir obligatori sin 300 m		vischnaunca Tujetsch
2 Scolaziun e formaziun				
Inspectorat dil district Surselva	Legislaziun cantunala	Inspectorat da scola		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Center da formaziun Surselva		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Scola da musica		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Survetsch logopedic		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Gimnasi claustral a Mustér		vischnauncas Surselva
3 Cultura e temps liber				
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Finanziaziun museums		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Finanziaziun NextGen		vischnauncas Surselva
4 Sanadad				
Sana Surselva	Corporaziun dil dretg public	Prestaziuns da sanadad		vischnauncas Surselva
Spital regional Surselva AG	Societad acziunara	Prestaziuns da spital		vischnauncas Surselva
Spitex Cadi	Uniun	Prestaziuns ambulontas		vischnauncas dalla Cadi
PUNTREIS Center da sanadad SA	Fundaziun	Prestaziuns da tgira		vischnauncas Medel/Lucmagn e Tujetsch
5 Ovras socialas				
Survetsch social Surselva	Legislaziun cantunala	Cussegliaziun sociala		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Curatella professiunala		vischnauncas Surselva
6 Traffic				
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Traffic public regional		vischnauncas Surselva
7 Ambient e planisaziun				
Corporaziun d'aua Spina da Vin	Corporaziun	Provediment d'aua		
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Recicladis Surselva		vischnauncas Surselva
Local da cadavers	Corporaziun	Dismessa da cadavers		vischnauncas Tujetsch e Medel/Lucmagn
Corporaziun per l'economisaziun da gliet dallas sereneras dalla Cadi	Corporaziun	Economisaziun da gliet		vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Planisaziun directiva Surselva		vischnauncas Surselva
8 Economia publica				
CMF Cadi	Corporaziun	Gestiun da maschinas		vischnauncas Sumvitg e Trun
Nordic Surselva	Uniun	Purschidas da cuorsa liunga		vischnauncas Sumvitg e Trun
Sedrun Disentis Tourismus SA	Societad d'accias	Promozion dil turissem		vischnaunca Tujetsch
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Svilup regional Surselva		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun dil dretg public	Reallabor Surselva		vischnauncas Surselva
9 Finanzas				

5 Survesta dallas garanzias

Ella survesta dallas garanzias vegnan tut ils fatgs numnai, ord ils quals in'obligaziun impurtonta sa seresultar el futur (art. 25, alinea 2 FHVG). Ella cuntegn en special:

- Obligaziuns eventualas, tier las qualas la vischnaunca va en ina obligaziun en favur da tiarzas personas, en special garanzias, obligaziuns da garanzias e garanzias da deficit;
- Obligaziuns da leasing;
- Auters fatgs cun caracter eventual; pil cass che quels ein buca cudischai sco retenziuns, sco castitgs convenziunals e riclas.

Tier las obligaziuns eventualas setracta ei d'obligaziuns dalla vischnaunca en favur da tiarzas personas, ch'ei dependentas dalla vigur da certas premissas. Ella giuridica da finanzas representa la vigur d'ina obligaziun eventuala in'expensa. Perquei basegna ella ina lubientscha d'expensa tras l'istanza responsabla.

Num e sez dall organisaziun	Caracter dalla garanzia	Decisiun urna	Prestaziuns segiradas	Debit restont 31-12-2023	Pagaments onn da rapport	Declaraziuns tier ils riscos specifics
Pendicularas Mustér SA	Garanzia da deficit	27-11-2016	2 500 000.00	2 500 000.00		Naven da 2030 sereducescha la garanzia annualmein per frs. 285 000.00 entochen 2038.

6 Survesta da retscheviders da gronds pagaments

En quest register ein pagaments a vischnauncas e tiarzas personas (divisiun da caracter 363) indicai, ch'ei vegni prestai sin basa d'ina obligaziun. Els han negina cunterprestaziun adequata e la vischnaunca separticipescha buca sezza alla societad. Sco gronds pagaments valan tier vischnauncas tochen 5 000 habitonts pagaments naven da CHF 500 000.00.

Conto	Retschevider	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Pagau onn da gestiun
8400.3635.04	Sedrun Disentis Tourismus SA		Turissem	1 000 000.00

7 Survesta dalla facultad finanziaria

Per documentar ed informar davart la valetaziun dalla facultad sto la survesta dalla facultad vegnir elavurada. Ella survescha alla publicaziun dil principi da presentaziun dalla contabilitad, dil qual vegn fatg diever ella contabilitad da facultad. Plinavon survescha ella alla documentaziun dalla facultad. Las valurs ella survesta da facultad vegnan generadas ord la contabilitad da facultad e corrispundan alla contabilitad da finanzas (bilanza).

Investiziuns materialas	Valeta dils 01-01-2023	Entradas (+)	transfer dalla FA (+)	Expensas (-)	Transfer ella FA (-)	Adattaziun valor comerciala (+/-)	Valeta dils 31-12-2023
Terren Pignola	1 007 550.00						1 007 550.00
Terren Caschuarz	231 500.00						231 500.00
Terren Sut Gliendas	415 000.00						415 000.00
Terren Aua Viva	171 270.00						171 270.00
Total	1 825 320.00						1 825 320.00

Gruppa	Denominaziun	Valurs d'acquist				Amortisaziuns cumuladas				Valur da cudischaziun	
		01-01-2023	Entradas	Sortidas	Spustaments	31-12-2023	01-01-2023	Amortisaziuns ordinarias	Amortisaziuns extra-ordinarias	Sortidas	31-12-2023
	Facultad administrativa										
14010	Vias/vias da traffic	2 667 486.36	-	-	-	2 667 486.36	1 728 934.57	25 060.88	-	-	1 753 995.45
14020	Construcziuns hidraulicas	1 712 757.60	-	-	-	1 712 757.60	102 765.45	34 255.15	-	-	1 37 020.60
14030	Uteriuras construcziuns bassas	1 151 145.69	-	-	370 193.93	1 521 339.62	290 797.81	76 253.03	-	-	367 050.84
14032	Allontanament dall'aua piasa	2 297 844.69	-	138 391.10	-	2 159 453.59	547 555.95	34 633.55	-	-	582 189.50
14033	Economisaziun da rumien	-	-	-	50 200.90	50 200.90	-	6 275.11	-	-	6 275.11
14040	Uteriuras construcziuns aultas	1 935 893.89	-	-	-	1 935 893.89	1 601 399.05	113 001.59	-	-	1 714 400.64
14050	Uauls	354 411.64	-	-	301 757.45	656 169.09	12 774.03	16 404.23	-	-	29 178.26
14060	Uteriuras mobillas facultad administrativa	505 391.05	-	-	-	505 391.05	313 884.57	22 085.05	-	-	335 969.62
14070	Uteriurs beins d'investiziun en construcziun facultad administrativa	3 438 126.37	1 034 673.92	252 437.30	-722 152.28	3 498 210.71	-	-	-	-	3 438 126.37
14440	Daners ad emprest ad interpresas publicas	3 725 033.74	3 329 165.22	48 940.89	-	7 005 258.07	-	-	-	-	3 725 033.74
14550	Participaziuns ad interpresas privatas	4 371 009.00	-	-	-	4 371 009.00	-	-	-	-	4 371 009.00
14650	Contribuziuns d'investiziun ad interpresas privatas	2 100 000.00	100 000.00	-	-	2 200 000.00	766 666.67	200 000.00	-	-	966 666.67
Total		24 259 100.03	4 463 839.14	439 769.29	0.00	28 283 169.88	5 364 778.09	527 968.59	-	-	5 892 746.68
											22 390 423.19

9 Ulteriuras indicaziuns

9.1 Fatschentas extraordinarias

Fatschentas extraordinarias ston vegnir declaradas ell'annexa. Cheutier s'audan expensas ed entradas sco era expensas ed entradas d'investiziun, sch'ellas eran buca previsiblas e sch'ellas seretrain all'influenza e controlla ni sch'ellas s'audan buca tier il sector operativ. Sco expensas extraordinarias valan era amortisaziuns supplementaras sin la facultad administrativa, finanziaziun preliminar (prefinanziaziun) ed igl import d'in deficit da bilanza (art. 12 FHG).

Nr. conto	Descripziun	Summa	Motiv
3411.3893.00	Deposit en prefinanziaziun CF	1 800 000.00	Niev Center Fontauna
7420.3811.01	SIS 2023 Val Clavaniev	58 959.46	Sanaziun da lavineras
7420.4861.01	Contribuziuns cantunalas SIS 2023	70 488.75	Sanaziun da lavineras
8205.4861.00	Contrib. cantunalas donnas da malauros 2020	3 766.80	Diversas vias d'aul

Tenor preventiv 2023 era previu da far in deposit ella prefinanziaziun per la sanaziun cumplessiva dil Center Fontauna da frs. 1 000 000.–. En vista al bien resultat dil quen da gudogn e sperdita 2023 ha la suprastanza communal decidu ils 18 da mars 2024 d'augmentar quei deposit sin frs. 1 800 000.–. A caschun da sia seduta digl 1. da matg 2024 ha il cussegl da vischnaunca confirmau quei conclus.

Sebasond sil conclus dalla suprastanza communal dils 15 da mars 2021 da per regla scriver giu investiziuns bilanzadas sut frs. 50 000.– en inaga ei l'investiziun ell'illuminaziun Funs-Dado/Via Clis da frs. 45 019.80 vegnida scretta giu cumpleinamein el quen 2023.

9.2 Contribuziuns garantidas dil stadi, cantun e tiarzs

In'identificaziun cun effect sil success al punct dalla garanzia da contribuziuns dil stadi, cantun e tiarzs per expensas d'investiziuns dalla vischnaunca san ins (sut circumstanzias) administrar mo grev. Per quei motiv vegnan questas contribuziuns sulettamein presentadas ell'annexa (art. 27 FHVG).

– Alpinfra, project «Avertura Val Segnas ed Uaul Run» frs. 470 280.00

9.3 Valetaziun dils beins materials dalla facultad finanziaria – divergenzas dalla valor commerciala

Las parcelas ed ils stabiliments vegnan valetai silmeins mintga 10 onns tier la valor da fiera al di da controlla dalla bilanza (art.26 alinea 2 FHG, art. 20 FHVG). Da principi vegn sereferiu alla valor commerciala tenor schazetg uffical. Divergenzas dalla valor commerciala ein da giustificar ell'annexa.

La valetaziun dil beins materials ella facultad finanziaria corrispundan alla valor commerciala realistica.

9.4 Indicaziuns dalla facultad da gudiment buca bilanzada

La vischnaunca Disentis/Mustér ei possessura ed utilisadra da 284 parcelas cun ina surfatscha da rodond 32 268 998 m².

9.5 Controlla dils credits d'obligaziun

Ei sto vegnir fatg controllas dils credits surpigliai, dils credits pretendi, dils pagamenti succedi sco era la divisiun da credits generals sin ils projects singuls (art. 7 FHVG). Quella controlla da credits d'obligaziuns ei da publicar ell'annexa (art. 27 FHVG).

Quen d'investiziun 2023			Conclus da credit		Cuosts			Recavs			Credit aunc buca duvrau	
Nr. da conto	Object	Datum	Or- gan	Summa da credit	cumuladas entochen 31.12.2022	Quen d'in- vestiziun 2023	cumuladas entochen 31.12.2022	cumuladas entochen 31.12.2022	total 2023	cumuladas entochen total 2023	Quen d'investi- ziun 2023	cumuladas entochen 31.12.2023
3290.5090.00	Embellaziun, signalisaziun ed informaziun	15.06.14	U	350 000	297 769		297 769		297 769	0	0	52 231
3411.5440.00	Center Fontauna: Innovaziun, amplificaziun, engrond.	27.09.20	U	8 690 000	3 405 000	3 329 165	6 734 165		6 734 165	0	0	1 955 835
3411.5440.03	Center Fontauna: Pumppark	27.01.23	P	165 600	0	0	0		0	0	0	165 600
3420.5030.00	Projects center dil vitg: Planisaziun	12.12.22	S	32 300	6 788	20 331	27 119		27 119	0	0	5 181
3500.5550.00	Contribuziun sanaziun baselgia claustrala s. Martin	18.10.15	U	1 000 000	700 000	100 000	800 000		800 000	0	0	200 000
6150.5010.00	Via Run	21.03.11	S	27 600	33 011		33 011		33 011	0	0	-5411
6150.5010.00	Via Run (realisaziun)	07.06.19	P	431 400	442 514	15 688	458 202		458 202	125 105	0	98 303
6150.5010.04	Via Funs-Dado	07.06.19	P	63 400	254 585		254 585		254 585	58 115	0	-133 070
6150.5010.10	Sanaziun Via Raveras	22.06.22	P	195 000	9 934	9 934	9 934		9 934	0	0	185 066
6150.5010.13	Fermadas traffic public	01.10.20/12.04.21	S	34 200	19 239		19 239		19 239	27 183	0	42 144
6150.5010.20	Via Cons, planisaziun	01.05.23	S	45 500			0		0	0	0	45 500
6150.5010.26	Via Davos-Mustér			335 000	0		0		0	0	0	
	Via Davos-Mustér contribuziuns			-268 000	0		0		0	0	0	
6150.5010.26	Total	14.03.22	S	67 000	209 837	36 972	246 809		246 809	148 819	0	-30 990
6150.5010.28	Passapei Center Fontauna	28.10.22	P	130 000	0	19 393	19 393		19 393	0	0	110 607
6150.5030.04	Concept da parcar	30.09.19/08.06.20/29.06.20	S	54 000	42 141		42 141		42 141	0	0	11 859
X 6150.5030.06	Illuminaziun Funs-Dado/Via Clis	06.04.20/08.03.21	S	40 000	40 019	5 000	45 019		45 019	0	0	-5 019
6150.5030.06	Illuminaziun Via Sontga Catrina	30.08.23	S	54 700	0		0		0	0	0	54 700
6150.5030.07	Parcadi Segnas MGB	08.06.20	S	53 000	0	642	642		642	0	0	52 358
7201.5032.22	Canalisaziun Acletta Vitg	28.02.20	P	264 000	275 678	54 518	330 196		330 196	0	0	-66 196
7201.5032.51	Scargada Raveras	13.09.19	P	398 000	319 023		319 023		319 023	0	0	78 977
7201.5042.00	Serenera Raveras: Project da baghegiar	26.06.17/19.08.19/ 04.07.2022/02.11.20	S	125 200	125 387	22 681	148 068		148 068	5 000	0	-17 868
7201.5042.00	Serenera Raveras: Planisaziun sistem energetic	02.11.20	S	39 800	41 940		41 940		41 940	0	0	-2 140
7201.5042.05	Serenera Raveras: Fotovoltaic	21.06.23	P	136 000	0	139 306	139 306		139 306	0	0	-3 306
X 7300.5043.02	Concept Moloks	28.02.20/18.05.20	P	62 400	50 201		50 201		50 201	0	0	12 199
7300.5043.03	Pressa e sistem da pesar	25.03.22/29.08.22	P/S	145 000	59 000	18 418	77 418		77 418	0	0	67 582
7410.5020.01	Renaturaziun Rein Anteriuur				126 984	37 675	164 659		164 659	200 000	0	35 341
7410.5020.02	Manteniment e renovaziun uor Val Acletta	08.03.2021 / 13.02.2022	S/U	707 800	444 113	426 519	870 632		870 632	309 842	135 800	282 810
X 7420.5030.01	Lavineras Val Clavaniev 2018-2023 (avon 8250.5050.00)	16.03.2020/18.04.2023	S	118 900	576 087		576 087		576 087	408 844	48 414	457 258
8110.5010.00	Meglieraziun funsila: Realisaziun	24.06.16	U	4 670 000	480 000	120 000	600 000		600 000	0	0	4 070 000
8205.5010.00	Avertura Val Segnas –Val Sogn Placi (brutto)	10.09.18/29.07.19/ 07.06.21	S	213 900	271 057	21 855	292 912		292 912	0	0	-79 012
	Avertura Val Segnas ed Uaul Run			24 580 000								
	Contribuziuns confederaziun e cantun			17 758 500								
	Contribuziun Alpinfra			470 280								
	Finanziazium fondo Vivian			691 000								
8205.5010.10	Total	27.11.22	P	5660 220	0		0		0	0		5 660 220
X 8205.5010.08	Via d'ual Plaunca Su-Pardi SIE 2021	21.08.20	P	360 000	1 243 731		1 243 731		1 243 731	873 750	68 224	941 974
X 8400.5010.02	Senda Cuolm da Vi – Stgeinas	16.10.20	P	299 400	259 424		259 424		259 424	53 079		53 079
8400.5010.03	Senda regionala da bike	18.02.22	P	150 000	27 070	52 518	79 588		79 588	0	0	70 413
8400.5010.07	Purschida locala da bike	18.02.22	P	325 000								
	Project renovaziun e sanaziun senda da bike	24.08.21	D	16 800								
	Total		P/D	341 800	158 046	33 225	191 271		191 271	0	0	150 529
8400.5750.00	Indrezs da far neiv	27.11.16	U	2 000 000	1 500 000	0	1 500 000		1 500 000	0	0	500 000
X 8710.5214.00	Project Ovra Acletta	14.06.14	P	225 000	104 036	0	104 036		104 036	0	0	120 964

Legenda:

$$U = \text{Urna}$$

P = Parliament

 $\zeta = \zeta_{\text{inrastanza comunale}}$

v = Projects fini

Meglieraziun Disentis/Mustér: Quen 2023

Quen da facultad

1	ACTIVA	facultad dils 31-12-2022	facultad dils 31-12-2023	midadas
10020.00	Banca cantunala 00 133.143.410	80 381.78	13 258.59	-67 123.19
10100.00	Cumpart possessurs	140 524.10	121 806.65	-18 717.45
10400.00	Cudischaziuns transitorias activas	80 000.00	80 000.00	0.00
	Activas totalas	300 905.88	215 065.24	-85 840.64
2	PASSIVA			
20000.00	Crediturs currents	20 492.30	169 670.85	149 178.55
20040.01	Conto da transit	-12 486.55	0.00	12 486.55
20103.00	Societad da credits agrars GR	30 906.00	402 706.00	371 800.00
20640.00	Vischnaunca Disentis/Mustér	236 531.85	196 531.85	40 000.00
2900	Capital agen	25 462.28	-553 843.46	-579 305.74
	Passivas totalas	300 905.88	215 065.24	-85 840.64

Quen da menaschi

8	EXPENSAS	entochen ils 31-12-2022	2023	total
8110.5000	Investiziuns generalas	717 253.65	13 109.75	730 363.40
8110.5000.00	Lavurs tecnicas	295 029.95	13 109.75	308 139.70
8110.5000.03	Project da meglieraziun	396 531.85	0.00	396 531.85
8110.5000.99	Lavurs da deponia	25 691.85	0.00	25 691.85
8110.5010	Construcziun da vias	5 372 004.32	1 483 062.85	6 855 067.17
8110.5010.02	Via nr. 2, via Casarsa (Madernal)	428 736.15	0.00	428 736.15
8110.5010.03	Via nr. 3, via Narliun (Disla)	664 998.40	2 986.50	667 984.90
8110.5010.09	Via nr. 9A, via Cavardiras innerorts	0.00	29 025.60	29 025.60
8110.5010.12	Via nr. 12, via Bovas Cavardiras	785 657.00	1 262 341.35	2 047 998.35
8110.5010.15	Via nr. 15, via Quadras (Caprau)	951 373.75	0.00	951 373.75
8110.5010.16	Via nr. 16, via Sonduritg (Fontanivas)	5 797.25	0.00	5 797.25
8110.5010.21	Via nr. 21, via Val Sogn Placi	13 099.35	20 787.90	33 887.25
8110.5010.22	Via nr. 22, via Rieven (Salaplauna, s. Gada projects nr. 22, 23, 25)	617 383.35	0.00	617 383.35
8110.5010.24	Via nr. 24, via Fontauna (Prau, MGB)	65 160.30	0.00	65 160.30
8110.5010.28	Via nr. 28, via Turtengia (Clavaniev)	473 777.55	164 695.35	638 472.90
8110.5010.32	Via nr. 32, via Acletta Petschna	0.00	2 681.75	2 681.75
8110.5010.41	Via nr. 41, via Valentin	19 526.65	0.00	19 526.65
8110.5010.45	Via nr. 45, via Mumpé Tujetsch	0.00	544.40	544.40
8110.5010.47	Via nr. 47, via Pass Nausch (Mumpé Tujetsch)	517 804.45	0.00	517 804.45
8110.5010.48	Via nr. 48, via Val Sura (Segnas)	185 951.70	0.00	185 951.70
8110.5010.49	Via nr. 49, via Tguintier (Segnas-Mumpé Tujetsch)	620 959.25	0.00	620 959.25
8110.5010.60	Via nr. 60, via Sogn Antoni (Cavardiras-Pardomat)	1 903.60	0.00	1 903.60
8110.5010.61	Via nr. 61, via Siult, malauras	19 875.57	0.00	19 875.57
8110.5020.00	Manteniment da vias	16 615.75	13 000.04	29 615.79
8110.5032.00	Drenadis Segnas	4 126.20	0.00	4 126.20
8110.5040.00	Honoraris cumissiun da meglieraziun	37 505.05	5 665.65	43 170.70
8110.5040.01	Honoraris cumissiun da schazetg	42 766.40	0.00	42 766.40
8110.5043.03	Diversas spsas	570.10	0.00	570.10
8110.5050.00	Lavurs administraziun communal	19 000.00	7 076.65	26 076.65
8110.5050.01	Material da biro e diever d'indrezs	2 559.70	168.70	2 728.40
8110.5050.02	Francaturas	2 353.50	578.40	2 931.90
8110.5050.04	Spesas da banca	615.70	131.20	746.90
8110.5050.05	Publicaziuns officialas	2 394.75	0.00	2 394.75
8110.5050.06	Cuosts uffeci funsil	17 188.85	0.00	17 188.85
8110.5060.00	Cumpra da terren	5 222.00	7 493.00	12 715.00
	Total expensas	6 240 175.97	1 530 286.24	7 770 462.21

ENTRADAS				
8110.6020	Subvenziuns	5 803 462.75	858 200.00	6 661 662.75
8110.6020.00	Subvenziuns federalas	3 062 926.00	408 000.00	3 470 926.00
8110.6020.01	Subvenziuns cantunalas	2 259 214.00	330 200.00	2 589 414.00
8110.6020.02	Contribuziuns vischnaunca Disentis/Mustér	480 000.00	120 000.00	600 000.00
8110.6020.03	Contribuziuns RhB/VR	1 322.75	0.00	1 322.75
8110.6030	Contribuziuns da privats	462 175.50	92 780.50	554 956.00
8110.6030.00	Contribuziuns da privats	462 175.50	92 780.50	554 956.00
Total entradas		6 265 638.25	950 980.50	7 216 618.75
Entradas quen da menaschi		6 265 638.25	950 980.50	7 216 618.75
Expensas quen da menaschi		6 240 175.97	1 530 286.24	7 770 462.21
Surpli entradas(+)/Surpli expensas(-)		25 462.28	-579 305.74	-553 843.46

Rapport dalla cumissiun da gestiun

Conform ad art. 54 dalla constituziun communal e dil regulativ per la cumissiun da gestiun sco era sebasond sin la lescha da finanzas dil cantun Grischun ha la cumissiun da gestiun examinau l'administraziun communal ed il menaschi finanziel. Las sedutas han giu liug per part ensemen cun la suprastanza communal. La revisiun tecnica ei succedida entras Confidar Fiduziaria SA (Gion Friberg e Gabriel Derungs).

La cumissiun ha repassau ina vasta documentaziun sco ils protocols dallas autoritads communalas e controllau las activitads dall'administraziun, ils differents quens e la bilanza, cumpru la cassa e la contabilitad, il quen da menaschi dil Center Fontauna sco era il quen dalla meglieraziun funsila.

Per il quen ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nossa funcziun ei da controllar el e da dar giu nies pareri.

Nossas examinaziuns ein succedidas conform als principis da revisiun. Te-

nor quels ei l'examinaziun da planisar e d'exequir aschia che munconzas essenzialas el quen annual san vegnir eruidas cun segirtad sufficiente. Nus vein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual cun agid d'analisis e retschercas sin basa d'emprovas da controlla. Nus essan dil meini che nossas controllas fuorman in basa sufficiente per nies pareri.

Sin fundament dallas examinaziuns fatgas savein nus constatar ch'il quen da gudogn e sperdita, il quen d'investiziun e la bilanza corrispundan alla contabilitad e che quella ei menada conform allas prescripziuns vertentas. La cumissiun constatescha che la suprastanza communal, ils officials ed ils emploiai administreschan cun quita e bien senn da responsabladad il menaschi communal.

Propostas

Sin fundament dallas controllas e dall'examinaziun dil quen e dils fatgs administrativs propona la cumissiun da gestiun al cussegl da vischnaunca da:

1. approbar il rapport da gestiun 2023;
2. approbar il quen 2023;
3. suttametter il quen 2023 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal;
4. dar scarica alla suprastanza communal, a tuts officials ed als collaboraturs communalas e dil Center Fontauna;
5. admetter in cordial engraziament alla suprastanza, als officials, allas collaboraturas, als collaboraturs communalas e dil Center Fontauna.

Cumissiun da gestiun

Flavio Murer, president

Curdin Cajacob

Sonia Lutz-Schmidt

Disentis/Mustér, avrel 2024

Bilanza

	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVAS	740 342.84	636 896.72
Facultad en circulaziun	690 339.84	576 195.72
Mieds liquids	499 576.47	452 059.79
Pretensiuns ord furniziuns e prestaziuns	111 326.39	77 384.00
Autras pretensiuns	15 370.33	7.93
Provisiuns	5 900.00	11 235.00
Limitaziun activa dil quen	58 166.65	35 509.00
Facultad d'investiziun	50 003.00	60 701.00
Indrezs d'EED	3.00	10 701.00
Capital da basa	50 000.00	50 000.00

PASSIVAS

	31-12-2023	31-12-2022
Capital jester	564 684.20	486 766.63
Capital jester en cuort termin	217 231.20	291 533.63
Capital jester en liung termin	347 453.00	195 233.00
Agen capital	175 658.64	150 130.09
Capital d'aczias	100 000.00	100 000.00
Reservas legalas	2 400.00	2 000.00
Gudogn da bilanza	47 730.09	39 323.11
Resultat annual	25 528.55	8 806.98

Quen da gudogn e sperdita 1.1.2023 – 31.12.2023

	Quen 2023 frs.	Preventiv 2023 frs.	Differenza frs.	Quen 2022 frs.
TOTAL RECAVS	2 319 220.96	2 314 000.00	5 220.96	2 300 239.30
Total taxas da hosps	1 479 572.38	1 500 000.00	–20 427.62	1 407 235.50
Sedrun	721 844.03	750 000.00	–28 155.97	711 420.85
Disentis/Mustér	757 728.35	750 000.00	7 728.35	695 814.65
Total taxas da turissem	520 427.62	500 000.00	20 427.62	592 764.50
Sedrun	278 155.97	250 000.00	28 155.97	288 579.15
Disentis/Mustér	242 271.65	250 000.00	–7 728.35	304 185.35
Total cumissiuns sin reservaziuns	35 704.76	60 000.00	–24 295.24	56 599.35
Vendita carta da hosps	244 670.85	200 000.00	44 670.85	190 270.00
Total diversas	38 845.35	54 000.00	–15 154.65	53 369.95
TOTAL CUOSTS	2 293 692.41	2 332 910.00	–39 217.59	2 291 432.32
Total cuosts da menaschi	577 873.03	713 210.00	–135 336.97	719 965.00
Cuosts da persunal	330 610.05	510 500.00	–179 889.95	469 970.17
Localitads e cuosts da biro	104 776.70	98 900.00	5 876.70	105 981.59
Indrezs d'EED	96 124.35	57 000.00	39 124.35	90 112.50
Diversas	44 913.28	45 800.00	–886.72	53 173.13
Tscheins da banca, spesas da PC e da banca	1 448.65	1 010.00	438.65	727.61
Amortisaziuns	10 698.00	4 700.00	5 998.00	4 700.00
Convegna da prestaziun Viafier retica	5 324.80	21 000.00	–15 675.20	21 863.20
Total marketing	582 819.90	550 000.00	32 819.90	603 174.87
Total carta da hosps	738 842.20	779 000.00	–40 157.80	639 609.25
Total management da product	378 134.48	265 000.00	113 134.48	400 980.35
Total gudogn extraordinari	0.00	0.00	0.00	–98 860.35
TOTAL RECAVS	2 319 220.96	2 314 000.00	5 220.96	2 300 239.30
TOTAL CUOSTS	2 293 692.41	2 332 910.00	–39 217.59	2 291 432.32
RESULTAT ANNUAL	25 528.55	–18 910.00	–33 996.63	8 806.98

Il quen detagliau ei publicaus sin www.disentis-sedrun.graubuenden.ch/de/aktuelles-service/berichte ni sa vegnir retratgs tier il biro da Sedrun Disentis Tourismus.

Autoritads communalas 2023

Suprastonza communal

President communal; administraziun, finanzas ed economia

René Epp

Substitut **Clemens Berther**

Vicepresident; forestalessen ed agricultura

Clemens Berther

Substitut **Wendelin Jacomet**

Sanadad, scolaziun, cultura e sport

Jris Lombris

Substitut **René Epp**

Baghegiar ed infrastruttura

Wendelin Jacomet

Substitut **Paul Flurin Schmidt**

Ambient e segirtad

Paul Flurin Schmidt

Substituta **Jris Lombris**

Cussegl da vischnaun

Presidenta **Helga Probst-Linder**

Vicepresident **Ignaz Venzin**

Actuara **Ursina Murer-Fatzer**

Armin Berther, Silvia Bucheli-Caduff, Theres Burri Gadola, Roland Cajacob, Adrian Deflorin, Edgar Durschei, Adrian Flepp, Mario Flepp, Otmar Flepp, Larissa Fry Schuster, Remo Huonder, Giusep Lozza, Armin Manetsch

Cumissiu da gestiun

Presidenta **Sonia Lutz-Schmidt**

Curdin Cajacob, Flavio Murer

Administraziun communal

Canzlist communal **Andri Hendry**

Uffeci da taglia/vicecanzlist **Romeo Schmed**

Secretariat/cassa da cumpensaziun/uffeci da lavur/controla da habitonts **Ursin Flepp**

Engaschi temporar **Tino Cadruvi (naven dils 01-08)**

Contabilitad **Rita Genelin**

Assistent da direcziun communal **Carmen Wetzel**

Emprendists **Tino Cadruvi (entochen ils 31-7),**

Ramon Manetsch

Uffeci infrastruttura e baghegiar

Menader infrastruttura **Ervin Maissen**

Menader uffeci da baghegiar **Marco Tomaschett**

Administraziun **Bettina Flepp**

Survigilader dalla serenera **Aluis Cabernard**

Menaschi tecnic

Menader menaschi tecnic e selvicultur **Simon Cathomen Claudio Albin (entochen ils 31-05), Marc Deplazes, Andi Jacomet, Mario Lombris, Pirmin Lombris, Roger Lutz, Marco Manetsch (naven dils 01-08), Riccardo Manetsch, Sep Antoni Schuoler, Angelo Vincenz**

Emprendist **Daniel Candinas**

Praticant **Damian Deplazes (entochen ils 30-09)**

Selvicultur da project e bostger **Damian Deplazes (naven dils 01-10)**

Administraziun **Bettina Flepp**

Manteniment edifecis communal

Scola vitg **Gion e Corina Zazzi-Giger (entochen ils 30-06), Livio Zanetti e Delia Bass (naven dils 01-05)**

Casa communal **Gisela Demarmels (naven dils 01-01)**

Casa da scola Segnas **Roger Lutz**

Center Fontauna

Cumissiu da menaschi

President **Clemens Berther**

Roland Cajacob, Anja Klittich Berther, Giusep Lozza, Alfons Quinter

Menaschi

Cau **Gion Hosang**

Administraziun **Fränzi Berther**

Manteniment **Gisela Demarmels, Edi Huonder, Claudio Lechmann**

Cafetaria **Brigitte Cavegn, Ursina Lutz-Schmed, Jaqueline Duarte Kimmel, Tânia Patricia Marques Craveiro Araújo**

Scolaresser

Cussegl da scola

President **Simon Bergamin**

Jris Lombris, Werner Venzin (representant dalla vischnaun da Medel), Marisa Dermon-Möckli, Clarissa Loretz-Duff, Adrian Bigliel

Meinascola

Roger Tuor entochen ils 31-07), Marina Cavelti-Mathiu (naven dils 01-08)

Persunal d'instrucziun

Scoletta

Pia Condrau-Schuoler, Petra Pally

Scola primara

Michel Andriuet, Riccarda Bass, Ladina Venzin, Sabrina Capaul-Sgier (entochen ils 31-07), Valeria Hendry (naven dils 01-08), Dina Pally, Gionina Spescha (naven dils 01-08), Gion Tenner, Sandro Tomaschett

Scola reala

Kai Hinrichsen, Aluis Hosang (entochen ils 31-07), Fabian Tschuor

Scola secundara

Christoph Berger, Adrian Pally, Gabriel Venzin-Marty

Pedagogia curativa

Regina Giger-Caminada (naven dils 01-08), Olinda Hosang-Tschalèr (entochen ils 31-07), Helena Lozza, Stefania Ritter

Sport, tenercasa ed att (art textil e tecnic)

Irena Flepp-Sac, Catarina Steger

Religiun ed etica

Corina Defuns-Casaulta, Regina Giger-Caminada (naven dils 01-08), Olinda Hosang-Tschalèr (entochen ils 31-07), Aluis Hosang (entochen ils 31-07), sur Mathew Kurian, reverenda Christoph Zingg

Sustegn da lungatg

*Andrea Schmed-Beer
Riccarda Bass
Stefan Hagenbuch*

Instrucziun da talian scalem superiur

Stefania Ritter

Miedis da scola

dr. Thomas Lechmann, dr. Stephan Schönle, dr. Romina e dr. Simon Simonet

Miedia-dentista

dr. med. dent. Petra Tuor Hinrichsen

Biblioteca populara Disentis/Mustér e contuorn

Menadra Ulrike Lechmann-Krabacher

Bibliotecaras

Nadja Hosang-Caduff, Petra Schmid-Meier, Susanna Venzin-Giger (entochen ils 30-06), Jolanda Venzin-Monn, Manuela Venzin-Zazzi

Cumissiun

Jris Lombris (presidenta), Simona Simonet-Vescovi, Daniel Schmid (entochen ils 31-12), Lea Berther (naven dils 01-01-24), Victoria Flepp-Schmed (naven dils 01-07), Roger Tuor (entochen ils 30-06), Marina Cavelti-Mathiuët (naven dils 01-07)

Cumissiun da baghegiar

*President Wendelin Jacomet
Pascal Beer (entochen ils 31-12), Simon Bisquolm (entochen*

ils 31-12), Ursin Huonder (entochen ils 31-12), Ronny Zanin (entochen ils 31-12)

PUNTREIS Center da sanadad SA

President André Schmid

Maria Gebharda Berther, Arnold Flepp, Clau Giusep Flepp, Jris Lombris, Livio Zanetti

Fundaziun PUNTREIS

President Christoph Berger

Maria Gelgia Deplaz-Candinas, Mario Flepp, Nicole Giossi, Claudia Pally-Lutz, Marlis Venzin-Spescha

Sana Surselva

Suprastonza René Epp

Delegada Jris Lombris

Cumissiun Premi Desertina

Presidenta Jris Lombris

Hans Huonder

Schigentera solara da gliet Cadi

Delegau Paul Flurin Schmidt

Pumpiers Sursassiala

Suprastonza

President Paul Flurin Schmidt

Vicepresidenta Nicole Giossi

Commember da suprastonza Werner Venzin

Commando

Cumandant Gion Tenner

Vicecumandant Pierino Bisquolm

Vicecumandant Clau Dermon

Stab da catastrofas (responsabel/substitut)

President René Epp (Paul Flurin Schmidt)

Simon Cathomen (Roger Lutz), Toni Dermon (Fabian Fry), Andri Hendry (Romeo Schmed), Ervin Maissen (Marco Tomaschett), Gion Tenner (Pierino Bisquolm)

Archiv communal

Gion Tenner, Alexi Loretz (fotografias)

Uffeci funsil Cadi

Menader Martin Monn

Substituta Onna Rensch

Cumissiun da meglieraziun

President Walter Deplazes

Armin Berther, Clemens Berther, René Epp, Martin Lutz

Actuara Ursina Murer-Fatzer

Cun vusch consultativa: Simon Cathomen, Ervin Maissen

Nossas senioras e nos seniors (stan 31-12-2023)

Fry-Desax Julia, PUNTREIS, 25-08-1922

Schuoler-Deragisch Elisabeth, Davos-Mustér, 03-10-1925

Desax-Derungs Josefina, PUNTREIS, 10-01-1926

Affolter Felicie, Latis, 22-02-1926

Bundi-Derungs Pius, Sogn Gions, 17-02-1927

Levy-Thomann Josefina, PUNTREIS, 26-04-1927

Andriuet-Simonet Julia, Rieven, 31-01-1928

Huonder-Manetsch Anna, PUNTREIS, 17-02-1929

Huonder Amanda, Acletta, 02-05-1929

Sur Wenzin Pius, PUNTREIS, 01-06-1930

Bonomi-Jacomet Maria Giusepa Catrina, PUNTREIS,
17-06-1930

Gerth-Tschalèr Antonia, Sontget, 21-07-1930

Schmed-Manetsch Barla, PUNTREIS, 01-10-1930

Deflorin-Wenzin Giusepa, PUNTREIS, 26-10-1930

Gräser-Masshardt Hansrudolf, PUNTREIS, 09-01-1931

Riedi-Columberg Antonia, Sogn Gions, 02-02-1931

Gräser-Masshardt Rosmarie, Acletta, 17-04-1931

Gerth-Tschalèr Franz, Sontget, 11-09-1931

Flepp-Manetsch Josefina, Dulezi, 20-09-1931

Pfenninger Werner, PUNTREIS, 05-11-1931

Condrau-Hendry Alexandra, Sontget, 14-12-1931

Manetsch Sofia, Sogn Gions, 24-01-1932

Sac-Schmed Barla Catrina, PUNTREIS, 06-02-1932

Bigliel-Flepp Imelda, Disla, 08-05-1932

Tenner-Schnoz Felicia, PUNTREIS, 09-06-1932

Spescha-Imhof Frieda, PUNTREIS, 08-07-1932

Coray-Truog Ursula, Cons-Sut, 17-08-1932

Sialm-Pally Serafina, PUNTREIS, 12-09-1932

Flepp-Venzin Tresa, Casa S. Giusep Cumpadials, 16-09-1932

Decurtins-Huonder Basilissa, Sogn Gions, 24-09-1932

Flepp-Caduff Cecilia, Clavaniev, 02-12-1932

Gadola-Goldmann Marili, Cons-Su, 31-01-1933

Deflorin-Casanova Giusep, Faltscharidas, 10-03-1933

Duff-Mathiuët Christian, Pardomat, 08-04-1933

Tenner-Schnoz Battesta, Segnas, 11-05-1933

Coray-Truog Mathias, Cons-Sut, 07-06-1933

Maissen-Deflorin Irena, Segnas, 27-06-1933

Wenzin Placi, Acletta, 27-06-1933

Schnoz-Alig Oscar, Dulezi, 24-09-1933

Flepp-Camenisch Florentina, Sogn Gions, 27-04-1934

Jacomet-Cathomas Lucas, Latis, 06-08-1934

Bloch-de Castelberg Helena, PUNTREIS, 17-08-1934

Flepp Augustina, PUNTREIS, 12-10-1934

Sur Bearth Martin, Latis, 12-11-1934

Schnoz-Pally Maria, Buretsch, 04-05-1935

Flepp-Hollenstein Anna, Gonda, 07-06-1935

Durschei-Casanova Anna, Cons-Sut, 22-06-1935

Schuoler-Manetsch Tresa, Dulezi, 10-10-1935

Duff-Deflorin Tresa, Sogn Gions, 17-10-1935

Lutz-Simmen Christian, Faltscharidas, 28-01-1936

Huonder-Casanova Heinrich, Cons, 10-04-1936

Manetsch-Schwittler Frieda, Dulezi, 29-04-1936

Elmiger-Winiker Franz, Chischliun, 05-05-1936

Seglio Adriano, PUNTREIS, 06-05-1936

Manetsch-Schwittler Hans, Dulezi, 23-05-1936

Mathiuët-Giger Alexi, Cavardiras, 02-07-1936

Gienal-Sac Paul, Latis, 25-07-1936

Durschei-Manetsch Battesta, Segnas, 13-08-1936

Deragisch-Desax Giusep, Raveras, 21-09-1936

Deflorin-Schuoler Bistgaun, Dulezi, 29-09-1936

Lutz-Castelberg Rita, PUNTREIS, 16-10-1936

Levy Christian, Carcarola, 18-02-1937

Gadola-Seglio Maria Renata, Dulezi, 01-04-1937

Capaul-Caduff Giusep, Scaletta, 18-04-1937

Sialm-Furrer Alexi, Dulezi, 06-05-1937

Bearth Theresa, Latis, 14-05-1937

Hendry-Gadola Imelda, Vitg, 06-07-1937

Schuoler-Manetsch Pius, Dulezi, 09-07-1937

Maissen-Studer Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 10-07-1937

Deflorin-Zazzi Alois, Cons, 16-08-1937

Desax-Cavegn Margrit, Sogn Gions, 16-09-1937

Lutz-Levy Adelbert, Disla, 31-10-1937

Zazzi-Hermann Martha, Cuoz-Sut, 17-11-1937

Flury-Valier Rico, Cons-Su, 25-11-1937

Levy-Pelican Philipina, Mumpé Medel, 13-12-1937

Bach-Sacchi Franziska, Sogn Gions, 28-12-1937

Sialm-Schwarz Christian, Chischliun, 09-02-1938

Hosang-Flepp Giuseppa, Cons-Su, 16-05-1938

Deflorin Gion Antoni, Segnas, 12-06-1938

Lechmann-Senn Esther, PUNTREIS, 21-06-1938

Eigel-Achermann Anton, PUNTREIS, 28-07-1938

Rachow Peter, Acletta, 28-07-1938

Lutz-Flury Battesta, Carcarola, 25-08-1938

Venzin Martin, PUNTREIS, 30-08-1938

Schmed-Durschei Luzia, Cons-Su, 01-10-1938

Huonder-Derungs Magdalena, PUNTREIS, 03-10-1938

Quinter-Schwarz Martin, Funs, 11-11-1938

Monn-Andreoli Rosina, PUNTREIS, 23-11-1938

Wittmann-Tonsor Werner, Acletta, 30-12-1938

Goldmann-Schwiter Katharina, Cons-Su, 27-02-1939
Zazzi-Hermann Leci, Cuoz-Sut, 05-03-1939
Durschei Irma, Segnas, 25-03-1939
Lutz-Flury Irena, PUNTREIS, 28-03-1939
Wenzin-Solari Venanzi, Raveras, 30-03-1939
Solèr-Caminada Martha, Vitg, 19-04-1939
Bearth-Flepp Lothar, Casa S. Martin Trun, 20-04-1939
Wittmann-Tonsor Karin, Acletta, 17-05-1939
Gienal-Sac Lucrezia, Latis, 29-07-1939
Deflorin-Casanova Luzia, Faltscharidas, 31-07-1939
Steinacher Erika, Sontget, 15-08-1939
Lutz-Levy Maria, Disla, 13-09-1939
Schmed-Bearth Clara, Sogn Gions, 10-10-1939
Sialm-Baeriswyl Maria Aloysia, Segnas, 11-10-1939

Schnoz-Schmed Erica, Dulezi, 08-01-1940
Sac-Pfranger Willi, Disentiserhof, 22-01-1940
de Castelberg Anna Marie, Carcarola, 26-01-1940
Columberg-Gadola Marcella, Cons, 26-02-1940
Quinter-Schwarz Antoniette, Funs, 25-04-1940
Deflorin-Loretz Claudia, Sogn Gions, 06-05-1940
Schnoz-Gerig Christian, Cuoz-Sut, 02-06-1940
Huonder-Simonet Tresa, Vitg, 06-06-1940
Tenner-Schnoz Clotilda, Segnas, 19-06-1940
Decurtins-Caminada Monica, Cons, 23-06-1940
Gadola Laurenzia, PUNTREIS, 17-07-1940
Manetsch-Jacomet Catrina, Cons, 27-09-1940
Flury Gion Michael, Buretsch, 29-09-1940
Bearth-Flepp Verena, Casa S. Martin Trun, 18-10-1940
Schnoz-Deflorin Imelda, Sogn Gions, 02-11-1940
Deplazes-Maissen Emma, Raveras, 05-11-1940
Jacomet-Hitz Linus, Mumpé Tujetsch, 31-12-1940

Steger-Schatz Claudia, Davos-Mustér, 07-01-1941
Manetsch-Derungs Rita, PUNTREIS, 12-02-1941
Jucker Walter, Acletta, 28-03-1941
Eigel-Achermann Heidi, Acletta, 14-04-1941
Giger-Flepp Ignaz, Segnas, 19-05-1941
Venzin Francelstg, Sogn Gions, 22-05-1941
Durschei-Monn Erwin, Cons, 30-05-1941
Steger-Schatz Dionys, Davos-Mustér, 30-06-1941
Schmed-Manetsch Alfred, Cons, 04-07-1941
Petschen-Borges Fritz, Acla da Fontauna, 13-07-1941
Capaul-Caduff Astrit, Scaletta, 19-07-1941
Desax-Sain Riccardo, Cons, 22-07-1941
Deflorin-Gilli Ugo, Vitg, 29-07-1941
Bearth-Lutz Tina (Rosa), Faltscharidas, 30-07-1941
Manetsch-Camadini Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 11-08-1941
Degonda-Cantieni Oskar, Acla da Fontauna, 19-09-1941
Columberg-Nay Dumeni, Chischliun, 07-10-1941
Häfliger-Millane Anita, Acletta, 16-10-1941
Flepp Luzia, Dulezi, 21-10-1941
Deflorin-Cavegn Antonia, Vitg, 23-10-1941

Deflorin-Rainolter Edwin, Cuoz, 04-11-1941
Lutz-Micheli Alfred, Raveras, 06-11-1941
Giossi-Bonadurer Gieri, Caschuarz, 19-11-1941
Giger Clementina, Vitg, 27-12-1941

Schuoler-Suter Felici, Clavaniev, 11-01-1942
Deflorin-Bisquolm Felici, Faltscharidas, 14-01-1942
Kiener-Flepp Stefania, Clavaniev, 31-01-1942
Dermon-Rytz Alexi, Latis, 01-02-1942
Mathiuet-Giger Martina, PUNTREIS, 03-02-1942
Genelin Maria, PUNTREIS, 22-02-1942
Bundi-Loretz Gieri, Funs, 25-04-1942
Tuor Cyrill, Dulezi, 12-05-1942
Lutz-Stiefenhofer Marlise, Vitg, 02-06-1942
Albin-Bisquolm Antonia, Vitg, 19-06-1942
Beirne Peter, Disentiserhof, 20-06-1942
Durschei-Monn Ursalina, Vitg, 22-06-1942
Gienal-Caviezel Otto, Latis, 03-08-1942
Bisquolm-Reedy Norbert, Sontget, 18-08-1942
Deflorin-Sac Imelda, Vitg, 22-08-1942
Manetsch-Schmed Rosmaria, Dulezi, 07-09-1942
Müller Susy, Mumpé Tujetsch, 10-09-1942
Loretz Alexi, Segnas, 26-09-1942
Vincenz-Baselgia Silvio, Cons-Sut, 29-09-1942
Wetzel-Carvalho Darci, Faltscharidas, 12-12-1942
Caminada Mariuscha, Gonda, 29-12-1942

Durschei Anita, Segnas, 03-01-1943
Glatthard-Räss Hans Jörg, Acletta, 11-01-1943
Läbas-Kielmann Christina, Disentiserhof, 18-01-1943
Pader Gnädinger Pirmin, Claustra, 29-01-1943
Manetsch-Jacomet Eduard, Cons, 08-02-1943
Flury Jolanda, Raveras, 17-02-1943
Cajacob-Lechmann Giusep, Raveras, 18-02-1943
Beeli Rita Josepha, Cons, 17-03-1943
Flury-Valier Maria, Cons-Su, 03-04-1943
Spescha-Gadola Maria, Cons, 10-04-1943
Barandun-Decurtins Maria, Segnas, 05-05-1943
Manetsch-Andri Sabina, Gonda, 08-07-1943
Huonder-Desax Vinzens, Segnas, 19-07-1943
Hirschi-Bosshard Kurt, Disla, 01-08-1943
Stiefenhofer-Lozza Ervin, Cons, 08-08-1943
Sac-Lutz Alfonsina, Funs, 24-08-1943
Dambly Christiane, Acletta, 28-08-1943
Gadola-Manetsch Adelina, Sogn Gions, 12-09-1943
Levy Norbert, Carcarola, 25-09-1943
Andreoli-Richle Margrit, PUNTREIS, 27-09-1943
Sialm-Schwarz Martina, Chischliun, 19-10-1943
Lutz-Micheli Daria, Raveras, 11-11-1943
Schuoler Annamarie, Clavaniev, 21-11-1943
Riesen Jürg Arthur, Acletta, 30-11-1943
Deflorin-Zazzi Maria Luisa, Cons, 10-12-1943
Manetsch-Camadini Frena, Mumpé Tujetsch, 31-12-1943

Huonder-Casanova Erika, Cons, 01-01-1944
Tuor Anna Maria, Vitg, 20-01-1944
Dermom-Deflorin Ida, Sogn Gions, 13-02-1944
Casanova-Flepp Adelina, Clavaniev, 29-02-1944
Sur Manetsch Alexi, Cons, 08-03-1944
Lutz-Bearth Anna, Dulezi, 16-03-1944
Spescha-Wiher Albert, Acletta, 27-03-1944
Sac-Lutz Aurelio, Funs, 10-04-1944
Zazzi-Suton Mira, Acletta, 26-04-1944
Di Nolfi-Schmidt Rosina, Sogn Gions, 11-05-1944
Deflorin-Manetsch Benedetg, Segnas, 17-05-1944
Berther-Caduff Franz, Segnas, 24-05-1944
Bankert Johannes, Disentiserhof, 10-06-1944
Lutz-Simmen Trudi, Faltscharidas, 28-06-1944
Lutz-Flepp Cresenzia, Faltscharidas, 08-07-1944
Schnoz-Manetsch Margrita, Cons, 10-07-1944
Huonder-Lutz Rosa, Scaletta, 17-07-1944
Schnoz-Schuoler Laurenzia, Dulezi, 10-08-1944
Beeli Francisca, Dulezi, 28-08-1944
Manetsch-Stadelmann Pius, Mumpé Medel, 24-09-1944
Casanova-Flepp Robert, Clavaniev, 01-10-1944
Duff-Mathiueta Rita, Pardomat, 11-10-1944
Maissen-Tomaschett Lucrezia, Acletta, 26-10-1944
Mathiueta-Panier Julita, Sogn Gions, 26-10-1944
Schmed-Lutz Adolf, Cavardiras, 12-11-1944
Bass-Nadig Elisabeth, Scaletta, 25-11-1944
Venzin-Deflorin Silvia, Mumpé Tujetsch, 25-11-1944
Berther-Flury Alfons, Latis, 03-12-1944
Hirschi-Bosshard Nelly, Disla, 09-12-1944

Gadola-Bearth Remo, Vitg, 13-01-1945
Caduff-Gadola Giusep, Vitg, 01-02-1945
Riedi-Riedi Rosa, Pardomat, 20-02-1945
De Castelberg-Bühler Rico, Vitg, 06-03-1945
Herger-Flury Edith, Cuoz, 10-03-1945
Durschei-Jacomet Adelheid, Segnas, 11-03-1945
Bisquolm-Reedy Rita, Sontget, 07-05-1945
Züst Walter, Sax, 16-05-1945
Maissen-Andreoli Margrita, Acletta, 15-06-1945
Flury-Bakeroot Battesta, Segnas, 24-06-1945
Deragisch-Desax Felicia, Raveras, 30-06-1945
Sialm-Baeriswyl Theodosius, Segnas, 08-07-1945
Durschei-Maissen Felici, Segnas, 18-07-1945
Zazzi-Suton Alexi, Acletta, 04-08-1945
Vincenz-Basalgia Rita, Cons-Sut, 25-08-1945
Calanchina-Hosang Franco, Dulezi, 16-09-1945
Camartin-Zaharia Simon, Chischliun, 25-09-1945
Frey-Schibli Peter, Vitg, 01-10-1945
Mathiueta-Wenzin Teofil, Scaletta, 18-10-1945
Flury-Bakeroot Fabienne, Segnas, 24-10-1945
Schnoz-Demont Anna Maria, Cuoz, 13-11-1945
Wetzel-Carvalho Herbert, Faltscharidas, 20-11-1945
Comello-Schuoler Rita Maria, Faltscharidas, 28-11-1945

Durschei-Jacomet Roc, Segnas, 13-01-1946
Wenzin-Jaeger Pieder, Latis, 29-01-1946
Deflorin-Bisquolm Giuliana, Faltscharidas, 16-02-1946
Buschor-Delgrosso Riccarda, Dulezi, 09-03-1946
Schmed-Flepp Gerold, Sogn Gions, 27-04-1946
Giger-Flepp Tiburzia, Segnas, 31-05-1946
Deflorin-Schuoler Maria, Dulezi, 08-09-1946
Maissen-Desax Linus, Cuoz, 14-09-1946
Schuoler Anna Maria, Sogn Gions, 16-09-1946
Mastroianni-Berther Brida, Acletta, 01-10-1946
Cajacob Baseli, Chischliun, 07-10-1946
Riesen Yvette, Acletta, 13-10-1946
Cajacob-Caminada Laurenzia, Raveras, 16-11-1946
Maissen-Sac Adelina, Dulezi, 21-11-1946
Schmed-Wetzel Pius, Funs, 15-12-1946

Friz-Katzprowitz Karin, Raveras, 07-01-1947
Frey-Schibli Verena, Vitg, 01-02-1947
Jacomet-Beer Vendelin, Segnas, 01-02-1947
Manetsch-Schlosser Margretha, Gonda, 02-02-1947
Caviezel-Flury Sep Antoni, Acletta, 15-02-1947
Bundi-Giger Cristina, Sogn Gions, 28-03-1947
Deflorin Ursalina, Segnas, 31-05-1947
Casanova Robert, Disentiserhof, 05-06-1947
Schmed-Albin Werner, Gonda, 29-06-1947
Schmed-Wetzel Margrit, Funs, 01-07-1947
Buschor-Delgrosso Josef, Dulezi, 07-07-1947
Gadola-Beer Silvio, Vitg, 31-07-1947
Stiefenhofer-Lozza Alice, Cons, 03-08-1947
Huonder-Schweizer Duri, Segnas, 04-09-1947
Schmed-Manetsch Rosa, Vitg, 03-10-1947
Fry-Fischer Lilli, Vitg, 27-10-1947
Berther-Flury Isabella, Latis, 01-12-1947
Levy-Giger Fidel, Carcarola, 17-12-1947
Wenzin-Cajacob Ludovic, Raveras, 26-12-1947
Staub-Jaquier Eveline Jeanine, Disentiserhof, 27-12-1947
Lechmann-Vanlanduit Victor, Raveras, 29-12-1947

Taormina-Engi Antonio, Acletta, 12-01-1948
Taormina-Engi Margrit, Acletta, 14-02-1948
Gienal-Caviezel Martina, Latis, 17-02-1948
Bisquolm Victor, Disentiserhof, 26-02-1948
Maissen-Jacomet Matilda, Vitg, 29-02-1948
Candinas-Blumenthal Luis, Raveras, 02-03-1948
Arpagaus-Cathomen Josephina, Sogn Gions, 04-03-1948
Riva Nagel Nelly, Mumpé Medel, 14-05-1948
Caduff-Gadola Annalise, Vitg, 16-05-1948
Cajacob-Stillhart Battesta, Sogn Gions, 16-05-1948
Lozza-Tschuor Letizia, Vitg, 26-05-1948
Sur Venzin Giusep, Sogn Gions, 11-06-1948
Möckli-Fry Elvira, Davos-Mustér, 30-06-1948
Hendry-Rusch Christian, Faltscharidas, 15-07-1948
Bischof Hans Peter, Disentiserhof, 31-07-1948

Luchsinger Peter, Disentiserhof, 13-08-1948
Mathiuet-Wenzin Irma, Scaletta, 07-09-1948
Lehmann-Bernasconi Hans Jürg, Segnas, 23-09-1948
Tuor-Rieser Doris, Dulezi, 05-10-1948
Schmed-Lutz Claudia, Cavardiras, 25-10-1948
Wetzel-Mirer Otmar, Faltscharidas, 27-10-1948
Mathiuet-Deflorin Margritha, Vitg, 28-10-1948
Jacomet-Gadola Longina, Gonda, 10-11-1948
Klaiss Theophil, Scaletta, 16-12-1948

Pally-Capaul Carli, Acletta, 02-01-1949
Candinas Leci, Cons, 20-01-1949
Deflorin-Camathias Caspar, Caschuarz, 31-01-1949
Venzin-Wilhelm Theo, Davos-Mustér, 01-02-1949
Schuoler-Müller Christian, Carcarola, 13-02-1949
Imfeld Niklaus, Gonda, 25-02-1949
Caminada-Degonda Anton, Latis, 07-03-1949
Montigel Ursula Anna, Disentiserhof, 15-03-1949
Möckli-Fry Hans, Davos-Mustér, 21-03-1949
Lutz-Tschuor Josef, Sontget, 01-04-1949

Bass Edith, Sontget, 08-04-1949
Casanova-Caminada Carli, Carcarola, 20-04-1949
Fry-Fischer Rita, Vitg, 16-05-1949
Giossi-Bonadurer Monica, Caschuarz, 19-05-1949
Monn-Levy Roman, Sontget, 19-06-1949
Fry-Fischer Gion, Vitg, 23-06-1949
Lozza-Tschuor Willi, Vitg, 24-06-1949
Sac-Pfranger Rosa, Disentiserhof, 24-06-1949
Tuor-Casutt Giuseppina, Vitg, 05-07-1949
Schwob-Meyer Doris, Latis, 10-07-1949
Jacomet-Hitz Anna Theresa, Mumpé Tujetsch, 26-07-1949
Bisquolm Fidel, Vitg, 31-07-1949
Hollig-Flury Mariuschla, Segnas, 24-08-1949
Wenzin-Jaeger Margrit, Latis, 30-08-1949
Maissen-Fay Julius, Vitg, 21-09-1949
Deflorin-Venzin Agnes, Carcarola, 13-10-1949
Greuter-Lozza Anna, Acla da Fontauna, 17-10-1949
Caminada-Mühlebach Bernadetta, Gonda, 20-12-1949
Tuor-Casutt Aldo, Vitg, 21-12-1949

Nos defuncts

2023 han 28 (30) convischin(a)s terminau lur viadi terrester.

Ehling Anton, Betreutes Wohnen Mellingen, 16-12-1946 – 09-01-2023
Bigliel Gisela, Cons, 20-07-1966 – 04-02-2023
Monn-Maissen Franzisca, PUNTREIS, 31-08-1927 – 07-02-2023
Maissen-Jacomet Alice, PUNTREIS, 30-08-1945 – 08-02-2023
Arpagaus Moritz, Casa S. Giusep Cumpadials, 09-09-1927 – 09-02-2023
Lechmann-Senn Rudolfin, PUNTREIS, 04-05-1927 – 09-02-2023
Häfliger-Millane Urs, Acletta, 26-02-1937 – 04-03-2023
Huonder-Huonder Adelheid, Cons, 12-12-1932 – 18-05-2023
Maissen-Tomaschett Gregori, Acletta, 05-07-1942 – 23-05-2023
Giger-Bearth Helena, Casa S. Giusep Cumpadials, 08-10-1933 – 22-06-2023
Candinas-Schnider Verena, PUNTREIS, 29-04-1935 – 05-07-2023
Condrau Giusep, Sontget, 13-12-1959 – 07-07-2023
Giger-Fry Tresa, PUNTREIS, 21-02-1932 – 29-07-2023
Avat em. Schönbächler Daniel, Claustra, 31-03-1942 – 14-08-2023

Buca domiciliai denton satrai a Mustér

Ernst-Veronesi Ilse, 23-01-1929 – 19-01-2023
Lim-Gadola Matilda, 22-08-1942 – 07-02-2023

Deflorin-Rainolter Marlen, Segnas, 27-01-1950 – 15-08-2023
Lutz-Stiefenhofer Reto, Vitg, 14-11-1943 – 20-08-2023
Simonet-Beeli Sep, Mumpé Medel, 20-08-1931 – 04-09-2023
Schmed-Bearth Norbert, Sogn Gions, 02-03-1938 – 07-09-2023
Marmy Claude, Gonda, 19-01-1965 – 15-09-2023
Vincenz-Spescha Marianna, Carcarola, 22-10-1952 – 19-09-2023
Candinas-Schmutz Ciril, Segnas, 12-02-1954 – 07-10-2023
Tuor-Aeby Gilberte, PUNTREIS, 09-05-1940 – 13-10-2023
Kiener-Flepp Gérard, PUNTREIS, 15-05-1937 – 23-11-2023
Schmed Tresa, Casa S. Giusep Cumpadials, 24-09-1942 – 24-11-2023
Di Nolfi-Schmidt Angelo, Sogn Gions, 19-11-1938 – 30-11-2023
Pader Affentranger Urban, Claustra, 18-03-1944 – 03-12-2023
Sac-Manetsch Paulin, Mumpé Tujetsch, 28-02-1948 – 08-12-2023
Arpagaus-Lutz Maria, PUNTREIS, 22-03-1926 – 29-12-2023

Eigel Bruno, 23-03-1962 – 28-04-2023
Cavegn Marcella, 23-01-1944 – 14-11-2023

Naschientschas

Egl onn 2023 vein nus registrau 20 (13) naschientschas.

Flepp Mauro, 03-02-2023

affon da Livio Flepp e Tamara Levy

Flepp Enea, 03-02-2023

affon da Livio Flepp e Tamara Levy

Flury Pia Selina, 10-03-2023

affon da Martin e Carla Flury naschida Nay

Carvalho Neiva Gabriel, 12-05-2023

affon da Joao Paulo Ferreira Carvalho Neiva ed Ana Rita Fernandes Carvalho Neiva

Monn Mila Malu, 23-05-2023

affon da Remo ed Andrea Monn naschida Deflorin

Schmidt Madleina, 25-05-2023

affon da Paul ed Anita Schmidt naschida Huonder

Moreira Dias Diana, 30-05-2023

affon da Sergio Domingos Amorim Dias ed Alexandrina Cristina Morgado Moreira Dias

Tuor Nael, 02-06-2023

affon da Damian ed Ursina Tuor naschida Huonder

Flury Devin Ilay, 04-06-2023

affon dad Andreas e Silvana Flury naschida Cabalzar

Blumenthal Ian, 14-06-2023

affon da Thomas e Justina Blumenthal naschida Deflorin

Lombris Andrin, 20-06-2023

affon da Pirmin e Gianna Lombris naschida Tomaschett

Monn Jason, 24-07-2023

affon da Raffael e Jessica Monn naschida Kresse

Huonder Giuchin, 31-07-2023

affon dad Ursin ed Ursina Huonder naschida Huber

Lozza Jorin, 31-07-2023

affon da Giusep Lozza e Giuanna Nay

Faria Castro Duarte, 21-09-2023

affon da Gabriel Jose Lopes Castro e Francisca Manuela Araujo Faria

Venzin Lian, 13-10-2023

affon da Dominik e Ladina Venzin naschida Bearth

Cabalzar Finia, 10-11-2023

affon da Marco e Laura Cabalzar naschida Cajochen

Faria de Sá Tomás, 14-11-2023

affon da Bruno Filipe Pereira de Sá e Helena Isabel Moreira de Faria

Fernandes Mestre Duarte, 17-11-2023

affon da Alex Martins Mestre e Inês Alexandra Guerreiro Fernandes Mestre

Huonder Ashlyn Rose, 11-12-2023

affon dad Andreas e Silvana Huonder naschida Cabernard

Novas votantas e novs votants

Nus selegrein d'astgar recepir uonn 9 (12) nov(a)s votant(a)s.

Blumenthal Diego, Acletta, 08-02-2005

Durschei Sarina, Segnas, 17-03-2005

Venzin Simon, Acletta, 24-04-2005

Flury Joel, Sontga Gada, 30-04-2005

Giger Lauro, Segnas, 08-06-2005

Gouveia Oliveira Leandro, Vitg, 02-08-2005

Manetsch Ramon, Vitg, 06-09-2005

Lutz Jasmin, Dulezi, 16-09-2005

Albrecht Celine, Latis, 30-09-2005

Moviment dalla populaziun

Cun la fin da 2023 (2022) secumpona la populaziun sequentamein:

Dretg d'origin	Umens		Dunnas		Total	
	2023	(2022)	2023	(2022)	2023	(2022)
Vischnaunca	466	(470)	467	(470)	933	(940)
Grischun	262	(255)	268	(268)	530	(523)
Svizra	147	(148)	124	(121)	271	(269)
Subtotal	875	(873)	859	(859)	1734	(1732)
Persunas digl exteriur	256	(231)	174	(178)	430	(409)
Total habitonts	1131	(1104)	1033	(1037)	2164	(2141)
Persunas cun attest da domicil	33	(37)	55	(47)	88	(84)
Total	1164	(1141)	1088	(1084)	2252	(2225)

Habitonts tenor fracziun

cun dimorants dalla jamna ed jasters

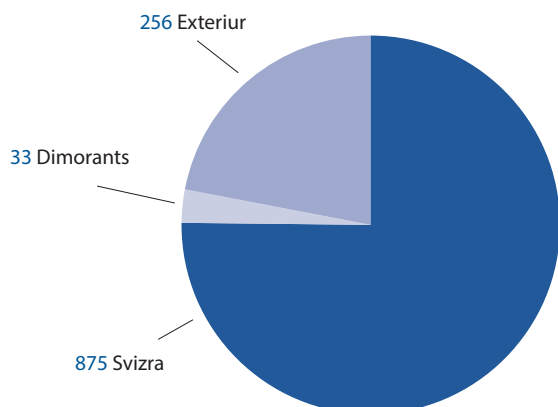
2023

Vitg	1307
Funs/Clavaniev	293
Segnas/Mumpé Tujetsch	254
Acletta	255
Disla/Cavardiras	102
Mumpé Medel	41
Total habitonts	2252

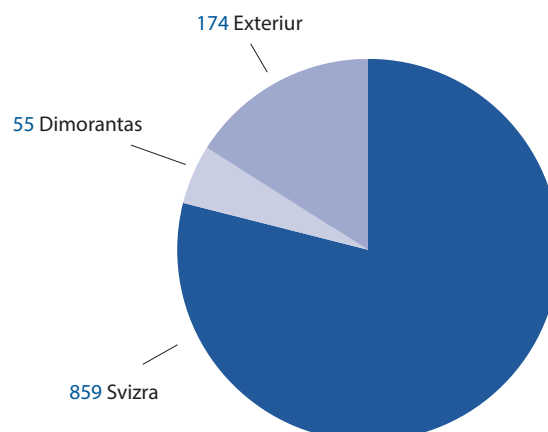
Populaziun

■ Svizra ■ Exteriur ■ Dimorants

Umens

Dunnas

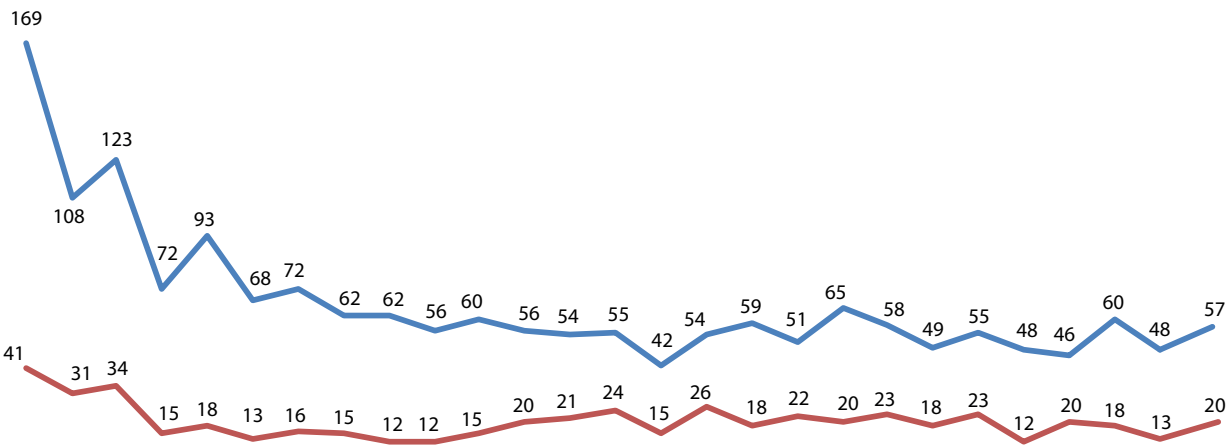

Structura da vegliadetgna 2023

Annada	Onns	Umens				Dunnas				Dunnas ed umens			
		Svizra	Dimorants	Exteriur	Total	Svizra	Dimorantas	Exteriur	Total	Svizra	Dimorants	Exteriur	Total
2019–2023	00–04	38	0	7	45	26	0	6	32	64	0	13	77
2014–2018	05–09	39	0	11	50	40	0	8	48	79	0	19	98
2009–2013	10–14	43	3	10	56	43	3	8	54	86	6	18	110
2004–2008	15–19	33	18	15	66	29	23	12	64	62	41	27	130
1999–2003	20–24	35	0	16	51	33	5	15	53	68	5	31	104
1994–1998	25–29	45	2	27	74	27	2	18	47	72	4	45	121
1989–1993	30–34	43	0	25	68	39	1	18	58	82	1	43	126
1984–1988	35–39	44	0	31	75	42	0	14	56	86	0	45	131
1979–1983	40–44	50	1	26	77	40	0	18	58	90	1	44	135
1974–1978	45–49	47	0	30	77	43	0	17	60	90	0	47	137
1969–1973	50–54	50	1	25	76	54	0	15	69	104	1	40	145
1964–1968	55–59	61	1	16	78	54	0	8	62	115	1	24	140
1959–1963	60–64	75	1	11	87	78	0	8	86	153	1	19	173
1954–1958	65–69	73	0	2	75	80	0	5	85	153	0	7	160
1949–1953	70–74	71	1	0	72	58	1	1	60	129	2	1	132
1944–1948	75–79	50	0	1	51	63	2	1	66	113	2	2	117
1939–1943	80–84	41	2	1	44	60	4	2	66	101	6	3	110
1934–1938	85–89	27	2	1	30	22	4	0	26	49	6	1	56
1929–1933	90–94	9	1	1	11	22	9	0	31	31	10	1	42
1924–1928	95–99	1	0	0	1	5	0	0	5	6	0	0	6
1919–1923	100–104	0	0	0	0	1	1	0	2	1	1	0	2
Total		875	33	256	1 164	859	55	174	1 088	1 734	88	430	2 252

Moviment dallas naschientschas ella Cadi ed en vischnaunca

Cumin CADI Vischnaunca

	1970	1980	1990	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cumin CADI	169	108	123	72	93	68	72	62	62	56	60	56	54	55	42	54	59	51	65	58	49	55	48	46	60	48	57
Vischnaunca	41	31	34	15	18	13	16	15	12	12	15	20	21	24	15	26	18	22	20	23	18	23	12	20	18	13	20

Informaziuns

e-mail
homepage

admin@disentis.ch
www.disentis.ch

Sin nossa pagina d'internet **www.disentis.ch** anfleis Vos biaras informaziuns. Denter auter san ils messadis sco era ils protocols dil cussegl da vischnaunca vegnir cargai giu sut: **www.disentis.ch/Downloads**. Plinavon ein leu era tuttas leschas publicadas.

Uras da spurtegl dall administraziun communal

	avonmiezdi	suentermiezdi
gliendisdis	08.30 – 11.30	15.00 – 18.30
mardis, mesjamna e gievgia	serrau	15.00 – 17.30
venderdis	07.30 – 14.00	serrau

Numeras da telefon e fax

administraziun communal	tel. +41 (0) 81 920 36 36
uffeci da taglia	tel. +41 (0) 81 920 36 40
uffeci da baghegiar	tel. +41 (0) 81 920 36 46
menader infrastruttura	tel. +41 (0) 81 920 36 45
uffeci forestal	tel. +41 (0) 81 920 36 41
casa da scola, Vitg	tel. +41 (0) 81 947 52 85
meinascola	tel. +41 (0) 81 936 44 25
serenera Raveras	tel. +41 (0) 81 947 57 31
uffeci da stadi civil Surselva	tel. +41 (0) 81 926 25 35
uffeci funsil Cadi	tel. +41 (0) 81 920 33 44
pumpiers (clom d'urgenza)	118

Plan da vacanzas dallas scolas da Mustér

	onn da scola 2023–2024	onn da scola 2024–2025
Entschatta digl onn da scola	14-08-2023	12-08-2024
Vacanzas d'atun	07-10-2023 – 22-10-2023	05-10-2024 – 20-10-2024
Vacanzas da Nadal	23-12-2023 – 07-01-2024	21-12-2024 – 05-01-2025
Vacanzas da sport	24-02-2024 – 03-03-2024	22-02-2025 – 02-03-2025
Vacanzas da primavera	20-04-2024 – 28-04-2024	18-04-2025 – 27-04-2025
Fin digl onn da scola	21-06-2024	20-06-2025

